

Poti Sea Port Corporation JSC

**International Financial Reporting Standards
Financial Statements and
Independent Auditor's Report**

31 December 2019

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of Financial Position	1
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income	3
Statement of Changes in Equity	3
Statement of Cash Flows	4

Notes to the Financial Statements

Contents	i
1 Poti Sea Port Corporation and its Operations	5
2 Operating Environment of the Company	5
3 Significant Accounting Policies	5
4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies	15
5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations	16
6 New Accounting Pronouncements	17
7 Balances and Transactions with Related Parties	19
8 Property, Plant and Equipment	21
9 Right-of-use Assets and Lease Liabilities	22
10 Investments in Associates	23
11 Finance Lease Receivables	23
12 Loans Issued	24
13 Inventories	25
14 Trade and Other Receivables	25
15 Cash and Cash Equivalents	26
16 Share Capital	27
17 Finance Lease Liabilities	27
18 Reconciliation of Liabilities Arising from Financing Activities	28
19 Deferred Income	28
20 Trade and Other Payables	29
21 Analysis of Revenue by Category	29
22 Cost of Sales	29
23 General and Administrative Expenses	29
24 Finance Costs	30
25 Finance Income	30
26 Contingencies and Commitments	30
27 Financial Risk Management	31
28 Management of Capital	36
29 Fair Value Disclosures	36
30 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category	37
31 Events after the Reporting Period	37
32 Accounting Policies for Leases before 1 January 2019	38

OTHER INFORMATION - Management Report – Business Overview 2019

Independent Auditor's Report

To the Shareholder and Management of Poti Sea Port Corporation JSC

Our opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company") as at 31 December 2019, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The financial statements comprise:

- the statement of financial position as at 31 December 2019;
- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include significant accounting policies and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Company in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work performed in the course of our audit, in our opinion, in all material respects:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

For and on behalf of PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

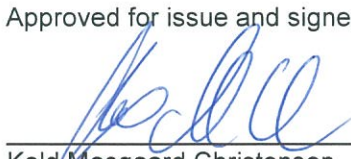
Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

20 March 2020
Tbilisi, Georgia

Poti Sea Port Corporation JSC
Statement of Financial Position

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2019	31 December 2018
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	8	408,242	434,086
Right-of-use assets	9	8,674	-
Prepayments for property, plant and equipment		2,614	2,463
Intangible assets		53	45
Investments in associates	10	11,865	11,261
Finance lease receivables	11	28,003	26,243
Total non-current assets		459,451	474,098
Current assets			
Inventories	13	3,716	4,714
Trade and other receivables	14	10,734	9,207
Finance lease receivables	11	5,820	5,275
Loans issued	12	124,231	-
Cash and cash equivalents	15	17,582	10,531
Total current assets		162,083	29,727
TOTAL ASSETS		621,534	503,825
EQUITY			
Share capital	16	196,370	196,370
Retained earnings		137,090	11,470
Revaluation reserve		7,468	7,468
Other reserves		243,179	252,112
TOTAL EQUITY		584,107	467,420
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Lease liabilities	9	10,223	-
Finance lease liabilities	17	-	10,323
Deferred income	19	10,061	10,858
Total non-current liabilities		20,284	21,181
Current liabilities			
Lease liabilities	9	837	-
Finance lease liabilities	17	-	712
Deferred income	19	466	135
Trade and other payables	20	5,206	5,861
Current income tax payable		9,647	7,877
Other taxes payables, net		987	639
Total current liabilities		17,143	15,224
TOTAL LIABILITIES		37,427	36,405
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		621,534	503,825

Approved for issue and signed on 20 March 2020.

Keld Mosgaard Christensen
Managing Director

Julian Andres Fernandez
Chief Finance Officer

Poti Sea Port Corporation JSC
Statement of Financial Position

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2019	31 December 2018
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	8	408,242	434,086
Right-of-use assets	9	8,674	-
Prepayments for property, plant and equipment		2,614	2,463
Intangible assets		53	45
Investments in associates	10	11,865	11,261
Finance lease receivables	11	28,003	26,243
Total non-current assets		459,451	474,098
Current assets			
Inventories	13	3,716	4,714
Trade and other receivables	14	10,734	9,207
Finance lease receivables	11	5,820	5,275
Loans issued	12	124,231	-
Cash and cash equivalents	15	17,582	10,531
Total current assets		162,083	29,727
TOTAL ASSETS		621,534	503,825
EQUITY			
Share capital	16	196,370	196,370
Retained earnings		137,090	11,470
Revaluation reserve		7,468	7,468
Other reserves		243,179	252,112
TOTAL EQUITY		584,107	467,420
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Lease liabilities	9	10,223	-
Finance lease liabilities	17	-	10,323
Deferred income	19	10,061	10,858
Total non-current liabilities		20,284	21,181
Current liabilities			
Lease liabilities	9	837	-
Finance lease liabilities	17	-	712
Deferred income	19	466	135
Trade and other payables	20	5,206	5,861
Current income tax payable		9,647	7,877
Other taxes payables, net		987	639
Total current liabilities		17,143	15,224
TOTAL LIABILITIES		37,427	36,405
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		621,534	503,825

Approved for issue and signed on 20 March 2020.

Keld Mosgaard Christensen
Managing Director

Julian Andres Fernandez
Chief Finance Officer

The accompanying notes on pages 5 to 38 are an integral part of these financial statements.

Poti Sea Port Corporation
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2019	2018
Revenue	21	223,156	150,049
Cost of sales	22	(60,477)	(58,234)
Gross profit		162,679	91,815
Other operating income/(expense)		839	(1,059)
General and administrative expenses	23	(35,414)	(30,750)
Foreign exchange gains/(losses)		567	972
Operating profit		128,671	60,978
Finance income	25	9,341	6,777
Finance costs	24	(1,198)	(985)
Share of results of associates	10	1,904	1,494
Profit before income tax		138,718	68,264
Income tax expense		(22,031)	(10,464)
PROFIT FOR THE YEAR		116,687	57,800
Other comprehensive income:			
<i>Items that will not be reclassified to profit or loss:</i>			
Revaluation of property, plant and equipment	8	-	155,492
Revaluation decrease of property, plant and equipment		(8,933)	(1,887)
Reclassification of revaluation to retained earnings		8,933	1,887
Share of other comprehensive income of associates	10	-	2,568
Other comprehensive income for the year		-	158,060
TOTAL COMPREHESIVE INCOME FOR THE YEAR		116,687	215,860

The accompanying notes on pages 5 to 38 are an integral part of these financial statements.

Poti Sea Port Corporation JSC
Statement of Changes in Equity

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Share capital	Revaluation reserve	Other reserves	Retained earnings	Total
Balance at 1 January 2018	196,370	98,508	4,900	5,665	305,443
Profit for the year	-	-	-	57,800	57,800
Other comprehensive income for the year	-	155,491	2,568	-	158,059
Total comprehensive income for 2018	-	155,491	2,568	57,800	215,859
Transfer of revaluation surplus	-	(1,887)	-	1,887	-
Dividends declared	-	-	-	(53,882)	(53,882)
Balance at 31 December 2018	196,370	252,112	7,468	11,470	467,420
Adoption of new standards	-	-	-	-	-
Balance at 1 January 2019	196,370	252,112	7,468	11,470	467,420
Profit for the year	-	-	-	116,687	116,687
Other comprehensive income for the year	-	-	-	-	-
Total comprehensive income for 2019	-	-	-	116,687	116,687
Transfer of revaluation surplus	-	(8,933)	-	8,933	-
Dividends declared	-	-	-	-	-
Balance at 31 December 2019	196,370	243,179	7,468	137,090	584,107

The accompanying notes on pages 5 to 38 are an integral part of these financial statements.

Poti Sea Port Corporation JSC
Statement of Cash Flows

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2019	2018
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		138,718	68,264
Adjustments for:			
Depreciation of property, plant and equipment	8	22,091	22,415
Impairment of property, plant and equipment	8	-	3,357
Impairment of trade and other receivables	23	137	2
Losses less gains on disposals of property, plant and equipment		1,766	3,055
Finance income	25	(9,341)	(6,777)
Finance costs	24	1,198	-
Interest expense less capitalised finance costs	24	-	1,086
Write-off of construction in progress	8	-	863
Foreign exchange translation differences		(566)	(1,073)
Other non-cash operating expense/(income)		418	(1,857)
Share of results of associates	10	(1,904)	(1,494)
Operating cash flows before working capital changes		152,517	87,841
(Increase)/decrease in trade and other receivables		(1,421)	309
Decrease/(increase) in inventories		636	(1,495)
(Decrease)/increase in trade and other payables		(650)	1,871
Increase in taxes payable		348	1,135
Changes in working capital		(1,087)	1,820
Income taxes paid		(20,346)	(9,792)
Interest income received		2,155	1,205
Interest paid		-	(1,086)
Net cash from operating activities		133,239	79,988
Cash flows from investing activities			
Purchases of property, plant and equipment	8	(8,444)	(8,687)
Proceeds from the sale of property, plant and equipment		1,124	6,941
Receipts from finance lease receivables		6,183	5,375
Loans granted to related parties	12	(125,397)	-
Dividends received from associates	10	1,300	-
Net cash (used in)/from investing activities		(125,234)	3,629
Cash flows from financing activities			
Repayment of borrowings		-	(6,924)
Repayment of lease liabilities		(1,961)	(402)
Dividends paid to the Company's shareholders		-	(76,136)
Net cash from used in financing activities		(1,961)	(83,462)
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		1,007	(1,068)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	15	10,531	11,444
Cash and cash equivalents at the end of the year	15	17,582	10,531

The accompanying notes on pages 5 to 38 are an integral part of these financial statements.

1 Poti Sea Port Corporation and its Operations

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing for the year ended 31 December 2019 for Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company").

Poti Sea Port was established in XIX century and its reconstruction and expansion started in 1899, to which Niko Nikoladze, a well-known publicist and public figure made the largest contribution. In 2018, the Port has celebrated 160th Anniversary. At present, it is equipped with modern technologies and operates indoor and outdoor storage facilities, motor and rail roads, a distribution substation and other ancillary infrastructure. The Port has eight transit facilities located at the 15 berths and is engaged in serving ships, cargo and container handling, dispatching operations, warehousing, berths rental and terminal services, etc. in Poti, Georgia.

In 1999 the Company was registered as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company ("LLC") owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

As at 31 December 2019 and 2018 the Company's 100% shares owner was APM Terminals BV, Netherlands (APMTBV) and the Company was ultimately controlled by A.P. Moller-Maersk Group.

Registered address and place of business. The registered office and place of business of the Company is at 52 David Aghmashenebeli Street, Poti, Georgia.

Presentation currency. These financial statements are presented in Georgian Lari ("GEL"), unless otherwise stated.

2 Operating Environment of the Company

The Company's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Georgian tax legislation is subject to varying interpretations and frequent changes.

The future economic direction of Georgia is largely dependent upon the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government, together with tax, legal, regulatory and political developments.

Management is unable to predict all developments which an impact on the Georgian economy and consequently what effect could have, if any, they could have on the future financial position of the Company. Management believes it is taking all the necessary measures to support the sustainability and development of the Company's business.

3 Significant Accounting Policies

Basis of preparation. These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, under the historical cost convention, except that property, plant and equipment is remeasured at fair value on a regular basis. The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. Apart from the accounting policy changes resulting from the adoption of IFRS 16, *Leases*, effective from 1 January 2019, these policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated, refer to Notes 5 and 32. The principal accounting policies applied to leases until 31 December 2018 are presented in Note 32.

The preparation of financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Company's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimates are significant to the financial statements are disclosed in Note 4.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Associates. Associates are entities over which the Company has significant influence (directly or indirectly), but not control, generally accompanying a shareholding of between 20 and 50 percent of the voting rights. Investments in associates are accounted for using the equity method of accounting and are initially recognised at cost, and the carrying amount is increased or decreased to recognise the investor's share of the profit or loss of the investee after the date of acquisition. Dividends received from associates reduce the carrying value of the investment in associates. Other post-acquisition changes in the Company's share of net assets of an associate are recognised as follows: (i) the Company's share of profits or losses of associates is recorded in the profit or loss for the year as the share of results of associates, (ii) the Company's share of other comprehensive income is recognised in other comprehensive income and presented separately, (iii); all other changes in the Company's share of the carrying value of net assets of associates are recognised in profit or loss within the share of results of associates.

Share of other comprehensive income of associate, which is due from the gain on revaluation of the associate's property, plant and equipment, is accounted under 'Other reserves' in the statement of changes in equity of the Company.

However, when the Company's share of losses in an associate equal or exceeds its interest in the associate, including any other unsecured receivables, the Company does not recognise further losses, unless it has incurred obligations or made payments on behalf of the associate.

Unrealised gains on transactions between the Company and its associates are eliminated to the extent of the Company's interest in the associates; unrealised losses are also eliminated unless the transaction provides evidence of an impairment of the asset transferred.

Disposals of subsidiaries, associates or joint ventures. When the Company ceases to have control or significant influence, any retained interest in the entity is remeasured to its fair value at the date when control is lost, with the change in carrying amount recognised in profit or loss. The fair value is the initial carrying amount for the purposes of subsequently accounting for the retained interest as an associate, joint venture or financial asset. In addition, any amounts previously recognised in other comprehensive income in respect of that entity, are accounted for as if the Company had directly disposed of the related assets or liabilities. This may mean that amounts previously recognised in other comprehensive income are reclassified to profit or loss. If the ownership interest in an associate is reduced but significant influence is retained, only a proportionate share of the amounts previously recognised in other comprehensive income are reclassified to profit or loss where appropriate.

Foreign currency translation. The Company's functional currency and the Company's presentation currency is the national currency of Georgia, Georgian Lari ("GEL").

Transactions and balances. Monetary assets and liabilities are translated into functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia ("NBG") at the respective end of the reporting period. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of the transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into entity's functional currency at year-end official exchange rates of the NBG are recognised in profit or loss. Foreign exchange gains and losses that relate to borrowings are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'finance income or costs'. All other foreign exchange gains and losses are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'Foreign exchange gains less losses'. Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items that are measured at historical cost. Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency, including equity investments, are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined. Effects of exchange rate changes on non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are recorded as part of the fair value gain or loss.

As at 31 December 2019, the official rate of exchange, as determined by the National Bank of Georgia, was US Dollar ("USD") 1 = GEL 2.8677 and Euro ("EUR") 1 = GEL 3.2095 (31 December 2018: USD 1 = GEL 2.6766 and EUR 1 = GEL 3.0701). The average exchange rate for the year ended 31 December 2019 was USD 1 = GEL 2.8192 and EUR 1 = GEL 3.1553 (2018: USD 1 = GEL 2.5345 and EUR 1 = GEL 2.9913). At present, the Georgian Lari is not a freely convertible currency in most countries outside of Georgia.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Property, plant and equipment. Property, plant and equipment except for construction in progress, is measured at fair value less accumulated depreciation and impairment, where required. Construction in progress is measured at cost.

Property, plant and equipment except for construction in progress, is subject to revaluation with sufficient regularity to ensure that the carrying amount does not differ materially from that which would be determined using fair value at the end of the reporting period. Increases in the carrying amount arising on revaluation are credited to other comprehensive income and increase the revaluation surplus in equity. Decreases that offset previous increases of the same asset are recognised in other comprehensive income and decrease the previously recognised revaluation surplus in equity; all other decreases are charged to profit or loss for the year. The revaluation reserve for property, plant and equipment included in equity is transferred directly to retained earnings when the revaluation surplus is realised on the retirement or disposal of the asset.

Subsequent costs are included in the asset's carrying amount or recognised as a separate asset, as appropriate, only when it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the Company and the cost of the item can be measured reliably. Costs of minor repairs and day-to-day maintenance are expensed when incurred. Cost of replacing major parts or components of property, plant and equipment items are capitalised and the replaced part is retired.

At the end of each reporting period management assesses whether there is any indication of impairment of property, plant and equipment. If any such indication exists, management estimates the recoverable amount, which is determined as the higher of an asset's fair value less costs of disposal and its value in use. The carrying amount is reduced to the recoverable amount and the impairment loss is recognised in profit or loss for the year to the extent it exceeds the previous revaluation surplus in equity. An impairment loss recognised for an asset in prior years is reversed where appropriate if there has been a change in the estimates used to determine the asset's value in use or fair value less costs of disposal.

Gains and losses on disposals are determined by comparing the proceeds with the carrying amount and are recognised in profit or loss for the year within other operating income or costs.

Depreciation. Land is not depreciated. Items of property, plant and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and ready for use (construction in progress is not depreciated). Depreciation on other items of property, plant and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost or revalued amounts to their residual values over their estimated useful lives:

	<u>Useful lives in years</u>
Buildings	1 to 68 years
Ships, rigs and containers	1 to 28 years
Production facilities, equipment and infrastructure	1 to 68 years

The residual value of an asset is the estimated amount that the Company would currently obtain from the disposal of the asset less the estimated costs of disposal, if the asset was already of the age and in the condition expected at the end of its useful life. The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at the end of each reporting period.

Right-of-use assets. The Company leases tugboats (vessels). Contracts contain both lease and non-lease components. The Company allocates the consideration in the contract to the lease and non-lease components based on their relative stand-alone prices.

Assets arising from a lease are initially measured on a present value basis.

Right-of-use assets are measured at cost comprising the following:

- the amount of the initial measurement of lease liability,
- any lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received,
- any initial direct costs, and
- costs to restore the asset to the conditions required by lease agreements.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Right-of-use assets are generally depreciated over the shorter of the asset's useful life and the lease term on a straight-line basis. If the Company is reasonably certain to exercise a purchase option, the right-of-use asset is depreciated over the underlying assets' useful lives. Depreciation on the items of the right-of-use assets (tugboats) is calculated using the straight-line method over the lease term of 10 years.

Intangible assets. The Company's intangible assets have definite useful lives and primarily include capitalised computer software.

Acquired computer software are capitalised on the basis of the costs incurred to acquire and bring them to use.

Intangible assets are amortised using the straight-line method over their useful lives:

	<u>Useful lives in years</u>
Software licences	3 years

If impaired, the carrying amount of intangible assets is written down to the higher of value in use and fair value less costs of disposal.

Impairment of non-financial assets. Assets that are subject to depreciation and amortisation are reviewed for impairment whenever events or changes in circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable. An impairment loss is recognised for the amount by which the asset's carrying amount exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the higher of an asset's fair value less costs of disposal and value in use. For the purposes of assessing impairment, assets are grouped at the lowest levels for which there are largely independent cash inflows (cash-generating units). Prior impairments of non-financial assets (other than goodwill) are reviewed for possible reversal at each reporting date.

Financial instruments – key measurement terms. Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The best evidence of fair value is the price in an active market. An active market is one in which transactions for the asset or liability take place with sufficient frequency and volume to provide pricing information on an ongoing basis.

Fair value of financial instruments traded in an active market is measured as the product of the quoted price for the individual asset or liability and the number of instruments held by the entity. This is the case even if a market's normal daily trading volume is not sufficient to absorb the quantity held and placing orders to sell the position in a single transaction might affect the quoted price.

Valuation techniques such as discounted cash flow models or models based on recent arm's length transactions or consideration of financial data of the investees are used to measure fair value of certain financial instruments for which external market pricing information is not available. Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on solely observable market data (that is, the measurement requires significant unobservable inputs). Transfers between levels of the fair value hierarchy are deemed to have occurred at the end of the reporting period. Refer to Note 29.

Transaction costs are incremental costs that are directly attributable to the acquisition, issue or disposal of a financial instrument. An incremental cost is one that would not have been incurred if the transaction had not taken place. Transaction costs include fees and commissions paid to agents (including employees acting as selling agents), advisors, brokers and dealers, levies by regulatory agencies and securities exchanges, and transfer taxes and duties. Transaction costs do not include debt premiums or discounts, financing costs or internal administrative or holding costs.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Amortised cost ("AC") is the amount at which the financial instrument was recognised at initial recognition less any principal repayments, plus accrued interest, and for financial assets less any allowance for expected credit losses ("ECL"). Accrued interest includes amortisation of transaction costs deferred at initial recognition and of any premium or discount to the maturity amount using the effective interest method. Accrued interest income and accrued interest expense, including both accrued coupon and amortised discount or premium (including fees deferred at origination, if any), are not presented separately and are included in the carrying values of the related items in the statement of financial position.

The effective interest method is a method of allocating interest income or interest expense over the relevant period, so as to achieve a constant periodic rate of interest (effective interest rate) on the carrying amount. The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts (excluding future credit losses) through the expected life of the financial instrument or a shorter period, if appropriate, to the gross carrying amount of the financial instrument. The effective interest rate discounts cash flows of variable interest instruments to the next interest repricing date, except for the premium or discount which reflects the credit spread over the floating rate specified in the instrument, or other variables that are not reset to market rates. Such premiums or discounts are amortised over the whole expected life of the instrument. The present value calculation includes all fees paid or received between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate. For assets that are purchased or originated credit impaired ("POCI") at initial recognition, the effective interest rate is adjusted for credit risk, i.e. it is calculated based on the expected cash flows on initial recognition instead of contractual payments.

Financial instruments – initial recognition. Financial instruments at FVTPL are initially recorded at fair value. All other financial instruments are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for financial assets measured at AC and investments in debt instruments measured at FVOCI, resulting in an immediate accounting loss. All purchases and sales of financial assets that require delivery within the time frame established by regulation or market convention ("regular way" purchases and sales) are recorded at trade date, which is the date on which the Company commits to deliver a financial asset. All other purchases are recognised when the Company becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

The Company uses discounted cash flow techniques to determine the fair value loans to related parties that are not traded in an active market. Differences may arise between the fair value at initial recognition, which is considered to be the transaction price, and the amount determined at initial recognition using a valuation technique with level 3 inputs. If any differences remain after calibration of model inputs, such differences are amortised on a straight-line basis over the term of the loans to related parties. The differences are immediately recognised in profit or loss if the valuation uses only level 1 or level 2 inputs.

Financial assets – classification and subsequent measurement – measurement categories. The Company classifies financial assets in the following measurement categories: FVTPL, FVOCI and AC. The classification and subsequent measurement of debt financial assets depends on: (i) the Company's business model for managing the related assets portfolio and (ii) the cash flow characteristics of the asset.

Financial assets – classification and subsequent measurement – business model. The business model reflects how the Company manages the assets in order to generate cash flows – whether the Company's objective is: (i) solely to collect the contractual cash flows from the assets ("hold to collect contractual cash flows"), or (ii) to collect both the contractual cash flows and the cash flows arising from the sale of assets ("hold to collect contractual cash flows and sell") or, if neither of (i) and (ii) is applicable, the financial assets are classified as part of "other" business model and measured at FVTPL. Business model is determined for a group of assets (on a portfolio level) based on all relevant evidence about the activities that the Company undertakes to achieve the objective set out for the portfolio available at the date of the assessment. Factors considered by the Company in determining the business model include the purpose and composition of a portfolio, past experience on how the cash flows for the respective assets were collected, how risks are assessed and managed, how the assets' performance is assessed and how managers are compensated.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Financial assets – classification and subsequent measurement – cash flow characteristics. Where the business model is to hold assets to collect contractual cash flows or to hold contractual cash flows and sell, the Company assesses whether the cash flows represent solely payments of principal and interest (“SPPI”).

Where the contractual terms introduce exposure to risk or volatility that is inconsistent with a basic lending arrangement, the financial asset is classified and measured at FVTPL. The SPPI assessment is performed on initial recognition of an asset and it is not subsequently reassessed.

Financial assets – reclassification. Financial instruments are reclassified only when the business model for managing the portfolio as a whole changes. The reclassification has a prospective effect and takes place from the beginning of the first reporting period that follows after the change in the business model. The Company did not change its business model during the current and comparative period and did not make any reclassifications.

Financial assets impairment – credit loss allowance for ECL. The Company assesses, on a forward-looking basis, the ECL for debt instruments measured at AC and FVOCI and for the exposures arising from loan commitments and financial guarantee contracts, for contract assets. The Company measures ECL and recognises net impairment losses on financial and contract assets at each reporting date. The measurement of ECL reflects: (i) an unbiased and probability weighted amount that is determined by evaluating a range of possible outcomes, (ii) time value of money and (iii) all reasonable and supportable information that is available without undue cost and effort at the end of each reporting period about past events, current conditions and forecasts of future conditions.

Debt instruments measured at AC, trade and other receivables, loans issued, and contract assets are presented in the statement of financial position net of the allowance for ECL.

The Company applies simplified approach for impairment of trade and other receivables. For other financial assets the Company applies a three-stage model for impairment, based on changes in credit quality since initial recognition. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition is classified in Stage 1. Financial assets in Stage 1 have their ECL measured at an amount equal to the portion of lifetime ECL that results from default events possible within the next 12 months or until contractual maturity, if shorter (“12 Months ECL”). If the Company identifies a significant increase in credit risk (“SICR”) since initial recognition, the asset is transferred to Stage 2 and its ECL is measured based on ECL on a lifetime basis, that is, up until contractual maturity but considering expected prepayments, if any (“Lifetime ECL”). If the Company determines that a financial asset is credit-impaired, the asset is transferred to Stage 3 and its ECL is measured as a Lifetime ECL.

Financial assets – write-off. Financial assets are written-off, in whole or in part, when the Company exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. The write-off represents a derecognition event. The Company may write-off financial assets that are still subject to enforcement activity when the Company seeks to recover amounts that are contractually due, however, there is no reasonable expectation of recovery.

Financial assets – derecognition. The Company derecognises financial assets when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expire or (b) the Company has transferred the rights to the cash flows from the financial assets or entered into a qualifying pass-through arrangement whilst (i) also transferring substantially all the risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all the risks and rewards of ownership but not retaining control.

Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose additional restrictions on the sale.

Financial liabilities – measurement categories. Financial liabilities are classified as subsequently measured at AC, except for (i) financial liabilities at FVTPL: this classification is applied to derivatives, financial liabilities held for trading (e.g. short positions in securities), contingent consideration recognised by an acquirer in a business combination and other financial liabilities designated as such at initial recognition and (ii) financial guarantee contracts and loan commitments.

Financial liabilities – derecognition. Financial liabilities are derecognised when they are extinguished (i.e. when the obligation specified in the contract is discharged, cancelled or expires).

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Modifications of liabilities that do not result in extinguishment are accounted for as a change in estimate using a cumulative catch up method, with any gain or loss recognised in profit or loss, unless the economic substance of the difference in carrying values is attributed to a capital transaction with owners.

Offsetting financial instruments. Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously. Such a right of set off (a) must not be contingent on a future event and (b) must be legally enforceable in all of the following circumstances: (i) in the normal course of business, (ii) in the event of default and (iii) in the event of insolvency or bankruptcy.

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents include cash in hand, deposits held at call with banks, and other short-term highly liquid investments with original maturities of three months or less. Cash and cash equivalents are carried at AC because: (i) they are held for collection of contractual cash flows and those cash flows represent SPPI, and (ii) they are not designated at FVTPL. Features mandated solely by legislation, such as the bail-in legislation in certain countries, do not have an impact on the SPPI test, unless they are included in contractual terms such that the feature would apply even if the legislation is subsequently changed. Restricted balances are excluded from cash and cash equivalents for the purposes of the statement of cash flows. Balances restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period are included in other non-current assets.

Trade and other receivables. Trade and other receivables are recognised initially at fair value and are subsequently carried at AC using the effective interest method.

Trade and other payables. Trade payables are accrued when the counterparty performs its obligations under the contract and are recognised initially at fair value and subsequently carried at AC using the effective interest method.

Finance lease receivables. Where the Company is a lessor in a lease which transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee, the assets leased out are presented as a finance lease receivable at amount equal to the net investment in the lease. At the commencement date measurement of the net investment in the lease comprises the following lease payments:

- fixed payments (including in-substance fixed payments), less any lease incentives payable,
- variable lease payment that are based on an index or a rate, initially measured using the index or rate as at the commencement date,
- amounts expected to be receivable by the Company under residual value guarantees,
- the exercise price of a purchase option if the lessee is reasonably certain to exercise that option, and
- payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the lessee exercising that option.

Finance lease receivables are initially recognised at commencement (when the lease term begins), using a discount rate implicit in the lease to measure net investment in the lease.

The difference between the gross receivable and the present value represents unearned finance income. This income is recognised over the term of the lease using the net investment method (before tax), which reflects a constant periodic rate of return. Incremental costs directly attributable to negotiating and arranging the lease are included in the initial measurement of the finance lease receivable and reduce the amount of income recognised over the lease term. Finance income from leases is recorded within finance income in profit or loss for the year.

Credit loss allowance is recognised using a simplified approach at lifetime ECL. The ECL is determined in the same way as for loans and advances measured at AC. The ECL is recognised through an allowance account to write down the receivables' net carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the interest rates implicit in the finance leases. The estimated future cash flows reflect the cash flows that may result from obtaining and selling the assets subject to the lease.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Lease liabilities. Liabilities arising from a lease are initially measured on a present value basis. Lease liabilities include the net present value of the following lease payments:

- fixed payments (including in-substance fixed payments), less any lease incentives receivable,
- variable lease payment that are based on an index or a rate, initially measured using the index or rate as at the commencement date,
- amounts expected to be payable by the Company under residual value guarantees,
- the exercise price of a purchase option if the Company is reasonably certain to exercise that option, and
- payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the Company exercising that option.

The lease payments are discounted using the interest rate implicit in the lease. If that rate cannot be readily determined, which is generally the case for leases of the Company, the Company's incremental borrowing rate is used, being the rate that the Company would have to pay to borrow the funds necessary to obtain an asset of similar value to the right-of-use asset in a similar economic environment with similar terms, collateral and conditions.

To determine the incremental borrowing rate, the Company:

- where possible, uses recent third-party financing received by the Company as a starting point, adjusted to reflect changes in financing conditions since third party financing was received,
- uses a build-up approach that starts with a risk-free interest rate adjusted for credit risk, and
- makes adjustments specific to the lease, e.g. term, country, currency and collateral.

The Company is exposed to potential future increases in variable lease payments based on an index or rate, which are not included in the lease liability until they take effect. When adjustments to lease payments based on an index or rate take effect, the lease liability is reassessed and adjusted against the right-of-use asset.

Lease payments are allocated between principal and finance costs. The finance costs are charged to profit or loss over the lease period so as to produce a constant periodic rate of interest on the remaining balance of the liability for each period.

Payments associated with short-term leases of equipment and vehicles and all leases of low-value assets are recognised on a straight-line basis as an expense in profit or loss. Short-term leases are leases with a lease term of 12 months or less.

Income taxes. Income taxes have been provided for in the financial statements in accordance with legislation enacted or substantively enacted by the end of the reporting period.

On 13 May 2016 the Government of Georgia enacted the changes in the Tax Code of Georgia whereby companies (other than banks, credit unions, insurance companies, microfinance organizations and pawn shops) do not have to pay income tax on their profit earned since 1 January 2017, until that profit is distributed or deemed distributed in a form of dividend. 15 % income tax is payable on gross up value (i.e. net dividends shall be grossed up by withholding tax 5%, if applicable, and divided by 0.85) at the moment of the dividend payment to individuals or to non-resident legal entities. Dividends paid to resident legal entities from the profits earned since 1 January 2017 are tax exempted.

Dividends on earnings accumulated during the period from 1 January 2008 to 1 January 2017 is subject to income tax on grossed up value, reduced by respective tax credit calculated as a share of corporate income tax declared and paid on taxable profits vs total net profits for the same period multiplied to the dividend to be distributed. However, tax credit amount should not exceed the actual income tax imposed on dividend distribution.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Income tax arising from distribution of dividends is accounted for as an income tax expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid.

In addition to the distribution of dividends, the tax is still payable on expenses or other payments incurred not related to economic activities, free delivery of assets or services and representation costs that exceed the maximum amount determined by the Tax Code of Georgia. All advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime and other certain transactions with such entities as well as loans granted to individuals or non-residents are immediately taxable. Such taxes along with other taxes, net of tax credits claimed on assets or services received in exchange for the advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime or recovery of loans granted to individuals or non-residents, are recorded under 'Taxes other than on income' within operating expenses.

Uncertain tax positions. The Company's uncertain tax positions are reassessed by management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period, and any known court or other rulings on such issues. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period. Adjustments for uncertain income tax positions, are recorded within the income tax charge.

Value added tax. Output value added tax related to sales is payable to tax authorities on the earlier of (a) collection of receivables from customers or (b) delivery of goods or services to customers. Input VAT is generally recoverable against output VAT upon receipt of the VAT invoice. The tax authorities permit the settlement of VAT on a net basis. Input VAT related to acquisition of Property, Plant and Equipment items are deferred for 5 to 10 years for entities having more than 20% VAT exempted turnover.

Inventories. Inventories are recorded at the lower of cost and net realisable value. The cost of inventory is determined on the weighted average basis and includes expenditure incurred in acquiring the inventories, production or conversion costs and other costs incurred in bringing them to their existing location and condition. Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated cost of completion and selling expenses.

Prepayments. Prepayments are carried at cost less provision for impairment. A prepayment is classified as non-current when the goods or services relating to the prepayment are expected to be obtained after one year, or when the prepayment relates to an asset which will itself be classified as non-current upon initial recognition. Prepayments to acquire assets are transferred to the carrying amount of the asset once the Company has obtained control of the asset and it is probable that future economic benefits associated with the asset will flow to the Company. Other prepayments are written off to profit or loss when the services relating to the prepayments are received. If there is an indication that the assets, goods or services relating to a prepayment will not be received, the carrying value of the prepayment is written down accordingly and a corresponding impairment loss is recognised in profit or loss for the year.

Share capital. Ordinary shares are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of new shares are shown in equity as a deduction, net of tax, from the proceeds. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recorded as share premium in equity.

Dividends. Dividends are recorded as a liability and deducted from equity in the period in which they are declared and approved. Any dividends declared after the reporting period and before the financial statements are authorised for issue are disclosed in the subsequent events note.

Provisions for liabilities and charges. Provisions for liabilities and charges are non-financial liabilities of uncertain timing or amount. They are accrued when the Company has a present legal or constructive obligation as a result of past events, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, and a reliable estimate of the amount of the obligation can be made. Provisions are measured at the present value of the expenditures expected to be required to settle the obligation using a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the obligation. The increase in the provision due to the passage of time is recognised as an interest expense within finance costs.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Levies and charges, such as taxes other than income tax or regulatory fees based on information related to a period before the obligation to pay arises, are recognised as liabilities when the obligating event that gives rise to pay a levy occurs, as identified by the legislation that triggers the obligation to pay the levy. If a levy is paid before the obligating event, it is recognised as a prepayment.

Revenue recognition. Revenue is income arising in the course of the Company's ordinary activities. Revenue is recognised in the amount of transaction price. Transaction price is the amount of consideration to which the Company expects to be entitled in exchange for transferring control over promised goods or services to a customer, excluding the amounts collected on behalf of third parties.

Revenue is recognised net of discounts, and value added taxes.

Sales of services. The Company provides services under fixed-price contracts. If the Company transfers control of a service over time and therefore satisfies a performance obligation over time, revenue from providing services is recognised in the accounting period in which the services are rendered. For fixed-price contracts, revenue is recognised based on the actual service provided to the end of the reporting period as a proportion of the total services to be provided because the customer receives and uses the benefits simultaneously. This is determined based on the actual labour hours spent relative to the total expected labour hours. If a performance obligation is not satisfied over time, revenue is recognised at a point in time at which the Company satisfies a performance obligation.

Where the contracts include multiple performance obligations, the transaction price is allocated to each separate performance obligation based on the stand-alone selling prices. Where these are not directly observable, they are estimated based on expected cost-plus margin.

Revenue from container and general cargo and from additional services. Revenue from container and general cargo operations, as well as revenue from additional services are recognised on an event basis. Revenue is recognised after the service has been provided, based on discharge and load lists, Terminal Departure Records (TDRs), Summary Sheets etc.

Revenue from marine services. Revenue from marine services is recognised once the vessel enters the harbour (at the point of berthing). Revenue is recognised net of discounts.

Lease revenue. The Company earns rental income from leased out berths under operating leases. Lease revenue from operating leases is recognised on a straight-line basis over the lease term, irrespective of when the payments are due.

Revenue from yard handling. Yard handling revenue is composed of several interrelated revenue streams, which could be split between event and time related services. *Event relate services* include operations on container yard, and the revenue is recognised as soon as the service is provided. *Time related services* include container and general cargo storage, car parking revenue and terminal fees. The time related services are recognised as revenue on a monthly basis.

Interest income. Interest income is recorded for all debt instruments, other than those at FVTPL, on an accrual basis using the effective interest method. This method defers, as part of interest income, all fee received between the parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate, all other premiums or discounts. Interest income on debt instruments at FVTPL calculated at nominal interest rate is presented within 'finance income' line in profit or loss.

Fees integral to the effective interest rate include origination fees received or paid by the Company relating to the creation or acquisition of a financial asset, for example fees for evaluating creditworthiness, evaluating and recording guarantees or collateral, negotiating the terms of the instrument and for processing transaction documents.

Interest income is calculated by applying the effective interest rate to the gross carrying amount of financial assets, except for (i) financial assets that have become credit impaired (Stage 3), for which interest revenue is calculated by applying the effective interest rate to their AC, net of the ECL provision, and (ii) financial assets that are purchased or originated credit impaired, for which the original credit-adjusted effective interest rate is applied to the AC.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Government grants. Grants from the government are recognised at their fair value where there is reasonable assurance that the grant will be received and the Company will comply with all attached conditions.

Government grants relating to the purchase of property, plant and equipment are included in non-current liabilities as deferred income and are credited to profit or loss on a straight-line basis over the expected lives of the related assets. Government grants relating to costs are deferred and recognised in profit or loss for the year as other operating income over the period necessary to match them with the costs that they are intended to compensate.

Employee benefits. Wages, salaries, paid annual leave and sick leave, bonuses, and medical insurance are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of the Company.

Amendment of the financial statements after issue. Any changes to these financial statements after issue require approval of the Company's management who authorised these financial statements for issue.

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The Company makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

Leases and derecognition of financial assets. Management applies judgement to determine if substantially all the significant risks and rewards of ownership of financial assets and lease assets where the Company is a lessor are transferred to counterparties, in particular which risks and rewards are the most significant and what constitutes substantially all risks and rewards.

Initial recognition of related party transactions. In the normal course of business, the Company enters into transactions with its related parties. IFRS 9 requires initial recognition of financial instruments based on their fair values. Judgement is applied in determining if transactions are priced at market or non-market interest rates, where there is no active market for such transactions. The basis for judgement is pricing for similar types of transactions with unrelated parties and effective interest rate analyses.

ECL measurement. Measurement of ECLs is a significant estimate that involves determination methodology, models and data inputs. Details of ECL measurement methodology are disclosed in Note 27. The following components have a major impact on credit loss allowance: definition of default, SICR, probability of default ("PD"), exposure at default ("EAD"), and loss given default ("LGD"), as well as models of macro-economic scenarios. The Company regularly reviews and validates the models and inputs to the models to reduce any differences between expected credit loss estimates and actual credit loss experience.

The Company used supportable forward-looking information for measurement of ECL, primarily an outcome of its own macro-economic forecasting model. The most significant forward-looking assumptions that correlate with ECL level and their assigned weights were foreign exchange rates and GDP growth rate of Georgia.

Significant increase in credit risk ("SICR"). In order to determine whether there has been a significant increase in credit risk, the Company compares the risk of a default occurring over the life of a financial instrument at the end of the reporting date with the risk of default at the date of initial recognition. The assessment considers relative increase in credit risk rather than achieving a specific level of credit risk at the end of the reporting period. The Company considers all reasonable and supportable forward-looking information available without undue cost and effort, which includes a range of factors, including behavioural aspects of particular customer portfolios.

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies (Continued)

The Company identifies behavioural indicators of increases in credit risk prior to delinquency and incorporated appropriate forward-looking information into the credit risk assessment at an individual instrument.

Useful lives of property, plant and equipment. The estimation of the useful lives of items of property, plant and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Company. The following primary factors are considered: (a) the expected usage of the assets; (b) the expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) the technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

Were the estimated useful lives to differ by 10% from management's estimates, the impact on depreciation for the year ended 31 December 2019 would be to increase it by GEL 2,329 thousand or decrease it by GEL 1,905 thousand (2018: increase by GEL 2,086 thousand or decrease by GEL 1,695 thousand).

Income tax paid on loan issued to parent. Management applied judgement to determine whether tax paid on the loan issued to the parent company represents current income tax expense in accordance with IAS 12. The loan was issued from the taxable profit generated by the Company in 2018. Management considers it probable that the loan will be settled against future dividends to the shareholder and believes the transaction has features of a distribution. The related tax arising from such loan in the period the loan was issued was therefore recognised as current income tax of GEL 22,031 thousand. To the extent the loan is repaid by the parent company in future without direct settlement against future dividends from the Company, such repayment may cause recognition of the tax credit (i.e. reversal of current income tax) in the period when loan payment is received by the Company.

Discount rates used for determination of lease liabilities. The Company uses its incremental borrowing rate as a base for calculation of the discount rate because the interest rate implicit in the lease cannot be readily determined.

A 10% increase or decrease in discount rate at 31 December 2019 would result in an increase or decrease in lease liabilities of GEL 122 thousand (1 January 2019: GEL 95 thousand).

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

IFRS 16, Leases (issued on 13 January 2016 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019). The Company decided to apply the standard from its mandatory adoption date of 1 January 2019 using the modified retrospective method, without restatement of comparatives and using certain simplifications allowed by the standard. Right-of-use assets for property leases are measured on transition as if the new rules had always applied. All other right-of-use assets are measured at the amount of the lease liability on adoption (adjusted for any prepaid or accrued expenses). In applying IFRS 16 for the first time, the Company has used the following practical expedients permitted by the standard:

- applying a single discount rate to a portfolio of leases with reasonably similar characteristics,
- relying on previous assessments on whether leases are onerous as an alternative to performing an impairment review – there were no onerous contracts as at 1 January 2019.
- The Company has also elected not to reassess whether a contract is or contains a lease at the date of initial application. Instead, for contracts entered into before the transition date the Company relied on its assessment made applying IAS 17, *Leases*, and IFRIC 4, *Determining whether an Arrangement contains a Lease*.

The weighted average incremental borrowing rate applied by the Company to the leased liabilities on 1 January 2019 was 11%. As at 31 December 2018 the Company had non-cancellable lease commitments of GEL 11,035 thousand. None of these commitments related to short-term leases and/or to low values leases.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations (Continued)

As IFRS 16 substantially carried forward the lessor accounting requirements in IAS 17, the Company did not recognise any significant impact on the financial statements in respect of the Company's activities as a lessor. The following amended standards became effective from 1 January 2019, but did not have any material impact on the Company:

- IFRIC 23 "Uncertainty over Income Tax Treatments" (issued on 7 June 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).
- Prepayment Features with Negative Compensation – Amendments to IFRS 9 (issued on 12 October 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).
- Amendments to IAS 28 "Long-term Interests in Associates and Joint Ventures" (issued on 12 October 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).
- Annual Improvements to IFRSs 2015-2017 cycle – amendments to IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 and IAS 23 (issued on 12 December 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).
- Amendments to IAS 19 "Plan Amendment, Curtailment or Settlement" (issued on 7 February 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).

6 New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2020 or later, and which the Company has not early adopted.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Amendments to IFRS 10 and IAS 28 (issued on 11 September 2014 and effective for annual periods beginning on or after a date to be determined by the IASB). These amendments address an inconsistency between the requirements in IFRS 10 and those in IAS 28 in dealing with the sale or contribution of assets between an investor and its associate or joint venture. The main consequence of the amendments is that a full gain or loss is recognised when a transaction involves a business. A partial gain or loss is recognised when a transaction involves assets that do not constitute a business, even if these assets are held by a subsidiary. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

IFRS 17 "Insurance Contracts" (issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2021). IFRS 17 replaces IFRS 4, which has given companies dispensation to carry on accounting for insurance contracts using existing practices. As a consequence, it was difficult for investors to compare and contrast the financial performance of otherwise similar insurance companies. IFRS 17 is a single principle-based standard to account for all types of insurance contracts, including reinsurance contracts that an insurer holds.

The standard requires recognition and measurement of groups of insurance contracts at: (i) a risk-adjusted present value of the future cash flows (the fulfilment cash flows) that incorporates all of the available information about the fulfilment cash flows in a way that is consistent with observable market information; plus (if this value is a liability) or minus (if this value is an asset) (ii) an amount representing the unearned profit in the group of contracts (the contractual service margin). Insurers will be recognising the profit from a group of insurance contracts over the period they provide insurance coverage, and as they are released from risk. If a group of contracts is or becomes loss-making, an entity will be recognising the loss immediately. The Company is currently assessing the impact of the new standard on its financial statements.

Amendments to the Conceptual Framework for Financial Reporting (issued on 29 March 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2020). The revised Conceptual Framework includes a new chapter on measurement; guidance on reporting financial performance; improved definitions and guidance – in particular the definition of a liability; and clarifications in important areas, such as the roles of stewardship, prudence and measurement uncertainty in financial reporting. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

Definition of a business – Amendments to IFRS 3 (issued on 22 October 2018 and effective for acquisitions from the beginning of annual reporting period that starts on or after 1 January 2020). The amendments revise definition of a business. A business must have inputs and a substantive process that together significantly contribute to the ability to create outputs. The new guidance provides a framework to evaluate when an input and a substantive process are present, including for early stage companies that have not generated outputs. An organised workforce should be present as a condition for classification as a business if there are no outputs. The definition of the term 'outputs' is narrowed to focus on goods and services provided to customers, generating investment income and other income, and it excludes returns in the form of lower costs and other economic benefits. It is also no longer necessary to assess whether market participants are capable of replacing missing elements or integrating the acquired activities and assets. An entity can apply a 'concentration test'. The assets acquired would not represent a business if substantially all of the fair value of gross assets acquired is concentrated in a single asset (or a group of similar assets). The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Definition of materiality – Amendments to IAS 1 and IAS 8 (issued on 31 October 2018 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2020). The amendments clarify the definition of material and how it should be applied by including in the definition guidance that until now has featured elsewhere in IFRS. In addition, the explanations accompanying the definition have been improved. Finally, the amendments ensure that the definition of material is consistent across all IFRS Standards. Information is material if omitting, misstating or obscuring it could reasonably be expected to influence the decisions that the primary users of general-purpose financial statements make on the basis of those financial statements, which provide financial information about a specific reporting entity. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Interest rate benchmark reform - Amendments to IFRS 9, IAS 39 and IFRS 7 (issued on 26 September 2019 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2020). The amendments were triggered by replacement of benchmark interest rates such as LIBOR and other inter-bank offered rates ('IBORs'). The amendments provide temporary relief from applying specific hedge accounting requirements to hedging relationships directly affected by the IBOR reform. Cash flow hedge accounting under both IFRS 9 and IAS 39 requires the future hedged cash flows to be 'highly probable'. Where these cash flows depend on an IBOR, the relief provided by the amendments requires an entity to assume that the interest rate on which the hedged cash flows are based does not change as a result of the reform. Both IAS 39 and IFRS 9 require a forward-looking prospective assessment in order to apply hedge accounting. While cash flows under IBOR and IBOR replacement rates are currently expected to be broadly equivalent, which minimises any ineffectiveness, this might no longer be the case as the date of the reform gets closer. Under the amendments, an entity may assume that the interest rate benchmark on which the cash flows of the hedged item, hedging instrument or hedged risk are based, is not altered by IBOR reform. IBOR reform might also cause a hedge to fall outside the 80–125% range required by retrospective test under IAS 39. IAS 39 has therefore been amended to provide an exception to the retrospective effectiveness test such that a hedge is not discontinued during the period of IBOR-related uncertainty solely because the retrospective effectiveness falls outside this range. However, the other requirements for hedge accounting, including the prospective assessment, would still need to be met. In some hedges, the hedged item or hedged risk is a non-contractually specified IBOR risk component. In order for hedge accounting to be applied, both IFRS 9 and IAS 39 require the designated risk component to be separately identifiable and reliably measurable. Under the amendments, the risk component only needs to be separately identifiable at initial hedge designation and not on an ongoing basis. In the context of a macro hedge, where an entity frequently resets a hedging relationship, the relief applies from when a hedged item was initially designated within that hedging relationship. Any hedge ineffectiveness will continue to be recorded in profit or loss under both IAS 39 and IFRS 9. The amendments set out triggers for when the reliefs will end, which include the uncertainty arising from interest rate benchmark reform no longer being present.

The amendments require entities to provide additional information to investors about their hedging relationships that are directly affected by these uncertainties, including the nominal amount of hedging instruments to which the reliefs are applied, any significant assumptions or judgements made in applying the reliefs, and qualitative disclosures about how the entity is impacted by IBOR reform and is managing the transition process. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (issued on 23 January 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2022). These narrow scope amendments clarify that liabilities are classified as either current or non-current, depending on the rights that exist at the end of the reporting period. Liabilities are non-current if the entity has a substantive right, at the end of the reporting period, to defer settlement for at least twelve months. The guidance no longer requires such a right to be unconditional. Management's expectations whether they will subsequently exercise the right to defer settlement do not affect classification of liabilities. The right to defer only exists if the entity complies with any relevant conditions as of the end of the reporting period. A liability is classified as current if a condition is breached at or before the reporting date even if a waiver of that condition is obtained from the lender after the end of the reporting period. Conversely, a loan is classified as non-current if a loan covenant is breached only after the reporting date. In addition, the amendments include clarifying the classification requirements for debt a company might settle by converting it into equity. 'Settlement' is defined as the extinguishment of a liability with cash, other resources embodying economic benefits or an entity's own equity instruments. There is an exception for convertible instruments that might be converted into equity, but only for those instruments where the conversion option is classified as an equity instrument as a separate component of a compound financial instrument. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Unless otherwise described above, the new standards and interpretations are not expected to affect significantly the Company's financial statements.

7 Balances and Transactions with Related Parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

At 31 December 2019, the outstanding balances with related parties were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates	Key management personnel
Gross amount of trade receivables	-	-	1,529	211	-
Loans issued	124,231	-	-	-	-
Investments in associates	-	-	-	11,865	-
Lease liabilities	-	-	(11,060)	-	-
Trade and other payables	-	(314)	(548)	-	-
Accrued liabilities and advances received	-	-	(317)	-	-
Accrued salaries and bonuses	-	-	-	-	(402)

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2019 were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates	Key management personnel
Revenue from services rendered	-	-	34,786	1,042	-
Lease revenue	-	-	36	340	-
Other operating income	-	-	1,021	17	-
Interest income	920	-	-	-	-
Management fees	-	(10,656)	-	-	-
Other professional services	-	-	(1,867)	-	-
Interest expense	-	-	(1,198)	-	-
Share of result of associate	-	-	-	1,940	-

7 Balances and Transactions with Related Parties (Continued)

At 31 December 2018, the outstanding balances with related parties were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates	Key management personnel
Gross amount of trade receivables	-	-	2,405	159	-
Investments in associates	-	-	-	11,261	-
Finance lease liabilities	-	-	(11,035)	-	-
Trade and other payables	-	-	(578)	-	-
Accrued liabilities and advances received	-	-	(262)	-	-
Accrued salaries and bonuses	-	-	-	-	(905)

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2018 were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Global ultimate parent	Immediate parent company	Entities under common control	Associates	Key management personnel
Revenue from services rendered	-	-	24,610	1,060	-
Lease revenue	-	-	-	408	-
Other operating income	-	-	764	21	-
Management fees	-	(7,034)	-	-	-
IT service fees	-	-	(1,263)	-	-
Other services	-	-	(36)	-	-
Interest expense	-	-	(778)	-	-
Share of result of associate	-	-	-	1,494	-
Share of other comprehensive income of associate	-	-	-	2,568	-

Key management compensation. Key management includes Executive Directors. Key management compensation is presented below:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019		2018	
	Expense	Accrued liability	Expense	Accrued liability
<i>Short-term benefits:</i>				
- Salaries	2,562	-	2,734	-
- Short-term bonuses	1,318	402	1,288	905
- Benefits in-kind	1,267	-	660	-
Total key management compensation	5,147	402	4,682	905

8 Property, Plant and Equipment

Movements in the carrying amount of property, plant and equipment were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Land and buildings	Ships, rigs and containers	Production facilities, equipment and infrastructure	Construction in progress	Total
Cost/ revalued amount					
Balance at 1 January 2018	252,402	14,410	85,448	2,523	354,783
Additions	-	10,485	-	9,040	19,525
Transfers	1,914	898	5,624	(8,436)	-
Disposals	-	(9,346)	(1,953)	(863)	(12,162)
Elimination of depreciation	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
Increase in revaluation reserve	133,470	6,766	26,122	-	166,358
Decrease in revaluation reserve	(10,176)	-	(690)	-	(10,866)
Impairment as a result of revaluation	(2,788)	-	(569)	-	(3,357)
Balance at 31 December 2018	326,353	21,171	85,529	2,264	435,317
Reclassification to right-of-use assets	-	(10,485)	-	-	(10,485)
Balance at 1 January 2019	326,353	10,686	85,529	2,264	424,832
Additions	-	-	-	8,142	8,142
Transfers	143	-	6,542	(6,685)	-
Disposals	(131)	-	(2,994)	(1,246)	(4,371)
Balance at 31 December 2019	326,365	10,686	89,077	2,475	428,603
Depreciation and impairment losses					
Balance at 1 January 2018	35,672	3,626	22,623	467	62,388
Depreciation charge	12,797	1,813	7,805	-	22,415
Depreciation on disposal	-	(2,633)	(1,975)	-	(4,608)
Elimination of depreciation	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
Balance at 31 December 2018	-	764	-	467	1,231
Reclassification of accumulated depreciation on right-of-use assets	-	(764)	-	-	(764)
Balance at 1 January 2019	-	-	-	467	467
Depreciation charge	9,257	908	10,878	-	21,043
Depreciation on disposal	(5)	-	(677)	-	(682)
Reversal of impairment loss	-	-	-	(467)	(467)
Balance at 31 December 2019	9,252	908	10,201	-	20,361
Carrying amounts					
1 January 2018	216,730	10,784	62,825	2,056	292,395
31 December 2018	326,353	20,407	85,529	1,797	434,086
31 December 2019	317,113	9,778	78,876	2,475	408,242

8 Property, Plant and Equipment (Continued)

Had no revaluation taken place in the past carrying values of the Company's property, plant and equipment would have been GEL 249,564 thousand, GEL 261,609 thousand and GEL 284,785 thousand, and as at 31 December 2019, 31 December 2018 and 1 January 2018, respectively.

At 31 December 2018 Ships, rigs and containers group included assets held under finance leases with a carrying value of GEL 9,722 thousand.

Revaluation. As at 31 December 2018 Property, plant and equipment, except for construction in progress and assets acquired under finance lease, have been revalued to market value. The valuation was carried out by an independent firm of appraisers, KPMG Georgia LLC, who hold a recognised and relevant professional qualification and who have recent experience in valuation of assets of similar location and category.

The majority of the Company's property, plant and equipment is specialised in nature and is rarely sold on the open market. Except for the part of property plant and equipment, which was appraised on the basis of recent market transactions, the market for similar property, plant and equipment is not active in Georgia and does not provide a sufficient number of sales of comparable property, plant and equipment for using a market-based approach for determining fair value

Depreciated replacement cost was estimated based on internal sources and analysis of the Georgian market for similar property, plant and equipment. Various market data were collected from published information, catalogues, statistical data etc., and industry experts. Suppliers of property, plant and equipment were also contacted in Georgia.

As a result of valuation, fair value of properties excluding construction in progress and assets acquired under finance lease was determined to be USD 157,900 thousand (equivalent to GEL 422,600 thousand, using the GEL/USD exchange rate of 2.6766).

Construction in progress: Construction in progress consists mainly of uninstalled equipment and ongoing technical projects (2018: uninstalled equipment). There were no capitalised borrowing costs related to the acquisition or construction of property, plant and equipment.

At 31 December 2019 (2018: nil) no properties or equipment had been pledged to third parties as collateral.

9 Right-of-use Assets and Lease Liabilities

The Company leases tugboats. Rental contract is typically made for fixed period of 10 years.

Until 31 December 2018 leases of property, plant and equipment were classified as either finance leases or operating leases. From 1 January 2019, leases are recognised as a right-of-use asset and a corresponding liability from the date when the leased asset becomes available for use by the Company.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Total
Carrying amount at 1 January 2019	9,722
Depreciation charge	(1,048)
Carrying amount at 31 December 2019	8,674

9 Right-of-use Assets and Lease Liabilities (Continued)

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2019	1 January 2019
Long-term lease liabilities	11,060	11,035
Total lease liabilities	11,060	11,035

Interest expense included in finance costs was GEL 1,198 thousand.

Variable lease payments of GEL 4,888 thousand, related to reimbursement of crew salaries and other operating costs of leased property, were recognised in Cost of sales.

Total cash outflow for leases in 2019 was GEL 1,961 thousand.

10 Investments in Associates

The table below summarises the movements in the carrying amount of the Company's investments in associates.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Carrying amount at 1 January	11,261	7,199
Share of profit of associates	1,904	1,494
Share of other comprehensive income of associates	-	2,568
Dividends received from associates	(1,300)	-
Carrying amount at 31 December	11,865	11,261

The Company's interests in its principal associates, all incorporated in Georgia, were as follows:

Name	Nature of the Business	31 December 2019	31 December 2018
Associates			
Channel Energy Limited	Oil terminals on the Black Sea coast	25%	25%
Doctranshipment Poti JSC	Cargo weighing service in the port	50%	50%

The Company holds 50% of the voting rights in Doctranshipment Poti JSC, a dormant entity, but does not have the current ability to direct the relevant activities of this entity. Consequently, Doctranshipment Poti JSC is not consolidated and is listed as an associate of the Company.

Both associates are lessees of the Company. None of the investees are publicly listed entities and consequently do not have published price quotations.

11 Finance Lease Receivables

The Company has finance lease arrangements for the properties and equipment located on the areas of berths #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 and #15. The lease arrangements are denominated in US Dollars. The average term of finance leases entered is 25 years.

The maturity analysis of the finance lease payments receivable is as follows at 31 December 2019:

11 Finance Lease Receivables (Continued)

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2019
1 year	6,433
2 year	6,625
3 year	6,823
4 year	7,027
5 year	7,236
Later than 5 years	53,089
Total undiscounted finance lease payments receivable at 31 December 2019	87,233
Unearned finance income	(53,410)
Allowance for credit losses	-
Finance lease receivable at 31 December 2019	33,823

Finance lease payments receivable (gross investment in the leases) and their present values are as follows at 31 December 2018:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Due in 1 year	Due between 2 and 5 years	Due after 5 years	Total
Finance lease payments receivable at 31 December 2018	5,831	31,870	49,551	87,252
Unearned finance income	(5,846)	(28,040)	(21,848)	(55,734)
Finance lease receivables at 31 December 2018	(15)	3,830	27,703	31,518

All finance lease receivables fall under Stage 1 (12- months ECL) for both 2019 and 2018 years and have been rated as 'Good' based on the management's internal credit risk policies.

All finance lease receivables relate to leases of production facilities, equipment and infrastructure.

The finance lease receivables are effectively collateralised by the leased assets as the right to the asset reverts to the Company in case of the counterparty's default.

Refer to Note 29 for information about the fair value of finance lease receivables.

12 Loans Issued

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Loans issued to related parties	124,231	-
Less: credit loss allowance charge in profit or loss	-	-
Total carrying amount of loans at AC	124,231	-
Loans at FVTPL	-	-
Total loans issued at 31 December	124,231	-

12 Loans Issued (Continued)

As of 31 December 2019, the Company had GEL 124,231 thousand loan issued to A.P. Moller - Maersk A/S, the Global Ultimate Parent of the Company with annual interest between 2.24 - 2.53% and maturity date on 27 June 2020. According to the loan agreements, the interest and principal amounts are payable on the maturity date.

All loans issued fall under stage 1 (12-months ECL) and have been rated as 'Excellent' based on the management's internal credit risk policies.

Loans issued are not collateralised.

Refer to Note 29 for the estimated fair value of each class of loans. Information on related party balances is disclosed in Note 7.

13 Inventories

Inventories of the Company comprise spare parts, materials, fuel and other inventories. Allowance for inventory obsolescence for the year ended 31 December 2019 was GEL 3,361 thousand (2018: GEL 3,000 thousand).

The cost of inventories recognised as an expense during the period amounted to GEL 7,779 thousand (2018: GEL 10,924 thousand).

14 Trade and Other Receivables

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Trade receivables	10,488	8,940
Other financial receivables	117	106
Less credit loss allowance	(486)	(349)
Total financial assets within trade and other receivables	10,119	8,697
Prepayments	615	510
Total trade and other receivables at 31 December	10,734	9,207

Trade receivables of GEL 1,684 thousand (2018: GEL 2,258 thousand) net of credit loss allowance are denominated in foreign currency, mainly in US Dollars.

The Company applies the IFRS 9 simplified approach to measuring expected credit losses which uses a lifetime expected loss allowance for all trade receivables. To measure the expected credit losses, the Company assesses the trade and other receivables both individually and collectively, grouped based on shared credit risk characteristics and the days past due.

The expected loss rates are based on the payment profiles of customers over a period of 36 months before each balance sheet date and the corresponding historical credit losses experienced within this period. The historical loss rates are adjusted to reflect current and forward-looking information on macroeconomic factors affecting the ability of the customers to settle the receivables. The Company has identified the GDP and foreign currency rates of the country in which it sells its and services to be the most relevant factors, and accordingly adjusts the historical loss rates based on expected changes in these factors.

The credit loss allowance for trade receivables is determined according to provision matrix presented in the table below. The provision matrix is based the number of days that an asset is past due, adjusted for GDP and foreign currency rates forecasts.

14 Trade and Other Receivables (Continued)

<i>In % of gross value (in thousands of Georgian Lari)</i>	31 December 2019				31 December 2018			
	Loss rate	Gross carrying amount	Lifetime ECL	Net carrying value	Loss rate	Gross carrying amount	Lifetime ECL	Net carrying value
Trade receivables								
- current	0%	3,353	11	3,342	0%	3,225	-	3,225
- less than 30 days overdue	0.7%	432	3	429	1%	339	3	336
- 30 to 90 days overdue	1%	393	4	389	8%	13	1	12
- 91 to 180 days overdue	5%	310	14	296	33%	9	3	6
- 181 to 360 days overdue	12%	795	96	699	50%	2	1	1
- over 360 days overdue	40%	863	341	522	100%	340	340	-
Individual assessment	0%	4,342	17	4,325	0%	5,012	1	5,011
Total		10,488	486	10,002		8,940	349	8,591

Other financial receivables in the amount of GEL 117 thousand have all been classified as current with no credit loss allowance.

The following table explains the changes in the credit loss allowance for trade receivables under simplified ECL model between the beginning and the end of the annual period:

<i>in thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Allowance for credit losses on trade receivables at 1 January	349	894
New originated	148	-
Financial assets derecognised during the period	(201)	(547)
Total credit loss allowance charge in profit or loss for the period	137	2
Foreign exchange movements	53	-
Allowance for credit losses on trade receivables at 31 December	486	349

GEL 2,614 thousand of prepayment was recognised in the current reporting period related to the purchase of property, plant and equipment (2018: GEL 2,463).

None of the trade and other receivables balances (2018: nil) have been collateralised.

15 Cash and Cash Equivalents

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Bank balances payable on demand	17,582	10,531
Total cash and cash equivalents at 31 December	17,582	10,531

Bank balances payable on demand are held with banks which are "B rated" based on Fitch Ratings.

16 Share Capital

As of 31 December 2019, and 2018, the Company had issued total of 196,370 ordinary shares with a par value of 1 GEL per share. All issued ordinary shares are fully paid. All ordinary shares rank equally with regard to the Company's residual assets.

In accordance with Georgian legislation, the Company's distributable reserves are limited to the balance of retained earnings as recorded in the Company's statutory financial statements prepared in accordance with IFRS.

The holders of ordinary shares are entitled to receive dividends as declared from time to time and are entitled to one vote per share at meetings of the Company.

Dividends have not been declared during the 2019 year. Dividends declared and paid during the 2018 year were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2018
Dividends payable at 1 January	(23,330)
Dividends declared during the year	(53,882)
Dividends paid during the year	76,136
Foreign exchange gain on dividends payable	1,076
Dividends payable at 31 December	-
Dividends per share declared during the year	0.274

All dividends are declared and paid in US Dollars.

17 Finance Lease Liabilities

Leased assets with a carrying amount of GEL 9,721 thousand, disclosed in Note 9, are effectively pledged for finance lease liabilities as the rights to the leased asset revert to the lessor in the event of default.

Minimum lease payments under finance leases and their present values were as follows at 31 December 2018:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Due in 1 year	Due between 1 and 5 years	Due after 5 years	Total
Minimum lease payments at 31 December 2018	1,849	9,247	6,858	17,954
Less future finance charges	(1,137)	(4,442)	(1,340)	(6,919)
Present value of minimum lease payments at 31 December 2018	712	4,805	5,518	11,035

Out of the total principal addition of GEL 10,485 thousand, GEL 5,717 thousand relates to tugboat sale and leaseback arrangement with related party (refer to Note 19).

18 Reconciliation of Liabilities Arising from Financing Activities

The table below sets out an analysis of liabilities from financing activities and the movements in the Company's liabilities from financing activities for each of the periods presented. The items of these liabilities are those that are reported as financing in the statement of cash flows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Liabilities from financing activities	
		Lease liabilities
Liabilities from financing activities at 1 January 2018		-
Principal addition	10,485	
Interest accrual	778	
Interest payments	(778)	
Principal paid	(402)	
Foreign exchange adjustments	952	
Liabilities from financing activities at 31 December 2018	11,035	
Adoption of new standards	-	
Liabilities from financing activities at 1 January 2019	11,035	
Principal addition	-	
Interest accrual	1,198	
Interest payments	(1,198)	
Principal paid	(764)	
Foreign exchange adjustments	789	
Liabilities from financing activities at 31 December 2019	11,060	

19 Deferred Income

Government grant. On 31 August 2004 the Government of Georgia, represented by the Ministry of Finance of Georgia, entered into a grant agreement with the Government of the Netherlands, represented by De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V., entitling Boskalis International B.V. to receive EUR 5,355 thousand for rehabilitation works of the breakwater.

On 31 August 2004, the Company entered into an agreement with the Government of Georgia, entitling the Company to receive a loan and a grant for the rehabilitation works in the amounts of EUR 9,945 thousand and EUR 5,355 thousand, respectively. As at 31 December 2019 and 2018 deferred revenue represents the Government grant in the amount of GEL 7,817 thousand and GEL 7,951 thousand, respectively, with respect to the received grant.

Sale and leaseback of a tugboat. On 12 March 2018, the Company recognised deferred income on sale and leaseback of a tugboat that had been transferred to its related party, Svitser Georgia LLC, under the sale agreement and leased back under the towage service agreement. The transaction has been recognised as sale and leaseback transaction and respective deferred income has been recognised in the Company's balance sheet in the amount of GEL 3,308 thousand. The deferred income is amortised over 10 years, term of the lease.

As at 31 December 2019 and 2018 deferred income recognised on sale and leaseback transactions amounts to GEL 2,710 thousand and GEL 3,041 thousand, respectively.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Deferred income at 1 January	10,993	8,349
Deferred income recognised on sale of equipment	-	3,308
Amortisation of deferred income to match related depreciation	(466)	(664)
Deferred income at 31 December	10,527	10,993

20 Trade and Other Payables

Trade and other payables of the Company comprise payables to suppliers, accrued employee benefit costs, advances received and other accruals. Refer to Note 29 for the estimated fair value of each class of other financial liabilities. Information on related party balances is disclosed in Note 7.

21 Analysis of Revenue by Category

The Company derives revenue from the transfer of services over time in the following major service lines:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Container and general cargo	116,795	74,443
Marine services	55,992	37,951
Yard handling	26,007	16,935
Lease	18,975	16,622
Additional services	5,387	4,098
Total revenue from contracts with customers	223,156	150,049

22 Cost of Sales

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Depreciation	19,590	21,599
Staff costs	18,696	16,940
Repairs and maintenance	7,392	5,688
Cost of energy resources used	5,388	4,413
Towage service fee	4,888	3,357
Depreciation of right-of-use assets	1,048	-
Impairment of property, plant and equipment	-	3,357
Dredging expenses	-	267
Other	3,475	2,613
Total cost of sales	60,477	58,234

23 General and Administrative Expenses

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Professional services*	12,515	8,531
Staff costs	9,790	10,778
Taxes other than income tax	3,094	2,752
IT cost	2,058	2,050
Security	1,997	1,923
Depreciation and amortisation	1,454	816
Insurance	955	755
Business trip expenses	593	346
Repairs and maintenance	432	362
Advertising and marketing expenses	426	258
Impairment of trade and other receivables	137	2
Other	1,963	2,177
Total general and administrative expenses	35,414	30,750

(*) Professional services includes GEL 499 thousand (2018: GEL 382 thousand) - fees incurred for audit and other services provided by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

24 Finance Costs

Finance costs of the Company comprise interest expense accrued on finance lease liabilities. As at 31 December 2019 and 2018, interest expense accrued on Company's lease liabilities were GEL 1,198 thousand and GEL 778 thousand, respectively.

25 Finance Income

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019	2018
Interest income on finance lease receivable	6,239	5,547
Interest income on bank accounts	2,155	1,205
Interest income on loans issued	920	-
Other interest income	27	25
Finance income recognised in profit or loss	9,341	6,777

26 Contingencies and Commitments

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Company may be received. On the basis of its own estimates and both internal and external professional advice, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims in excess of provisions that have been made in these financial statements.

Competition Agency case. On 8 June 2016 fourteen transportation companies based in Poti lodged a complaint to the Georgian Competition Agency to stop the Company from implementing a new container cargo handling structure, as it was claimed to be incompatible with the norms of the Georgian Competition Law. On 21 April 2017 the Competition Agency issued a decision partially upholding the claims of the plaintiffs and finding breach of the Competition Law by the Company. On 25 May 2017 the Company appealed the Competition Agency's decision by lodging an administrative claim to the Tbilisi City Court's Administrative Chamber. Since the date, several hearings and meetings have been held in the Tbilisi City Court, with the transportation companies, as well as with the Competition Agency and the case is still ongoing as of the date of this financial statements.

Tax legislation. The taxation system in Georgia is relatively new and is characterised by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities. Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges. A tax year remains open for review by the tax authorities during the three subsequent calendar years, however, under certain circumstances a tax year may remain open longer.

These circumstances may create tax risks in Georgia that are substantially more significant than in many other countries. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

The Company's uncertain tax positions are reassessed by the Management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period.

25 Contingencies and Commitments (Continued)

Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

Capital expenditure commitments. As per the share-purchase agreement signed between the Government of Georgia, Ras Al Khaimah Investment Authority (the former shareholder of Poti Sea Port Corporation JSC that sold its shares in the Company to APMTBV.), APM Terminals B.V. and the Company, the Company assumed an obligation to develop the Port with good industry standards and make the Port a first class port with the handling capacity to facilitate growth of Georgia's import and export and making Poti Sea Port a recognised regional logistics hub. This includes maintenance and renovation of existing berths and equipment as well as expansion of the Port's berth and yard capacity. Total investment to fulfil the obligation was defined at USD 65 million in the period of 2012-2018. As at 1 March 2016, the Company notified the Ministry of Economy and Sustainable development of Georgia on fulfilment of the obligation in whole that was evidenced by the independent reports and requested final clearance from such obligation. The response of the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia on such request is pending.

Apart from the above, as at 31 December 2019 the Company has contractual capital expenditure commitments in respect of property, plant and equipment totalling GEL 14,689 thousand (2018: GEL 3,000 thousand).

27 Financial Risk Management

The risk management function within the Company is carried out with respect to financial risks, operational risks and legal risks. Financial risk comprises market risk (including currency risk, interest rate risk and other price risks), credit risk and liquidity risk. The primary function of financial risk management is to establish risk limits and to ensure that any exposure to risk stays within these limits. The operational and legal risk management functions are intended to ensure the proper functioning of internal policies and procedures in order to minimise operational and legal risks.

Credit risk. The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments.

The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

27 Financial Risk Management (Continued)

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company produces regular reports based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance. Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness are reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

For other financial assets (loans issued), the Company applies risk grades estimated by external international rating agencies (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's). Credit ratings are mapped on an internally defined master scale. Each master scale credit risk grade is assigned a specific degree of creditworthiness:

- *Excellent* – strong credit quality with low expected credit risk (AAA to BB+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Good* – adequate credit quality with a moderate credit risk (BB to B+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Satisfactory* – moderate credit quality with a satisfactory credit risk (B,B- corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Special monitoring* – facilities that require closer monitoring and remedial management (CCC+ to CC- corresponding ratings of external international rating agencies); and
- *Default* – facilities in which a default has occurred (C,D-I, D-II corresponding ratings of external international rating agencies).

Expected credit loss (ECL) measurement. ECL is a probability-weighted estimate of the present value of future cash shortfalls (i.e., the weighted average of credit losses, with the respective risks of default occurring in a given time period used as weights). An ECL measurement is unbiased and is determined by evaluating a range of possible outcomes. ECL measurement is based on four components used by the Company: Probability of Default ("PD"), Exposure at Default ("EAD"), Loss Given Default ("LGD") and Discount Rate.

EAD is an estimate of exposure at a future default date, taking into account expected changes in the exposure after the reporting period, including repayments of principal and interest, and expected drawdowns on committed facilities. PD an estimate of the likelihood of default to occur over a given time period. LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, including from any collateral. It is usually expressed as a percentage of the EAD. The expected losses are discounted to present value at the end of the reporting period. The discount rate represents the effective interest rate ("EIR") for the financial instrument or an approximation thereof.

Management models *Lifetime ECL*, that is, losses that result from all possible default events over the remaining lifetime period of the financial instrument. The *12-month ECL*, represents a portion of lifetime ECLs that result from default events on a financial instrument that are possible within 12 months after the reporting period, or remaining *lifetime period* of the financial instrument if it is less than a year. The ECLs that are estimated by management for the purposes of these financial statements are point-in-time estimates, rather than through-the-cycle estimates that are commonly used for regulatory purposes. The estimates consider *forward looking information*, that is, ECLs reflect probability weighted development of key macroeconomic variables that have an impact on credit risk.

For purposes of measuring PD, the Company defines default as a situation when the exposure meets one or more of the following criteria:

- the borrower is more than 90 days past due on its contractual payments;
- the borrower meets the unlikeliness-to-pay criteria listed below:
 - the borrower is deceased;
 - the borrower is insolvent;
 - it is becoming likely that the borrower will enter bankruptcy; and

27 Financial Risk Management (Continued)

For purposes of disclosure, the Company fully aligned the definition of default with the definition of credit-impaired assets. The default definition stated above is applied to all types of financial assets of the Company.

The level of ECL that is recognised in these financial statements depends on whether the credit risk of the borrower has increased significantly since initial recognition.

This is a three-stage model for ECL measurement. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition and its credit risk has not increased significantly since initial recognition has a credit loss allowance based on 12-month ECLs (Stage 1). If a SICR since initial recognition is identified, the financial instrument is moved to Stage 2 but is not yet deemed to be credit-impaired and the loss allowance is based on lifetime ECLs. If a financial instrument is credit-impaired, the financial instrument is moved to Stage 3 and loss allowance is based on lifetime ECLs. The consequence of an asset being in Stage 3 is that the entity ceases to recognise interest income based on gross carrying value and applies the asset's effective interest rate to the carrying amount, net of ECL, when calculating interest income.

If there is evidence that the SICR criteria are no longer met, the instrument is transferred back to Stage 1. If an exposure has been transferred to Stage 2 based on a qualitative indicator, the Company monitors whether that indicator continues to exist or has changed. The Company performs ECL assessment on an individual basis for all types of financial instruments. ECL assessment on an individual basis is performed by weighting the estimates of credit losses for different possible outcomes against the probabilities of each outcome.

The Company defines at least two possible outcomes for each assessed loan, one of which leads to a credit loss even if the probability of such a scenario may be very low.

In general, ECL is the sum of the multiplications of the following credit risk parameters: EAD, PD and LGD, that are defined as explained above, and discounted to present value using the instrument's effective interest rate. The ECL is determined by predicting credit risk parameters (EAD, PD and LGD) for each future [month / year] during the lifetime period for each individual exposure or collective segment. These three components are multiplied together and adjusted for the likelihood of survival (i.e. the exposure has been repaid or defaulted in an earlier month). This effectively calculates an ECL for each future period, that is then discounted back to the reporting date and summed up. The discount rate used in the ECL calculation is the original effective interest rate or an approximation thereof.

Forward-looking information incorporated in the ECL models. The calculation of ECLs incorporate supportable forward-looking information. The Company identified certain key economic variables that correlate with developments in credit risk and ECLs. Forecasts of economic variables (the "base economic scenario") are provided by the Company and provide the best estimate of the expected macro-economic development over the next year.

Market risk. The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) currency, (b) interest rates and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Currency risk. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily. The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	At 31 December 2019			At 31 December 2018		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
US Dollars	161,196	11,371	149,825	37,872	11,058	26,814
Euros	-	410	(410)	8	672	(664)
Total	161,196	11,781	149,415	37,880	11,730	26,150

27 Financial Risk Management (Continued)

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company, with all other variables held constant:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	At 31 December 2019		At 31 December 2018	
	Impact on profit or loss	Impact on equity	Impact on profit or loss	Impact on equity
US Dollar strengthening by 20% (2018: strengthening by 20%)	29,965	25,470	5,363	4,559
US Dollar weakening by 20% (2018: weakening by 20%)	(29,965)	(25,470)	(5,363)	(4,559)
Euro strengthening by 20% (2018: strengthening by 20%)	(82)	(70)	(133)	(113)
Euro weakening by 20% (2018: weakening by 20%)	82	70	133	113
Total	-	-	-	-

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Company.

Interest rate risk. The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Total
31 December 2019					
Total financial assets	28,200	124,300	105	33,636	186,241
Total financial liabilities	(2,220)	(350)	(420)	(10,224)	(13,214)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2019	25,980	123,950	(315)	23,412	173,027
31 December 2018					
Total financial assets	19,577	-	-	31,518	51,095
Total financial liabilities	(2,933)	-	-	(10,323)	(13,256)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2018	16,644	-	-	21,195	37,839

All of the Company's debt instruments bear variable interest rates and reprice on a monthly basis.

The Company does not have formal policies and procedures in place for the management of interest rate risks as management considers this risk as insignificant to the Company's business.

27 Financial Risk Management (Continued)

At 31 December 2019, if interest rates at that date had been 200 basis points lower (2018: [200] basis points lower) with all other variables held constant, profit for the year would have been GEL 24 thousand (2018: GEL 21 thousand) higher, mainly as a result of lower interest expense on variable interest liabilities.

If interest rates had been 200 basis points higher (2018: [200] basis points higher), with all other variables held constant, profit would have been GEL 24 thousand (2018: GEL 22 thousand) lower, mainly as a result of higher interest expense on variable interest liabilities.

The Company monitors interest rates for its financial instruments. The table below summarises interest rates at the respective reporting date based on reports reviewed by key management personnel.

<i>In % p.a.</i>	2019		2018	
	GEL	USD	GEL	USD
Assets				
Cash and cash equivalents	7%	1%	7%	1%
Loans issued	-	2.53%	-	-

Interest rates disclosed in the table above, represent average effective rates for individual financial instruments. The sign “-” in the table above means that the Company does not have the respective assets or liabilities in the corresponding currency.

Liquidity risk. Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows. The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of trade and other payables. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents (Note 15).

The liquidity position is monitored on regular basis by the management of the Company. The table below shows liabilities at 31 December 2019 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period. The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2019 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities (Note 9)	(70)	(140)	(630)	(4,200)	(6,020)	(11,060)
Trade payables (Note 20)	(2,154)	-	-	-	-	(2,154)
Total future payments, including future principal and interest payments	(2,224)	(140)	(630)	(4,200)	(6,020)	(13,214)

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2018 is as follows:

27 Financial Risk Management (Continued)

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Gross finance lease liabilities (Note 17)	(712)	(4,805)	-	-	(5,518)	(11,035)
Trade payables (Note 20)	(2,221)	-	-	-	-	(2,221)
Total future payments, including future principal and interest payments	(2,933)	(4,805)	-	-	(5,518)	(13,256)

28 Management of Capital

The Company's objectives when managing capital are to safeguard the Company's ability to continue as a going concern in order to provide returns for shareholders and benefits for other stakeholders and to maintain an optimal capital structure to reduce the cost of capital. In order to maintain or adjust the capital structure, the Company may adjust the amount of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, issue new shares or sell assets to reduce debt.

29 Fair Value Disclosures

Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs).

Management applies judgement in categorising financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, that measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

a) Recurring fair value measurements

Recurring fair value measurements are those that the accounting standards require or permit in the statement of financial position at the end of each reporting period. The level in the fair value hierarchy into which the recurring fair value measurements are categorised are as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2019				2018			
	Level 1	Level 2	Level 3	Total	Level 1	Level 2	Level 3	Total
NON-FINANCIAL ASSETS								
- Land and buildings	-	-	317,113	317,113	-	-	326,353	326,353
- Ships, rigs and containers	-	-	9,778	9,778	-	-	20,407	20,407
- Production facilities, equipment and infrastructure	-	-	78,876	78,876	-	-	85,529	85,529
TOTAL ASSETS RECURRING FAIR VALUE MEASUREMENTS AT 31 DECEMBER	-	-	405,767	405,767	-	-	432,289	432,289

Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed. Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and the carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

29 Fair Value Disclosures (Continued)

	31 December 2019				31 December 2018			
	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carry- ing value	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carry- ing value
<i>In thousands of Georgian Lari</i>								
ASSETS								
Financial assets at AC								
- Trade receivables	-	10,002	-	10,002	-	8,591	-	8,591
- Other financial receivables	-	117	-	117	-	106	-	106
- Finance lease receivables	-	33,823	-	33,823	-	31,518	-	31,518
- Loan issued	-	124,231	-	124,231	-	-	-	-
TOTAL ASSETS	-	168,173	-	168,173	-	40,215	-	40,215
LIABILITIES								
Other financial liabilities								
- Trade payables	-	2,154	-	2,154	-	2,221	-	2,221
- Other accrued liabilities	-	972	-	972	-	998	-	998
TOTAL LIABILITIES	-	3,126	-	3,126	-	3,219	-	3,219

The fair values in level 2 and level 3 of the fair value hierarchy were estimated using the discounted cash flows valuation technique. The fair value of floating rate instruments that are not quoted in an active market was estimated to be equal to their carrying amount. The fair value of unquoted fixed interest rate instruments was estimated based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

Financial assets carried at amortised cost. The fair value of floating rate instruments is normally their carrying amount. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities. Discount rates used depend on the credit risk of the counterparty.

Liabilities carried at amortised cost. Fair values of other liabilities were determined using valuation techniques. The estimated fair value of fixed interest rate instruments with stated maturities were estimated based on expected cash flows discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

30 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category

For the purposes of measurement, IFRS 9 “Financial Instruments” classifies financial assets into the following categories: (a) financial assets at FVTPL; (b) debt instruments at FVOCI, (c) equity instruments at FVOCI and (c) financial assets at AC. Financial assets at FVTPL have two sub-categories: (i) assets mandatorily measured at FVTPL, and (ii) assets designated as such upon initial recognition. In addition, finance lease receivables form a separate category. All of the financial assets of the Company fall into the financial assets at AC category.

31 Events after the Reporting Period

COVID-19. Late in 2019 news first emerged from China about the COVID-19 (Coronavirus). The situation at year end, was that a limited number of cases of an unknown virus had been reported to the World Health Organisation. In the first few months of 2020 the virus had spread globally, and its negative impact had gained momentum. Management considers this outbreak to be a non-adjusting post balance sheet event. While this is still an evolving situation at the time of issuing these financial statements, the date there had been no discernible impact on the Company’s sales or supply chain, however the future effects cannot be predicted. Management will continue to monitor the potential impact and will take all steps possible to mitigate any effects.

32 Accounting Policies for Leases before 1 January 2019

Accounting policies applicable to the comparative period ended 31 December 2018 that were amended by IFRS 16, *Leases*, are as follows.

Finance lease liabilities. Where the Company is a lessee in a lease which transferred substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the Company, the assets leased are capitalised in property, plant and equipment at the commencement of the lease at the lower of the fair value of the leased asset and the present value of the minimum lease payments. Each lease payment is allocated between the liability and finance charges so as to achieve a constant rate on the finance balance outstanding. The corresponding rental obligations, net of future finance charges, are included in borrowings. The interest cost is charged to profit or loss over the lease period using the effective interest method. The assets acquired under finance leases are depreciated over their useful life or the shorter lease term, if the Company is not reasonably certain that it will obtain ownership by the end of the lease term.

Poti Sea Port Corporation JSC

Management Report – Business Overview 2019

1. The entity's business development, performance and position:

General information. Poti Sea Port Corporation JSC (the “Company”) was registered in 1999 as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company (“LLC”) owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

Principal activity. Strategically-located, Poti Sea Port is the largest port in Georgia handling liquid and dry bulk, ferries as well as containers. It has 15 berths, with total berth length of 2,900 meters. The port currently serves as the European gateway for international trade in Georgia, Armenia and Azerbaijan, and is ideally located to become a future hub for Central Asia trade.

Sales by services offered. Summary of services offered by the Company is as follows:

- Quay & Marine
- Cargo loading and unloading from/to vessel
- Yard handling
- Cargo/container storage
- Docking
- Ferry
- Ro-Ro

8 berths from 15 are leased out under operating lease and the company earns rental income from it.

‘000 GEL

	Revenue Category	Amount
1	Revenue from Container and General Cargo	116,795
2	Revenue from Marine Services	55,992
3	Yard Handling Revenue	26,007
4	Lease Revenue	18,975
5	Revenue from Additional Services	5,387

Performance. Poti Sea Port has experienced high growth over the last decade and the fundamentals for continued solid growth remain.

In 2019 the company recorded operating revenue of GEL 223,156 thousand. The net profit amounted to GEL 116,687 thousand, which is 102% higher compared to 2018. The average number of employees was 842, (2018: 858).

Revenue is 49% higher compared to 2018 and is in line with the increased volumes handled at the port.

Key reasons for revenue increase in 2019:

1. Higher than expected economic growth in Georgia driven by global growth and high oil price which dynamizes the economies of nearby countries;
2. Incremental volume, previously handled at Bandar Abbas port, due to US sanctions on Iran;
3. Improved quality of services offered, and reduced port closures have improved the port's customer value proposition thereby attracting additional business.

2. Entity's future development plans:

To support the Port's ambition to be the leading gateway to the Caucasus region, the company presented an expansion project to the north of the current port location. The project includes the construction of an additional 1,800 meters of breakwater, 400 meters of quay, 25 hectares of yard together with modern handling equipment and superstructures.

The expansion project is targeted at increasing capacity to handle both bulk and containerized cargo and will allow the Port to handle vessels with LOA of 250m and a 13.5 meters vessel draft. Thus, it will enable the port to offer an improved customer value proposition through improved capabilities to serve larger vessels and provide faster turn-around times hence catalysing infrastructure and supply chain improvements for the good of both Poti and Georgia.

Projected construction start date is in 2020, with project completion expected in 2023.

3. Review of the research and development performed by the entity:

In 2019 the Company was not engaged in any research and development activities.

4. Information on the branches of an entity:

The Company does not have any legal Branches and it is located in Poti, Georgia.

5. Key financial and non-financial indicators:

	'000 GEL	2019	2018	Explanation of variances
1	Revenue	223,156	150,049	Increased turnover
2	Gross profit	162,679	91,815	Increased turnover
3	Net profit	116,687	57,800	Increased turnover
4	Gross profit margin	73%	61%	Increased turnover

The analyses of key non-financial indicators are the following:

		2019	2018
1	Number of vessel calls	Total: 1,030 PSPC: 583 Lessees: 447	Total: 768 PSPC: 457 Lessees: 311
2	Number of TEU	531,735	363,936
3	Number staff as of 31 December	856	832
4	Tonnage of general cargo	1,150,429	941,728

****TEU= Twenty Foot Equivalent Unit/Container**

(i) *Relationship with employees.* The number of staff in the Company is in the range of 800 - 900. The Company has a well-structured recruitment policy and only candidates with relevant qualification, experience and skills are recruited by the Company.

As an employer, Poti Sea Port Corporation offers exceptional advancement opportunities, a positive work environment, and competitive salary for hard-working people, where the employee rights are well protected.

(ii) *Relationship with suppliers and customers.* The Company has established strong professional relationship with customers by demonstrating customer care, loyalty.

(iii) *Relationship with tax authority.* Tax accounting system of the Company is well established and managed. The accounting department of the Company is staffed with employees with relevant qualification and sufficient experience, which regularly attend different trainings to be on track of changes in the tax legislation affecting the Company.

6. Detailed information on the acquisition of its own shares

In 2019 no acquisition of own shares made by the Company.

7. Additional explanations of amounts given in the annual financial statements

In 2019 the Company agreed the better credit terms with several key suppliers and as a result the period for credit limit increased from 0 days to 30 days.

8. Review of the entity's credit, market, liquidity and cash flow risks and mechanisms for their management

Most of the Company's sales are made through bank transfers, before provision of the services to the customers; consequently, there are no delays in collection of receivables. The credit terms with customers ranges from 0 to current month +15 days.

9. Major risks and uncertainties, enterprise goal and policy with respect to financial risk management

Credit risks concentration. The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments.

The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company produces regular reports based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance.

Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness is reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

For other financial assets (loans issued), the Company applies risk grades estimated by external international rating agencies (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's). Credit ratings are mapped on an internally defined master scale. Each master scale credit risk grade is assigned a specific degree of creditworthiness:

- *Excellent* – strong credit quality with low expected credit risk (AAA to BB+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Good* – adequate credit quality with a moderate credit risk (BB to B+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Satisfactory* – moderate credit quality with a satisfactory credit risk (B,B- corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Special monitoring* – facilities that require closer monitoring and remedial management (CCC+ to CC- corresponding ratings of external international rating agencies); and
- *Default* – facilities in which a default has occurred (C,D-I, D-II corresponding ratings of external international rating agencies).

Market risk. The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies, (b) interest bearing assets and liabilities and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Political risks. Due to the specifics of the Company's business, future performance of the Company is closely linked to the political situation in Georgia and the neighbouring countries.

Currency risk. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	At 31 December 2019			At 31 December 2018		
'000 GEL	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
US Dollars	161,196	11,371	149,825	37,872	11,058	26,814
Euros	-	410	(410)	8	672	(664)
Total	161,196	11,781	149,415	37,880	11,730	26,150

Poti Sea Port Corporation
Management Report – Business Overview 2019

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company, with all other variables held constant:

	At 31 December 2019		At 31 December 2018	
	Impact on profit or loss	Impact on equity	Impact on profit or loss	Impact on equity
‘000 GEL				
US Dollar strengthening by 20% (2018: strengthening by 20%)	29,965	25,470	5,363	4,559
US Dollar weakening by 20% (2018: weakening by 20%)	(29,965)	(25,470)	(5,363)	(4,559)
Euro strengthening by 20% (2018: strengthening by 20%)	(82)	(70)	(133)	(113)
Euro weakening by 20% (2018: weakening by 20%)	82	70	133	113
Total	-	-	-	-

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Company.

Keld Mosgaard Christensen
Managing Director

Julian Andres Fernandez
Chief Financial Officer

20 March 2020

Poti Sea Port Corporation JSC

Management Report – Business Overview 2019

1. The entity's business development, performance and position:

General information. Poti Sea Port Corporation JSC (the “Company”) was registered in 1999 as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company (“LLC”) owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

Principal activity. Strategically located, Poti Sea Port is the largest port in Georgia handling liquid and dry bulk, ferries as well as containers. It has 15 berths, with total berth length of 2,900 meters. The port currently serves as the European gateway for international trade in Georgia, Armenia and Azerbaijan, and is ideally located to become a future hub for Central Asia trade.

Sales by services offered. Summary of services offered by the Company is as follows:

- Quay & Marine
- Cargo loading and unloading from/to vessel
- Yard handling
- Cargo/container storage
- Docking
- Ferry
- Ro-Ro

8 berths from 15 are leased out under operating lease and the company earns rental income from it.

‘000 GEL

	Revenue Category	Amount
1	Revenue from Container and General Cargo	116,795
2	Revenue from Marine Services	55,992
3	Yard Handling Revenue	26,007
4	Lease Revenue	18,975
5	Revenue from Additional Services	5,387

Performance. Poti Sea Port has experienced high growth over the last decade and the fundamentals for continued solid growth remain.

In 2019 the company recorded operating revenue of GEL 223,156 thousand. The net profit amounted to GEL 116,687 thousand, which is 102% higher compared to 2018. The average number of employees was 842, (2018: 858).

Revenue is 49% higher compared to 2018 and is in line with the increased volumes handled at the port.

Key reasons for revenue increase in 2019:

1. Higher than expected economic growth in Georgia driven by global growth and high oil price which dynamizes the economies of nearby countries;
2. Incremental volume, previously handled at Bandar Abbas port, due to US sanctions on Iran;
3. Improved quality of services offered and reduced port closures have improved the port's customer value proposition, thereby attracting additional business.

2. Entity's future development plans:

To support the Port's ambition to be the leading gateway to the Caucasus region, the company presented an expansion project to the north of the current port location. The project includes the construction of an additional 1,800 meters of breakwater, 400 meters of quay, 25 hectares of yard together with modern handling equipment and superstructures.

The expansion project is targeted at increasing capacity to handle both bulk and containerized cargo and will allow the Port to handle vessels with LOA of 250m and a 13.5 meters vessel draft. Thus, it will enable the port to offer an improved customer value proposition through improved capabilities to serve larger vessels and provide faster turn-around times hence catalysing infrastructure and supply chain improvements for the good of both Poti and Georgia.

Projected construction start date is in 2020, with project completion expected in 2023.

3. Review of the research and development performed by the entity:

In 2019 the Company was not engaged in any research and development activities.

4. Information on the branches of an entity:

The Company does not have any legal Branches and it is located in Poti, Georgia.

5. Key financial and non-financial indicators:

	'000 GEL	2019	2018	Explanation of variances
1	Revenue	223,156	150,049	Increased turnover
2	Gross profit	162,679	91,815	Increased turnover
3	Net profit	116,687	57,800	Increased turnover
4	Gross profit margin	73%	61%	Increased turnover

The analyses of key non-financial indicators are the following:

		2019	2018
1	Number of vessel calls	Total: 1,030 PSPC: 583 Lessees: 447	Total: 768 PSPC: 457 Lessees: 311
2	Number of TEU	531,735	363,936
3	Number staff as of 31 December	856	832
4	Tonnage of general cargo	1,150,429	941,728

****TEU= Twenty Foot Equivalent Unit/Container**

(i) Relationship with employees. The number of staff in the Company is in the range of 800 - 900. The Company has a well-structured recruitment policy and only candidates with relevant qualification, experience and skills are recruited by the Company.

As an employer, Poti Sea Port Corporation offers exceptional advancement opportunities, a positive work environment, and competitive salary for hard-working people, where the employee rights are well protected.

(ii) Relationship with suppliers and customers. The Company has established strong professional relationship with customers by demonstrating customer care, loyalty.

(iii) *Relationship with tax authority.* Tax accounting system of the Company is well established and managed. The accounting department of the Company is staffed with employees with relevant qualification and sufficient experience, which regularly attend different trainings to be on track of changes in the tax legislation affecting the Company.

6. Detailed information on the acquisition of its own shares

In 2019 no acquisition of own shares made by the Company.

7. Additional explanations of amounts given in the annual financial statements

In 2019 the Company agreed the better credit terms with several key suppliers and as a result the period for credit limit increased from 0 days to 30 days.

8. Review of the entity's credit, market, liquidity and cash flow risks and mechanisms for their management

Most of the Company's sales are made through bank transfers, before provision of the services to the customers; consequently, there are no delays in collection of receivables. The credit terms with customers ranges from 0 to current month +15 days.

9. Major risks and uncertainties, enterprise goal and policy with respect to financial risk management

Credit risks concentration. The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments.

The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company produces regular reports based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance.

Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness is reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

For other financial assets (loans issued), the Company applies risk grades estimated by external international rating agencies (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's). Credit ratings are mapped on an internally defined master scale. Each master scale credit risk grade is assigned a specific degree of creditworthiness:

- *Excellent* – strong credit quality with low expected credit risk (AAA to BB+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Good* – adequate credit quality with a moderate credit risk (BB to B+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Satisfactory* – moderate credit quality with a satisfactory credit risk (B,B- corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Special monitoring* – facilities that require closer monitoring and remedial management (CCC+ to CC- corresponding ratings of external international rating agencies); and
- *Default* – facilities in which a default has occurred (C,D-I, D-II corresponding ratings of external international rating agencies).

Market risk. The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies, (b) interest bearing assets and liabilities and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Political risks. Due to the specifics of the Company's business, future performance of the Company is closely linked to the political situation in Georgia and the neighbouring countries.

Currency risk. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	At 31 December 2019			At 31 December 2018		
'000 GEL	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
US Dollars	161,196	11,371	149,825	37,872	11,058	26,814
Euros	-	410	(410)	8	672	(664)
Total	161,196	11,781	149,415	37,880	11,730	26,150

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company, with all other variables held constant:

	At 31 December 2019		At 31 December 2018	
	Impact on profit or loss	Impact on equity	Impact on profit or loss	Impact on equity
'000 GEL				
US Dollar strengthening by 20% (2018: strengthening by 20%)	29,965	25,470	5,363	4,559
US Dollar weakening by 20% (2018: weakening by 20%)	(29,965)	(25,470)	(5,363)	(4,559)
Euro strengthening by 20% (2018: strengthening by 20%)	(82)	(70)	(133)	(113)
Euro weakening by 20% (2018: weakening by 20%)	82	70	133	113
Total	-	-	-	-

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Company.

Keld Mosgaard Christensen
Managing Director

Julian Andres Fernandez
Chief Financial Officer

20 March 2020

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით
მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2019 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შინაარსი.....	i
1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	5
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	19
5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები.....	21
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები	22
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	24
8 ძირითადი საშუალებები	27
9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	28
10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	29
11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	30
12 გაცემული სესხები.....	31
13 მარაგები.....	31
14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	32
15 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	34
16 საწესდებო კაპიტალი	34
17 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	34
18 ცვლილებები ფინანსური ოპერაციებიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში.....	35
19 გადავადებული შემოსავალი	36
20 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	36
21 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით.....	36
22 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება.....	37
23 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები.....	37
24 ფინანსური დანახარჯები	37
25 ფინანსური შემოსავალი	37
26 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები.....	38
27 ფინანსური რისკის მართვა	39
28 კაპიტალის მართვა	45
29 რეალური ღირებულების შეფასება	45
30 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით.....	47
31 საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	47
32 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2019 წლის 1 იანვრამდე.....	48

სხვა ინფორმაცია - მმართველობითი ანგარიშგება - საქმიანობის მიმოხილვა 2019

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	408,242	434,086
აქტივის გამოყენების უფლება	9	8,674	-
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		2,614	2,463
არამატერიალური აქტივები		53	45
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	10	11,865	11,261
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	11	28,003	26,243
სულ გრძელვადიანი აქტივები		459,451	474,098
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	13	3,716	4,714
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	10,734	9,207
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	11	5,820	5,275
გაცემული სესხები	12	124,231	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	17,582	10,531
სულ მოკლევადიანი აქტივები		162,083	29,727
სულ აქტივები		621,534	503,825
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	16	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება		137,090	11,470
გადაფასების რეზერვი		7,468	7,468
სხვა რეზერვები		243,179	252,112
სულ კაპიტალი		584,107	467,420
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	10,223	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	17	-	10,323
გადავადებული შემოსავალი	19	10,061	10,858
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		20,284	21,181
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
იჯარის ვალდებულებები	9	837	-
საიჯარო ვალდებულებები	17	-	712
გადავადებული შემოსავალი	19	466	135
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	20	5,206	5,861
მიმდინარე მოგების გადასახადის დავალიანება		9,647	7,877
სხვა საგადასახადო დავალიანებები, ნეტო		987	639
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		17,143	15,224
სულ ვალდებულებები		37,427	36,405
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		621,534	503,825

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2020 წლის 20 მარტს.

ქელდ მოსგაარდ ქრისტენსენი
მმართველი დირექტორი

ჰულიან ანდრეს ფერნანდესი
ფინანსური დირექტორი

*სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება*

<i>ათასი ლარი</i>	<i>შენიშვნა</i>	2019	2018
ამონაგები	21	223,156	150,049
რეალიზაციის თვითღირებულება	22	(60,477)	(58,234)
საერთო მოგება		162,679	91,815
სხვა საოპერაციო მოგება/(ხარჯი)		839	(1,059)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	23	(35,414)	(30,750)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შემოსულობა/(ზარალი)		567	972
საოპერაციო მოგება		128,671	60,978
ფინანსური შემოსავალი	25	9,341	6,777
ფინანსური დანახარჯები	24	(1,198)	(985)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	1,904	1,494
მოგება დაბეგვრამდე		138,718	68,264
მოგების გადასახადის ხარჯი		(22,031)	(10,464)
წლის მოგება		116,687	57,800
სხვა სრული შემოსავალი:			
<i>მუხლები, რომელიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში:</i>			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	-	155,492
ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება		(8,933)	(1,887)
გადაფასების რეკლასიფიკაცია გაუნაწილებელი მოგებაში		8,933	1,887
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	10	-	2,568
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	158,060
სულ წლის სხვა სრული შემოსავალი		116,687	215,860

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 – 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

<i>ათასი ლარი</i>	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2018 წლის					
1 იანვრის მდგომარეობით	196,370	98,508	4,900	5,665	305,443
წლის მოგება	-	-	-	57,800	57,800
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	155,491	2,568	-	158,059
სულ 2018 წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	155,491	2,568	57,800	215,859
გადაფასების ნამატის გადატანა	-	(1,887)	-	1,887	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(53,882)	(53,882)
ნაშთი 2018 წლის					
31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	252,112	7,468	11,470	467,420
ახალი სტანდარტების მიღება	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის					
31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	252,112	7,468	11,470	467,420
წლის მოგება	-	-	-	116,687	116,687
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
სულ 2019 წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	116,687	116,687
გადაფასების ნამატის გადატანა	-	(8,933)	-	8,933	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის					
31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	243,179	7,468	137,090	584,107

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		138,718	68,264
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	22,091	22,415
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	-	3,357
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	23	137	2
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი, შემცირებული შემოსულობებით		1,766	3,055
ფინანსური შემოსავალი	25	(9,341)	(6,777)
ფინანსური ხარჯი	24	1,198	-
საპროცენტო დანახარჯი შემცირებული კაპიტალიზებული ფინანსური ხარჯით	24	-	1,086
მიმდინარე მშენებლობის ჩამოწერა	8	-	863
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		(566)	(1,073)
სხვა არაფულადი საოპერაციო ხარჯები /(შემოსავალი)		418	(1,857)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	(1,904)	(1,494)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		152,517	87,841
სავაჭრო მოთხოვნების ზრდა/ (შემცირება)		(1,421)	309
მარაგების შემცირება/ (ზრდა)		636	(1,495)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების (შემცირება)/ზრდა		(650)	1,871
საგადასახადო დავალიანებების ზრდა		348	1,135
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(1,087)	1,820
გადახდილი მოგების გადასახადი		(20,346)	(9,792)
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		2,155	1,205
გადახდილი პროცენტი		-	(1,086)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		133,239	79,988
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	8	(8,444)	(8,687)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		1,124	6,941
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობები		6,183	5,375
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული სესხები	12	(125,397)	-
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	10	1,300	-
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/ წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(125,234)	3,629
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების დაფარვა		-	(6,924)
იჯარის ვალდებულებების დაფარვა		(1,961)	(402)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები		-	(76,136)
ფინანსური საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,961)	(83,462)
ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა		1,007	(1,068)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	15	10,531	11,444
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	15	17,582	10,531

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 – 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ('ფასს') მიხედვით, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია“).

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს, რაშიც დიდი წვლილი შეიტანა ნიკო ნიკოლაძემ, ცნობილმა პუბლიცისტმა და საზოგადო მოღვაწემ. 2018 წელს, ნავსადგურმა 160 წლის იუბილე აღნიშნა. ამჟამად, ის აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვესადგურისა და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე, ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების დამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობეების, ნავსადგომების არენდასა და ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს, კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 24 სექტემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია, განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი იყო APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოო მაკონტროლებელი - A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #52, ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. ხშირია ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში და ინტერპრეტაციებში.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და საქართველოს კანონის „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ შესაბამისად, ისტორიული ღირებულების კონვენციის გათვალისწინებით და ძირითადი საშუალებების გამოკლებით, რომელიც ფასდება რეალური ღირებულებით, რეგულარულ საფუძველზე. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. გარდა ფასს 16^ე იჯარის“, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, მიღებით გამოწვეული სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებისა, აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 და 32-ე შენიშვნები). 2018 წლის 31 დეკემბრამდე იჯარაზე გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია 32-ე შენიშვნაში.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის მოითხოვება გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. აგრეთვე, მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომელიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი შემდგომი თარიღის შემდეგ ინვესტიციის მიმდებარე მოგებაში ან ზარალში. მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული დივიდენდების ოდენობით მცირდება მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შემდგომი შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით; (ii) კომპანიის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ხდება ცალკე; (iii) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში ყველა სხვა ცვლილება, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, „წილი მეკავშირე საწარმოს შედეგებში“-ს ფარგლებში.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემოსულობისგანაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში“, კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, მაშინ, როცა კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის მთიან წილს მეკავშირე საწარმოებში, რაც ასევე მოიცავს ნებისმიერ სხვა არაუზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, კომპანია აღარ აღიარებს შემდგომ ზარალს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მას აღებული აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები ერთობლივი საქმიანობის სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანუღირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანუღირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შეიღობილი საწარმოების, მეკავშირე საწარმოების ან ერთობლივი საქმიანობის გასხვისება. როდესაც კომპანიას აღარ გააჩნია კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა, საწარმოში დარჩენილი ნებისმიერი წილი კონტროლის დაკარგვის თარიღით ხელახლა შეფასდება რეალური ღირებულებით. საბალანსო ღირებულების ცვლილება კი, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. რეალური ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება მეკავშირე საწარმოში, ერთობლივ საქმიანობაში ან ფინანსურ აქტივში დარჩენილი წილის შემდგომი აღრიცხვის მიზნებისათვის. ამასთან, ნებისმიერი თანხა, რომელიც ადრე აღიარდა სხვა სრულ შემოსავალში მოცემულ საწარმოსთან მიმართებით, აღირიცხება ისე, თითქოს კომპანიამ უშუალოდ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს, რომ სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხები რეციკლირდება მოგებაში ან ზარალში. როდესაც მეკავშირე საწარმოში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ შენარჩუნებულია მნიშვნელოვანი გავლენა, მაშინ ადრე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების პროპორციული წილი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, საჭიროებისამებრ.

უცხოური ვალუტის გადაანგარიშება. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის ოპერირებს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("ლ").

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - 'ფინანსური დანახარჯები'. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - როგორც „უცხოური ვალუტის შემოსულობები, შემცირებული ზარალით“. რეალური ღირებულებით შეფასებული არა-ფულადი მუხლები უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალ ინვესტიციების ჩათვლით, გადაანგარიშდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით ვალუტის გაცვლის კურსით. უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა არა-ფულად მუხლებზე ფასდება რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება, როგორც რეალური ღირებულების შემოსულობა ან ზარალი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოფიციალური ვალუტის გაცვლის კურსი, საქართველოს ბანკის მონაცემების მიხედვით, იყო შემდეგი: აშშ დოლარი 1 = 2.8677 ლარს და 1 ევრო = 3.2095 ლარს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი=2.6766 ლარი და 1 ევრო=3.0701 ლარს). 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლის კურსი იყო 1 აშშ დოლარი=2.8192 და 1 ევრო =3.1553 ლარს (2018 1 აშშ დოლარი = 2.5345 ლარს და 1 ევრო= 2.9913 ლარს). ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობების გარდა, აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ანარჩებებით, საჭიროებისამებრ. მიმდინარე მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

შენობა-ნაგებობები, გარდა მიმდინარე მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა რეალური ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გადაფასებისას მიღებული საბალანსო ღირებულების ზრდა მიეკუთვნება სხვა სრულ შემოსავალს და საკუთარ კაპიტალში ზრდის გადაფასების ნამეტს. ყველა დანარჩენი შემცირებები აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების დადგენისას გამოყენებულ ბუღალტრულ შეფასებაში ცვლილებების შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს წინა წლებში ასახული გაუფასურების ზარალის დაკორექტირება.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპერაციო შემოსავალს ან დანახარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების მუხლებს ცვეთა ერიცხებათ მათი დამონტაჟების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან. შიდა მშენებლობის აქტივებთან დაკავშირებით, აქტივის გამოსაყენებლად მზად ყოფნის დღიდან (მიმდინარე მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება). სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა - ნაგებობები	1-დან 68 წლამდე
გემები, აშწენები და კონტეინერები	1-დან 28 წლამდე
წარმოების ობიექტები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	1-დან 68 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასხვისებიდან - გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს (ხომალდებს). ხელშეკრულებები მოიცავს ორივეს, საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია ხელშეკრულებაში საზღაურს მიაკუთვნებს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს მათ შესაბამის განცალკევებულ ფასზე დაყრდნობით.

აქტივები, რომლებიც იჯარიდან წარმოიქმნება თავდაპირველად ფასდება მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, და
- იჯარის ხელშეკრულებით მოთხოვნილ ხარჯებს რომლებიც ითვალისწინებს აქტივის მოთხოვნილ მდგომარეობამდე აღდგენას.

აქტივის გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. თუ კომპანიას გააჩნია გონივრული რწმუნება, რომ მას ექნება შემდგომი შესყიდვის შესაძლებლობა, აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურდება მოცემული აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. აქტივის გამოყენების უფლების გაუფასურება გამოითვლება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის, ანუ 10 წლის განმავლობაში.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის სახით.

არამატერიალური აქტივები კაპიტალიზდება, მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

სასარგებლო მომსახურების
ვადა, წლებში
3 წელი

პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივებს, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებაზე აფასებენ მაშინ, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მის გამოყენებით მისაღებ ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების მაგენერირებელი ერთეულები). ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ხდება არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებების გადახედვა მასში შესაძლო კორექტირების გამოვლენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის ნებაყოფლობითი ოპერაციისას, ბაზრის მონაწილეთა შორის შეფასების თარიღისთვის მიმდინარე საბაზრო პირობებში. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გავრცელებით, საწარმოს ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი

რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტრებულ ფასზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის, გამოიყენება შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან მოდელები რომლებიც ეფუძნება ე.წ. „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციებს ან ინვესტიციის მიმდებარე ფინანსური მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონის შეფასება არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი), რომლის მოპოვება საწარმოს შეუძლია შეფასების თარიღისთვის; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ემპირიული ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება, არის შეფასება რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). რეალური ღირებულების დონეების იერარქიაში ცვლილებები ხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ 29-ე შენიშვნა.

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩეველებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ("ECL"). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყის აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივების, რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი“ შესყიდვები და გაყიდვები) გარკვეულ ვადებში, შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით: ეს ის თარიღია, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შემენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების რეალური ღირებულის დასადგენად, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, კომპანია იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდს. განსხვავებები შეიძლება წარმოიქმნას საწყისი აღიარებისას მიღებულ რეალურ ღირებულებასა, რაც მიჩნეულია რომ არის გარიგების ფასი, და თანხის ოდენობასთან რომელიც განისაზღვრება საწყისი აღიარებისას შეფასების ხერხის მეშვეობით, რაც თავის მხრივ იყენებს მე-3 დონის მონაცემებს. თუ განსხვავებები დარჩება მოდელის მონაცემების კალიბრაციის შემდეგ, ნებისმიერი მსგავსი სხვაობები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების ვადის განმავლობაში. ეს სხვაობები მაშინვე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ შეფასებისას გამოიყენება მხოლოდ 1-ლი ან მე-2 დონის მონაცემები.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ('FVOCI') და ამორტიზებული ღირებულებით ('AC'). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივების მართვისთვის; და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'). კომპანიის აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას (“SPPI”).

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით“. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევების გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინების გარეშე.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურებისთვის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ყველა სხვა ფინანსური აქტივებისთვის კომპანია გაუფასურების სამეტაპიან მოდელს იყენებს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებების საფუძველზე. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს ამ ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც შესაძლოა გამოწვეული იყოს საკრედიტო შემთხვევის დადგომისას შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, ან ამ ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ვადის განმავლობაში, რომელიც უფრო ხანმოკლეა (‘12 თვიანი საკრედიტო ზარალი’). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გამოვლინდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (‘SICR’), აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ეს მოქმედია სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე, მაგრამ ითვალისწინებს მოსალოდნელ გადახდილ ავანსებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მესამე ეტაპზე და მისი ECL-ი ფასდება როგორც მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კომპანია გადაცემულ აქტივზე კონტროლს ინარჩუნებს, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და, ამავე დროს, ამ შესაძლებლობის გამოყენება შეუძლია ცალმხრივად და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც “შემდგომი ამორტიზებული ღირებულებით” (‘AC’), გარდა (i) “რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა” (“FVTPL”): ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს, პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემდგომი მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება). ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღრიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up“) მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) არსებობს სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL"). მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურისაციის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვს მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდაზე. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტებისაგან ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მომზადების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა გადაცვლაზე ან რომელთა მეშვეობით ვალდებულების ანგარიშსწორებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოდან მინიმუმ თორმეტ თვიანი შეზღუდვა მაინც არსებობს, აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან წმინდა ინვესტიციის ეკვივალენტი თანხით. დაწყების თარიღისთვის, იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს შემდეგ იჯარის გადახდებს :

- ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული), მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით,
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე,
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, და
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ განაკვეთი არ არის ადვილად დადგენილი, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანია უნდა გადაეხადოს იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივის გამოყენების უფლებას, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფითა და მდგომარეობით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს;
- იყენებს მიდგომას, რომელიც იწყება საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთით, და
- ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

კომპანია ექვემდებარება იჯარის ცვლადი გადახდების სამომავლო პოტენციურ ზრდას ინდექსზე ან განაკვეთზე დაყრდნობით, რომელიც არ არის შეყვანილი იჯარის ვალდებულებაში, სანამ ისინი არ შევა ძალაში. როდესაც ინდექსზე ან განაკვეთზე დაფუძნებული იჯარის გადახდების კორექტირებები ძალაში შევა, იჯარის ვალდებულება გადაფასდება და დაკორექტდება გამოყენების უფლებით აქტივის საწინააღმდეგოდ.

საიჯარო გადახდები განაწილებულია მირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგება ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ ხდებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

ის გადახდები, რომლებიც ასოცირდება აღჭურვილობის და ავტომობილების მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალ-ღირებულებიანი აქტივების იჯარასთან აღიარდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე დანახარჯად მოგება-ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები წარმოადგენს იჯარებს, რომლების ვადაც 12 თვე ან ნაკლებია.

მოგების გადასახადი მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით გამოანგარიშებამდე მთლიანი მოგების დადგენილ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც ითვლება როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე წლის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასაცემ დივიდენდებზე. აღსანიშნავია, რომ საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა. პირობითი საგადასახადო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდების გადახდისას, არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახადელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახადელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე და შედგება შესყიდვის ფასისგან, წარმოებისა და გადამუშავების საფასურისგან, და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებისაგან, რომელიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდიან. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს ინდიკატორი, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც სამისიო შემოსავალი.

დივიდენდები დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნების და დღგ-ს გარეშე.

მომსახურების გაყიდვა. კომპანია მომსახურებას გასწევს იმ ხელშეკრულებების საფუძველზე, რომელშიც არის დადგენილი ფიქსირებული ფასი. თუ კომპანია მომსახურებაზე კონტროლს გადასცემს დროის განმავლობაში და შესაბამისად აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები იმ სააღრიცხვო პერიოდში აღიარდება, რომელშიც მომსახურება იქნა გაწეული. ფიქსირებულ ფასიანი ხელშეკრულებების შემთხვევაში ამონაგების აღიარება ხდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების წილის საფუძველზე მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში, რადგან მომხმარებელი სარგებელს მყისიერად იღებს და მოიხმარს. ეს განისაზღვრება ფაქტობრივად დახარჯული სამუშაო საათების ფარდობით მთლიანად მოსალოდნელ სამუშაო საათებზე. თუ შესრულების მოვალეობა არ დაკმაყოფილდება დროის განმავლობაში, ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, რომელშიც კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას.

როდესაც ხელშეკრულება სამუშაოს შესრულების რამდენიმე მოვალეობას შეიცავს, ოპერაციის ფასი თითოეულ სამუშაოს შესრულების მოვალეობაზე გადანაწილდება მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის საფუძველზე. თუ ეს ფასები პირდაპირ დაკვირვებადი არ არის, მაშინ ისინი შეფასდება მოსალოდნელი დანახარჯების მიმატებული მარჟის, საფუძველზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამონაგები კონტინენტების, საერთო ტვირთისა და დამატებითი მომსახურებიდან. ამონაგები კონტინენტების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან, ისევე, როგორც ამონაგები დამატებითი მომსახურების გაწევიდან, აღიარდება მოვლენებზე დაყრდნობით. ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევის შემდეგ და ეფუძნება დატვირთვა-ჩამოტვირთვის სიებს, ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებს (TDRs), შემაჯამებელ ცხრილებს და ა.შ.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან აღიარდება, როდესაც ხომალდი შედის ნავსადგურში (ნავმისადგომთან). ამონაგები აღიარდება წმინდად, ფასდათმომების გამოკლებით.

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს ქირავნობის შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან საოპერაციო იჯარის ქვეშ. იჯარის ამონაგები საოპერაციო იჯარიდან აღიარებულია წრფივი მეთოდით საიჯარო პერიოდის განმავლობაში, იმის მიუხედავად, თუ როდის არის გადახდის ვადა.

ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან შედგება სხვადასხვა, ერთმანეთთან დაკავშირებული ამონაგების ნაკადიდან, რომელიც შესაძლებელია გაიყოს მოვლენასა და დროსთან დაკავშირებულ მომსახურებებს შორის. მოვლენასთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტინენტების საწყობის ოპერაციებს და ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტინენტების და საერთო ტვირთის საწყობებს, საავტომობილო პარკინგსა და ტერმინალის მომსახურების საფასურის ამონაგებს. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები აღიარდება ყოველთვიური ამონაგების საფუძველზე.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულისა ("FVTPL"), აღიარდება სავალო ინსტრუმენტისთვის დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამ მეთოდით საპროცენტო შემოსავლის სახით გადავადდება მხარეებს შორის ხელშეკრულების ყველა საკომისიო, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, ასევე ყველა პრემია ან ფასდათმობა. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ნომინალური საპროცენტო განაკვეთით და მოგება-ზარალში აისახება „ფინანსური შემოსავლის“ მუხლში.

საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, მოიცავს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შეძენასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, საკომისიო კრედიტუნარიანობის შეფასებისთვის, გარანტიების ან გირაოს შეფასებისა და აღრიცხვისთვის, ინსტრუმენტის პრობებზე მოლაპარაკებისთვის და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფო გრანტები აღიარდება რეალური ღირებულებით, როდესაც არსებობს გონივრული რწმუნება, რომ გრანტი მიღებული იქნება და კომპანია შეასრულებს ყველა დაკავშირებულ პირობას.

ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები აისახება გრძელვადიან ვალდებულებებში, გადავადებული შემოსავლის სახით და მოგება-ზარალზე დაკრედიტდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, დაკავშირებული აქტივების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დანახარჯებთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები გადავადდება და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა საოპერაციო შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა იმ დანახარჯებთან შესაბამისობისათვის, რომელთა კომპენსირებაც არის გრანტის მიზანი.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და სამედიცინო დაზღვევა, დაირიცხება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. დაშვებების და მსჯელობის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, აგრეთვე, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას იყენებს გარკვეულ განსჯას შეფასებებთან ერთად. განსჯას, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, შეიცავს შემდეგს:

ფინანსური იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგება ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9-ის მიხედვით, მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება, თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა და გულისხმობს მეთოდოლოგიის, მოდელებისა და მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია განმარტებულია 27-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის რეიტინგებს, ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელს. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელებსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის გამოიყენა დასაბუთებადი პერსპექტიული ინფორმაცია, ძირითადად საკუთარი მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელის შედეგი. მნიშვნელოვანი პერსპექტიული დაშვებები, რომლებიც კორელაციაშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან, იყო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსები და საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის რეიტინგი.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა (“SICR”). იმისათვის, რომ განისაზღვროს ადგილი ჰქონდა თუ არა რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას, კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარებისას დეფოლტის რისკს. შეფასება მოიცავს საკრედიტო რისკის ფარდობით ზრდას და არა საკრედიტო რისკის კონკრეტული დონის მიღწევას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კომპანია ითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ პერსპექტიულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რაც მოიცავს ფაქტორების სპექტრს, მათ შორის კონკრეტული მომხმარებლის პორტფელის ქცევის ასპექტებს. კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუნარიანობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის ან პორტფელის დონეზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ იყოს განსხვავებული ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი გავლენა: გაზრდა 2,329 ათასი ლარით ან შემცირება 1,905 ათასი ლარით (2018 წელი: გაზრდა 2,086 ათასი ლარით ან შემცირება 1,695 ათასი ლარით).

მშობლისთვის გაცემულ სესხზე გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი. ხელმძღვანელობამ გამოიყენა განსჯა იმის დასადგენად, წარმოადგენს თუ არა მშობელ კომპანიაზე გაცემულ სესხზე გადახდილი გადასახადი საშემოსავლო გადასახადის მიმდინარე ხარჯს, ასს 12-ის შესაბამისად. სესხი გაიცა კომპანიის მიერ წარმოქმნილი დასაბეგრი მოგებიდან, 2018 წელს. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ სავარაუდოა, სესხის ანგარიშსწორება განხორციელდეს აქციონერის სამომავლო დივიდენდების საპირისპიროდ და სჯერა, რომ გარიგებას განაწილების მახასიათებლები გააჩნია. მსგავსი სესხისგან წარმოქმნილი დაკავშირებული გადასახადი გამოცემული იქნა და შესაბამისად აღიარდა, როგორც მიმდინარე საშემოსავლო გადასახადი 22,031 ათასი ლარის ოდენობით. იმ შემთხვევაში, თუ სესხი, სამომავლოდ, მშობელი კომპანიის მიერ იქნება დაფარული კომპანიის სამომავლო დივიდენდების საპირისპიროდ პირდაპირი ანგარიშსწორების გარეშე, ასეთმა დაფარვამ შესაძლოა გამოიწვიოს საგადასახადო კრედიტის აღიარება (ე.ი. მიმდინარე საშემოსავლო გადასახადის დაბრუნება) იმ პერიოდში, როდესაც კომპანიის მიერ სესხის გადახდა მიღებულია.

დისკონტირების განაკვეთები, რომელიც გამოყენებულია ფინანსური იჯარის ვალდებულებების განსაზღვრად. კომპანია იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს, როგორც დისკონტირების განაკვეთის გამოთვლის საფუძველს, იმიტომ, რომ საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ნაგულისხმევია ფინანსურ იჯარაში, მარტივად ვერ განისაზღვრება.

დისკონტირების განაკვეთში 1%-იანი ზრდა ან შემცირება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოიწვევდა იჯარის ვალდებულებების ზრდას ან შემცირებას 122 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წლის 1 იანვარს: 95 ათასი ლარი)

5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ფასს 16, „იჯარა“ (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). კომპანიამ სტანდარტის გამოყენება გადაწყვიტა მისი სავალდებულო მიღების დღიდან, 2019 წლის 1 იანვრიდან გადაწყვიტა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდის გამოყენებით, შესადარისების გადაფასების გარეშე და სტანდარტით დაშვებული გარკვეული გამარტივების გამოყენებით. ქონების იჯარით გადაცემისთვის აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება გადაცემისას, ისე, თითქოს ახალი წესი ყოველთვის გამოიყენებოდა. ყველა სხვა აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება იჯარის ვალდებულების თანხით სტანდარტის მიღებისას (დაკორექტორებულია ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული დანახარჯებით).

ფასს 16-ის პირველად გამოყენებაში, კომპანიამ გამოიყენა სტანდარტით დაშვებული შემდეგი გამარტივებული მიდგომები:

- მსგავსი მახასიათებლების მქონე საიჯარო პორტფელთან მიმართებით ერთი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენება.
- დაყრდნობა მანამდე განხორციელებულ შეფასებებზე იმის შესახებ, წამგებიანი იყო თუ არა ფინანსური იჯარები, როგორც გაუფასურების მიმოხილვის შესრულების ალტერნატივა - 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წამგებიან ხელშეკრულებებს ადგილი არ ჰქონიათ.
- კომპანიამ არჩია არ გადაეფასებინა ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა, ან მოიცავს თუ არა ფინანსურ იჯარას თავდაპირველი მიღების თარიღით. ამის ნაცვლად, იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც გაფორმდა გადასვლის თარიღამდე, კომპანია ეყრდნობოდა მის მიერ განხორციელებულ შეფასებას, რომელიც გაკეთდა ასს 17-ის, იჯარა, და IFRIC 4 განსაზღვრება, შეთანხმება მოიცავს თუ არა იჯარას მიღებისას.

კომპანიის მიერ იჯარით გაცემის ვალდებულებისთვის გამოყენებული ზღვრული სასესხო განაკვეთის შეწონილი საშუალო 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით იყო 11%. 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანიას გააჩნდა შეუქცევადი იჯარის ვალდებულება 11,035 ათასი ლარის ოდენობით. ამ ვალდებულებიდან არცერთია დაკავშირებული მოკლევადიან იჯარებთან და/ან დაბალრიცხოვანი იჯარებთან.

რადგანაც ფასს 16-მა არსებითად გადაიტანა მეიჯარის სააღრიცხვო მოთხოვნები ასს 17-ში, კომპანიას არ უღიარებია რაიმე სახის მნიშვნელოვანი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე კომპანიის, როგორც მოიჯარის საქმიანობის კუთხით. ქვემოთ მოცემული შეცვლილი სტანდარტები კომპანიისთვის ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არსებითი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიაზე:

- ფასს 23 - „განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით“ (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან)
- ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ცვლილებები ასს 28 “გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში” (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წწ. ციკლი - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ასს 12-სა და ასს 23-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ცვლილებები ასს 19-ში „პროგრამის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“ (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას მანამდე არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ასსს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“- (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის.

სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელმძღვანელო მომსახურების მარჯა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალითად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საწარმოს განმარტება – ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

„პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაწეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8 (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები ახსნა. დასასრულ, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმა-ფასს 9, ასს 39 და ფასს 7-ში შეტანილი შესწორებები (გამოშვებული 2019 წლის 26 სექტემბერს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ). შესწორებები გამოწვეული იყო ისეთი საპროცენტო განაკვეთის ჩანაცვლებით, როგორიცაა LIBOR და სხვა შემოთავაზებული ბანკთაშორისი განაკვეთები („IBOR-ები“). ეს შესწორებები დროებით ათავისუფლებს ჰეჯირების სპეციფიური აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებისგან ჰეჯირების იმ ურთიერთობებზე, რომლებზეც IBOR-ის რეფორმის შედეგებს უშუალო გავლენა ჰქონდა. ფულადი ნაკადების ჰეჯირების აღრიცხვა ორივე, ფასს 9-ისა და ასს 39 -ის მიხედვით, მოითხოვს, რომ სამომავლო ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები იყოს „მაღალი ალბათობით მოსალოდნელი“. მაშინ, როდესაც ეს ფულადი ნაკადები დამოკიდებულია IBOR-ზე, შესწორებებით გამოწვეული გათავისუფლება საწარმოსგან მოითხოვს იმის დაშვებას, რომ ის საპროცენტო განაკვეთი, რომელზეც ეს ჰეჯირებული ფულადი ნაკადებია დაფუძნებული, რეფორმის შედეგად არ შეიცვლება. ორივე, ასს 39 და ფასს 9 მოითხოვს საპროცენტო პერსპექტიულ შეფასებას იმისათვის, რომ გამოიყენოს ჰეჯირების აღრიცხვა. მაშინ, როდესაც ამჟამად IBOR-ის და IBOR-ის ჩანაცვლების განაკვეთების მიხედვით ფულადი ნაკადები მოსალოდნელია, რომ იქნება თანაბრად ეკვივალენტური, რასაც მინიმუმამდე დაყავს ნებისმიერი არაეფექტურობა, ამას, შესაძლოა აღარ ჰქონდეს მნიშვნელობა, რადგან რეფორმის თარიღი ახლოვდება. ამ შესწორებების მიხედვით, საწარმომ შეიძლება დაუშვას, რომ საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილი, რომელზეც ეფუძნება ჰეჯირებული მუხლის, ჰეჯირების ინსტრუმენტის ან ჰეჯირებული რისკის ფულადი ნაკადები არ შეცვლილა IBOR-ს რეფორმის შედეგად. IBOR-ის რეფორმას აგრეთვე შეუძლია გამოიწვიოს ის, რომ ჰეჯი გასცდეს 80-125%-იან ფარგლებს, რაც მოთხოვნილია ასს 39-ით, რეტროსპექტიული შემოწმებისთვის. ასს 39 შესაბამისად შესწორდა, რათა დაეშვა გამონაკლისი რეტროსპექტიული ეფექტურობის შემოწმებაში ისე, რომ ჰეჯი არ წყდება მხოლოდ IBOR-თან დაკავშირებული გაურკვევლობის პერიოდის განმავლობაში, იმიტომ, რომ რეტროსპექტიული ეფექტურობა სცდება ამ ფარგლებს. თუმცა, ჰეჯირების აღრიცხვასთან დაკავშირებული სხვა მოთხოვნები, მათ შორის პერსპექტიული შეფასება, უნდა დაკმაყოფილდეს. გარკვეული რაოდენობის ჰეჯირებებში, ჰეჯირებული მუხლი ან ჰეჯირებული რისკი წარმოადგენს IBOR რისკის კომპონენტს, რომელიც არ არის ხელშეკრულებაში მითითებული.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

იმისათვის, რომ გამოყენებული იყოს ჰეჯირების აღრიცხვა, ორივე ფასს 9 და ასს 39 მოითხოვს, რომ აღნიშნული რისკის კომპონენტი იდენტიფიცირებადი და სარწმუნოდ შეფასებადი იყოს საწყისი ჰეჯირების დანიშნულების და არა მიმდინარე საფუძველზე. მაკრო ჰეჯირების კონტექსტში, მაშინ, როდესაც საწარმო, ხშირად, ჰეჯირების ურთიერთობას აბრუნებს საწყის მდგომარეობაში, შეღავათი გამოიყენება იმ დროიდან, როდესაც ჰეჯირებული მუხლი თავდაპირველად გამოიზნული იყო ამ ჰეჯირების ურთიერთობისთვის. ნებისმიერი ჰეჯირების არაეფექტურობის აღრიცხვა მოხდება მოგებასა და ზარალში ორივე, ასს 39-ის და ფასს 9-ის მიხედვით. აღნიშნული შესწორებები განაპირობებს იმას, თუ როდის დასრულდება შეღავათები, რაც მოიცავს გაურკვევლობას, რომელიც წარმოშობილია იმით, რომ ადგილი აღარ აქვს საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმას. შესწორებები საწარმოებისგან მოითხოვს ინვესტორებისთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდებას ამ გაურკვევლობების შედეგად პირდაპირი გავლენის ქვეშ მყოფი ჰეჯირების ურთიერთობების შესახებ, მათ შორისაა ჰეჯირების ინსტრუმენტების ნომინალური ოდენობა, რომელზე შეღავათების გამოიყენება, შეღავათების გამოყენებისას გაკეთებული ყველა მნიშვნელოვანი დაშვებები და განსჯა, იმის რაოდენობრივი განმარტებები, თუ როგორი გავლენა აქვთ საწარმოზე IBOR რეფორმას და თუ როგორ მართვას ის გადასვლის პროცესს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია – შესწორებები ასს 1-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის 2022 წლის 1 იანვრიდან). ეს ვიწრო მასშტაბის ვალდებულებები კლასიფიცირდება ან როგორც გრძელვადიანი, ან როგორც მოკლევადიანი, რაც დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის არის არსებული. ვალდებულებები გრძელვადიანია თუ საწარმოს, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, გააჩნია იმის არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე 12 თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს, რომ ეს უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმის შესახებ, რომ საწარმო შემდგომში გამოიყენებს ანგარიშსწორების გადავადებას არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში არსებობს, თუ საწარმო აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით. ვალდებულება კლასიფიცირდება მოკლევადიანად თუ პირობა დარღვეულია საანგარიშო პერიოდის მსვლელობისას ან მანამდე, იმ შემთხვევაშიც, თუ ამ პირობაზე უარი გამსესხებლისგან არის მიღებული მხოლოდ საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. საპირისპიროდ, სესხი კლასიფიცირდება გრძელვადიანად თუ სესხის შეთანხმება ირღვევა მხოლოდ საანგარიშო თარიღის შემდეგ. დამატებით, შესწორებები მოიცავს კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას იმ ვალისათვის, რომლის ანგარიშსწორებასაც კომპანია მისი კაპიტალში გადაანგარიშებით შეძლებს. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის დაფარვა ფულადი სახსრებით, სხვა რესურსებით, რომელიც მოიცავს ეკონომიკურ სარგებელს ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. არსებობს გამოწვევის იმ გადაანგარიშებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება გადაანგარიშებული იყოს კაპიტალში, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გადაანგარიშების შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი-როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე შემადგენელი კომპონენტი. კომპანია ამჟამად ახორციელებს შესწორებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
<i>ათასი ლარი</i>					
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	1,529	211	-
გაცემული სესხები	124,231	-	-	-	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	11,865	-
იჯარის ვალდებულებები	-	-	(11,060)	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(314)	(548)	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(317)	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(402)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
<i>ათასი ლარი</i>					
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	34,786	1,042	-
იჯარის ამონაგები	-	-	36	340	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	1,021	17	-
საპროცენტო შემოსავალი	920	-	-	-	-
ხელმძღვანელობის ხარჯი	-	(10,656)	-	-	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	-	(1,867)	-	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(1,198)	-	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	1,940	-

2018 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
<i>ათასი ლარი</i>					
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,405	159	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	11,261	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	-	-	(11,035)	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	-	-	(578)	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(262)	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(905)

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	24,610	1,060	-
იჯარის ამონაგები	-	-	-	408	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	764	21	-
ხელმძღვანელობის ხარჯი	-	(7,034)	-	-	-
IT მომსახურების საფასური	-	-	(1,263)	-	-
სხვა მომსახურებები	-	-	(36)	-	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(778)	-	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	1,494	-
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	-	-	2,568	-

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს. ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2019		2018	
	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,562	-	2,734	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	1,318	402	1,288	905
- არამატერიალური სარგებელი	1,267	-	660	-
სულ ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია	5,147	402	4,682	905

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	წარმოების საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	მიმდინარე მშენებ- ლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	252,402	14,410	85,448	2,523	354,783
დამატებები	-	10,485	-	9,040	19,525
ტრანსფერები	1,914	898	5,624	(8,436)	-
გასვლები	-	(9,346)	(1,953)	(863)	(12,162)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
ზრდა გადაფასების რეზერვში	133,470	6,766	26,122	-	166,358
შემცირება გადაფასების რეზერვში	(10,176)	-	(690)	-	(10,866)
გაუფასურება გადაფასების შედეგად	(2,788)	-	(569)	-	(3,357)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	326,353	21,171	85,529	2,264	435,317
გამოყენების უფლებით აქტივების რეკლასიფიკაცია	-	(10,485)	-	-	(10,485)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	326,353	10,686	85,529	2,264	424,832
დამატებები	-	-	-	8,142	8,142
ტრანსფერები	143	-	6,542	(6,685)	-
გასვლები	(131)	-	(2,994)	(1,246)	(4,371)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	326,365	10,686	89,077	2,475	428,603
ცვეთის და გაუფასურების ზარალი					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	35,672	3,626	22,623	467	62,388
ცვეთის ხარჯი	12,797	1,813	7,805	-	22,415
ცვეთა გასვლისას	-	(2,633)	(1,975)	-	(4,608)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-	764	-	467	1,231
აქტივებზე გამოყენების უფლებით დარიცხული ცვეთის რეკლასიფიკაცია	-	(764)	-	-	(764)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	467	467
ცვეთის ხარჯი	9,257	908	10,878	-	21,043
ცვეთა გასვლისას	(5)	-	(677)	-	(682)
გაუფასურების ზარალის ანუღირება	-	-	-	(467)	(467)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	9,252	908	10,201	-	20,361
საბალანსო ღირებულებები					
2018 წლის 1 იანვარი	216,730	10,784	62,825	2,056	292,395
2018 წლის 31 დეკემბერი	326,353	20,407	85,529	1,797	434,086
2019 წლის 31 დეკემბერი	317,113	9,778	78,876	2,475	408,242

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადაფასების გარეშე, ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 249,564 ათასი, 261,609 ათასი და 284,785 ათასი ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის, მდგომარეობით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხომალდებს, ამწებსა და კონტეინერებში შესულია ფინანსური იჯარით ფლობილი აქტივები, ჯამური საბალანსო ღირებულებით 9,722 ათასი ლარი.

გადაფასება. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი ლოკაციისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, განგრძობითი ბიზნესის ფარგლებს გარდა. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას რეალური ღირებულების განსასაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგიებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე ინდუსტრიის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთანაც საქართველოში.

შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება, მიმდინარე მშენებლობის და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 157,900 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 422,600 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.6766).

მიმდინარე მშენებლობა: 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე მშენებლობა მოიცავს ძირითადად დაუმონტაჟებელ აღჭურვილობას და მიმდინარე ტექნიკურ პროექტებს (2018: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა). არ ყოფილა ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული კაპიტალიზებული სასესხო ხარჯები.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018: ნული) არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხრისთვის უზრუნველყოფის სახით.

9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს. საიჯარო ხელშეკრულება, როგორც წესი, შედგენილია ფიქსირებული პერიოდის გამოყენებით, 10 წლით.

2018 წლის 31 დეკემბრამდე ძირითადი საშუალებების იჯარა კლასიფიცირებული იყო ფინანსურ იჯარად ან საოპერაციო იჯარად. 2019 წლის 1 იანვრიდან იჯარა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლება და შესაბამისი ვალდებულება იმ მომენტიდან, როდესაც იჯარით მიღებული აქტივი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი ხდება კომპანიისთვის.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

<i>ათასი ლარი</i>	<i>სულ</i>	
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარს	9,722	
ცვეთის ხარჯი	(1,048)	
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,674	

<i>ათასი ლარი</i>	2019 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 1 იანვარი
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	11,060	11,035
სულ საიჯარო ვალდებულებები	11,060	11,035

ფინანსურ ხარჯებში შესული საპროცენტო დანახარჯმა შეადგინა 1,198 ათასი ლარი.

ცვლადი იჯარის გადახდა 4,888 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც უკავშირდებოდა ეკიპაჟის ხელფასების და იჯარით გაცემული საკუთრების საოპერაციო ხარჯების ასანაზღაურებას, აღიარებულია რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში.

სულ ფულადი სახსრების გადინება იჯარებისთვის 2019 წელს იყო 1,961 ათასი ლარი.

10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

<i>ათასი ლარი</i>	2019	2018
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	11,261	7,199
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	1,904	1,494
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	2,568
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	(1,300)	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის	11,865	11,261

კომპანიის ინტერესი, საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

<i>სახელი</i>	<i>საქმიანობის ბუნება</i>	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მეკავშირე საწარმოები			
Channel Energy Limited	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის სანაპიროზე	25%	25%
Doctranshipment Poti JSC	ტვირთის აწონვის მომსახურება ნავსადგურში	50%	50%

10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში (გაგრძელება)

კომპანიას გააჩნია სს Doctranshipment Poti-ს 50% ხმის უფლება, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე საწარმოს, მაგრამ არ გააჩნია მიმდინარე შესაძლებლობა მართოს ამ საწარმოს რელევანტური საქმიანობა. აქედან გამომდინარე, სს Doctranshipment Poti არ არის კონსოლიდირებული და არ შედის კომპანიის მეკავშირე საწარმოების ჩამონათვალში.

კომპანიის ორივე პარტნიორი არის კომპანიის მეიჯარე. არცერთი ინვესტორი არ არის საჯაროდ რეგისტრირებული საწარმო და, შესაბამისად, არ აქვს გამოქვეყნებული ფასების კოტირება.

11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვილობისთვის, რომლებიც განთავსებულია ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო ვადა 25 წელია.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნების დაფარვის ვადების ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი			
1 წელი	6,433			
2 წელი	6,625			
3 წელი	6,823			
4 წელი	7,027			
5 წელი	7,236			
5 წლის შემდეგ	53,089			
სულ გაგრძელებული ფინანსური იჯარის გადასახდელის მოთხოვნა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
				87,233
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი				(53,410)
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი				-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან 2019 წლის 31 დეკემბერს				33,823
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა (იჯარებში მთლიანი ინვესტიცია) და მათი ამჟამინდელი ღირებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:				
	1 წელში დასაფარი	2-დან 5 წლამდე დასაფარი	5 წლის შემდეგ დასაფარი	სულ
ათასი ლარი				
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,831	31,870	49,551	87,252
გაუნაწილებელი ფინანსური შემოსავალი	(5,846)	(28,040)	(21,848)	(55,734)
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა 2018 წლის 31 დეკემბერს	(15)	3,830	27,703	31,518

ყველა მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან ექვემდებარება პირველ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და მინიჭებული აქვთ „კარგი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის მიხედვით.

11 ფინანსური იჯარის მოთხოვნები (გაგრძელება)

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა უკავშირდება საწარმოო ობიექტების, აღჭურვილობისა და ინფრასტრუქტურის იჯარებს.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ეფექტურად უზრუნველყოფილია იჯარით გაცემული აქტივების საშუალებით, რადგან აქტივზე უფლება უბრუნდება კომპანიას კონტრაქტის დეფოლტის შემთხვევაში.

ფინანსური იჯარის რეალური ღირებულების შესახებ უფრო დეტალურად, იხილეთ შენიშვნა 29.

12 გაცემული სესხები

ათასი ლარი	2019	2018
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული სესხები	124,231	-
შემცირებული: : სესხის გაუფასურების ანარიცხით	-	-
სულ გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულება ამორტიზირებული ღირებულებით	124,231	-
სესხები FVTPL-ით	-	-
სულ გაცემული სესხები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	124,231	-

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გააჩნდა 124, 231 ათასი ლარის ოდენობის სესხი, რომელიც გაცემულია A.P. Moller - Maersk A/S -სთვის, კომპანიის გლობალური საბოლოო მშობლისთვის, წლიური 2,24-2.53%-ით და 2020 წლის 27 ივნისს დაფარვის ვადით. სასესხო შეთანხმების თანახმად, საპროცენტო და ძირი თანხა გადასახდელია დაფარვის ვადის თარიღით.

ყველა გაცემული სესხი პირველ ეტაპში ხვდება (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და მინიჭებული აქვთ „შესანიშნავი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის საფუძველზე.

გაცემული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი.

იხილეთ შენიშვნა 29 სესხების ყველა კლასის შეფასებული რეალური ღირებულებისთვის. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთებზე გამჟღავნებულია შენიშვნა 7-ში.

13 მარაგები

კომპანიის მარაგები შედგება სათადარიგო ნაწილებისგან, საწვავისგან და სხვა მარაგებისგან. მარაგების მოძველების ანარიცხი 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის იყო 3,361 ათასი ლარი (2018: 3,000 ათასი ლარი)

მარაგების ღირებულების ოდენობამ, რომელიც აღიარებულია როგორც დანახარჯი პერიოდის განმავლობაში, შეადგინა 7,779 ათასი ლარი (2018: 10,924 ათასი ლარი)

14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2019	2018
სავაჭრო მოთხოვნები	10,488	8,940
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	117	106
გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით	(486)	(349)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	10,119	8,697
წინასწარი გადახდები	615	510
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,734	9,207

1,684 ათასი ლარის ოდენობის (2018 წ. 2,258 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნა, გაუფასურების ზარალის ანარიცხების , დენომინირებული/ასახულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც თავის მხრივ იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო მოთხოვნისათვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, კომპანია აფასებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს ინდივიდუალურადაც და კოლექტიურადაც, რომელიც დაჯგუფებულია საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი ეფუძნება კლიენტების გადახდების პროფილს თითოეული ბალანსის თარიღამდე 36 თვის განმავლობაში და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც ამ პერიოდის განმავლობაშია განცდილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთი კორექტირებულია მომხმარებლის მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების გავლენის მოხდენის მიმდინარე და პროგნოზირებადი ინფორმაციის ასახვით. კომპანიამ გამოავლინა, რომ იმ ქვეყნების მშპ და გაცვლითი კურსი, რომელშიც ის ჰყიდის მის პროდუქციას და მომსახურებას, ყველაზე შესაფერისი ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტორებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო მოთხოვნებისათვის განისაზღვრება ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარდგენილი ანარიცხის მატრიცის მიხედვით. ანარიცხის მატრიცა ეფუძნება აქტივის ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას, დაკორექტირებულს მშპ-სა და უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების პროგნოზებით.

14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

	2019 წელს 31 დეკემბერი				2018 წელს 31 დეკემბერი			
	ზარალის განაკვეთი	ბრუტო საბა- ლანსო დირეზუ- ლება	ფინ. ინსტრუ- მენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	ნეტო საბალანსო დირეზუ- ლება	ზარალის განაკვეთი	ბრუტო საბალანსო დირეზუ- ლება	ფინ. ინსტრუ- მენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	ნეტო საბალანსო დირეზუ- ლება
წილი მთლიან დირეზულებაში პროცენტებში (ათასი ლარი)								
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0%	3,353	11	3,342	0%	3,225	-	3,225
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	0.7%	432	3	429	1%	339	3	336
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	1%	393	4	389	8%	13	1	12
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	5%	310	14	296	33%	9	3	6
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	12%	795	96	699	50%	2	1	1
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	40%	863	341	522	100%	340	340	-
ინდივიდუალური შეფასება	0%	4,342	17	4,325	0%	5,012	1	5,011
სულ		10,488	486	10,002		8,940	349	8,591

სხვა ფინანსური მოთხოვნები 117 ათასი ლარის ოდენობით კლასიფიცირდა, როგორც მოკლევადიანი, საკრედიტო ზარალის ანარიცხის გარეშე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ახსნილია საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნისთვის გამარტივებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემთხვევაში, წლიური პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის:

ათასი ლარი	2019	2018
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სავაჭრო მოთხოვნებზე 1 იანვრის მდგომარეობით	349	894
ახლად წარმოქმნილი ან შეძენილი	148	-
ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აღიარება შეუწყდათ პერიოდის განმავლობაში	(201)	(547)
სულ ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი პერიოდის მოგება-ზარალში	137	2
უცხოური ვალუტის გაცვლის მომრავლები	53	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა მოთხოვნებზე 31 დეკემბრის მდგომარეობით	486	349

2,614 ათასი ლარის ოდენობის წინასწარი გადახდა აღიარდა მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან (2018: 2,463 ათასი ლარი)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაშთებიდან (2018: ნული) არცერთი არ არის უზრუნველყოფილი.

15 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2019	2018
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	17,582	10,531
სულ ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტები	17,582	10,531

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „B“ რეიტინგი აქვთ მინიჭებული.

16 საწესდებო კაპიტალი

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ღირებულებით 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

2019 წლის განმავლობაში დივიდენდები არ გამოცხადებულა. 2018 წელს გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები შემდეგია:

ათასი ლარი	2018
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	(23,330)
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	(53,882)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	76,136
გადასახდელ დივიდენდებზე უცხოური ვალუტის გაცვლის შემოსულობა	1,076
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	-
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ აქციებზე	0.274

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

17 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები

იჯარით მიღებული აქტივები 9,721 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რაც აღწერილია მე -9 შენიშვნაში, ეფექტურად დაგირავებულია ფინანსური იჯარის ვალდებულებებისთვის, რადგან იჯარით გაცემული აქტივის უფლებები დეფოლტის შემთხვევაში მერიჯარეს უბრუნდება.

ფინანსური იჯარით მინიმალური საიჯარო გადახდები და მათი ამჟამინდელი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

17 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	1 წელიწადში გადასახდელი	1-დან 5 წლამდე გადასახდელი	5 წლის შემდეგ გადასახდელი	სულ
მინიმალური საიჯარო გადახდები 2018 წლის 31 დეკემბერს	1,849	9,247	6,858	17,954
შემცირებული სამომავლო ფინანსური ხარჯებით	(1,137)	(4,442)	(1,340)	(6,919)
2018 წლის 31 დეკემბერს მინიმალური საიჯარო გადახდების ამჟამინდელი ღირებულება	712	4,805	5,518	11,035

10,485 ათასი ლარის ოდენობის ძირითადი თანხის დამატებიდან 5,717 ათასი ლარი წარმოიქმნა ბუქსირების გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებიდან, რომელიც კომპანიამ გააფორმა დაკავშირებულ მხარესთან (შენიშვნა 19).

18 ცვლილებები ფინანსური ოპერაციებიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ანალიზი და ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების მოძრაობა თითოეული წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ვალდებულებების ეს მუხლები ასახულია ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში როგორც საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები:

ათასი ლარი	ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან საიჯარო ვალდებულებები
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-
საიჯარო ვალდებულების დამატება	10,485
დარიცხული პროცენტი	778
გადახდილი პროცენტი	(778)
გადახდილი საიჯარო ვალდებულებები	(402)
სავალუტო შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	952
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,035
ახალი სტანდარტების მიღება	-
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,035
საიჯარო ვალდებულების დამატება	-
დარიცხული პროცენტი	1,198
გადახდილი პროცენტი	(1,198)
გადახდილი საიჯარო ვალდებულებები	(764)
სავალუტო შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	789
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,060

19 გადავადებული შემოსავალი

სამთავრობო გრანტი. 2004 წლის 31 აგვისტოს, საქართველოს მთავრობამ, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახით, ნიდერლანდების მთავრობასთან, რომელიც წარმოდგენილია De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. სახით, Boskalis International B.V.-ს უფლებამოსილებით დადო საგრანტო ხელშეკრულება, ტალღმტეხის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის 5,355 ათასი ევროს ოდენობით თანხის მიღებაზე.

2004 წლის 31 აგვისტოს, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობის შეთანხმების საფუძველზე, კომპანიას მიენიჭა უფლებამოსილება სესხისა და გრანტის მიღებაზე 9,945 ათასი ევროსა და 5,355 ევროს ოდენობით, სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული ამონაგები წარმოადგენს მთავრობის გრანტს 7,817 ათასი ლარის და 7,951 ათასი ლარის ოდენობით მიღებულ გრანტთან, შესაბამისად.

ბუქსირის გაყიდვა და უკუიჯარა. 2018 წლის 12 მარტს, კომპანიამ აღიარა ბუქსირის გაყიდვის და უკუიჯარის გადავადებული შემოსავალი, რომელიც გადაეცა მასთან დაკავშირებულ მხარეს, შპს Svitzer Georgia-ს, გაყიდვის შეთანხმების საფუძველზე და უკუიჯარით გადასცა ბუქსირების მომსახურების შეთანხმების მიხედვით. გარიგება აღიარდა, როგორც გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგება და შესაბამისი გადავადებული შემოსავალი აღიარდა კომპანიის ნაშთში 3,308 ათასი ლარის ოდენობით. გადავადებული შემოსავალი ამორტიზდება 10 წლის განმავლობაში, იჯარის ვადაზე.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებებზე აღიარებული გადავადებული შემოსავალი შეადგენდა 2,710 ათას ლარს და 3,041 ათას ლარს, შესაბამისად.

ათასი ლარი	2019	2018
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს	10,993	8,349
მოწყობილობების გაყიდვით აღიარებული გადავადებული შემოსავალი	-	3,308
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია დაკავშირებული აქტივის ცვეთასთან შესაბამისობაში	(466)	(664)
გადავადებული შემოსავალი მთავრობის გრანტიდან 31 დეკემბრის	10,527	10,993

20 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები შედგება დავალიანებებისგან მომწოდებლების მიმართ, დარიცხული თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯისგან, მიღებული ავანსებისგან და სხვა დარიცხვებისგან. იხილეთ შენიშვნა 29 სხვა ფინანსური ვალდებულების ყოველი კლასის შეფასებული რეალური ღირებულებებისთვის. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია შენიშვნა 7-ში.

21 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

კომპანია გამოიმუშავებს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, დროის განმავლობაში, მომსახურების შემდეგ ძირითად მიმართულებებში:

ათასი ლარი	2019	2018
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	116,795	74,443
საზღვაო მომსახურება	55,992	37,951
სახმელეთო მომსახურება	26,007	16,935
იჯარა	18,975	16,622
დამატებითი მომსახურება	5,387	4,098
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	223,156	150,049

22 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2019	2018
ცვეთა	19,590	21,599
პერსონალის ხარჯები	18,696	16,940
რემონტი და მოვლა-შენახვა	7,392	5,688
გამოყენებული ენერგორესურსების ღირებულება	5,388	4,413
საბუქსირე მომსახურების საფასური	4,888	3,357
გამოყენების უფლებით აქტივების ცვეთა	1,048	-
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	-	3,357
ექსკავაციის ხარჯები	-	267
სხვა	3,475	2,613
სულ რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	60,477	58,234

23 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
პროფესიონალური მომსახურება*	12,515	8,531
პერსონალის ხარჯები	9,790	10,778
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	3,094	2,752
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,058	2,050
უსაფრთხოება	1,997	1,923
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,454	816
დაზღვევა	955	755
მივლინებების ხარჯები	593	346
რემონტი და მოვლა-შენახვა	432	362
სარეკლამო და მარკეტინგის დანახარჯები	426	258
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	137	2
სხვა	1,963	2,177
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	35,414	30,750

(*) პროფესიული მომსახურება მოიცავს 499 ათას ლარს (2018: 382 ათასი ლარი)- აუდიტის მომსახურების საფასურს, რომელიც გაწეულია აუდიტორის/აუდიტის ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს კანონით ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

24 ფინანსური დანახარჯები

კომპანიის ფინანსური დანახარჯები მოიცავს ფინანსური იჯარის ვალდებულებებზე დარიცხულ საპროცენტო ხარჯს. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის იჯარის ვალდებულებებზე დარიცხული საპროცენტო დანახარჯი იყო 1,198 ათასი ლარი და 778 ათასი ლარი, შესაბამისად.

25 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნებზე	6,239	5,547
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	2,155	1,205
საპროცენტო შემოსავალი გაცემულ სესხებზე	920	-
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	27	25
მოგება-ზარალი ადირებული ფინანსური შემოსავალი	9,341	6,777

26 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით და შესაბამისად, ანარიცხი შექმნილი არ არის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტეინერო ტვირთის გადაზიდვის ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც ის გაცხადდა, რომ იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო. 2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამოდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, სატრანსპორტო კომპანიებთან და კონკურენციის სააგენტოსთან ერთად, თუმცა, საქმე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების თარიღისთვის, ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოების მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას ადეკვატური უზრუნველყოფა აქვს საგადასახადო ვალდებულებებისთვის, ახალი და ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებებისთვის. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები, შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგანოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

26 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები . აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებული შეთანხმების შესაბამისად, რომელიც დაიდო საქართველოს მთავრობას, Ras Al Khaimah Investment Authority-ს (სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის წინამორბედი აქციონერი კომპანია, რომელმაც მიჰყიდა მისი წილი კომპანიაში APMTBV-ს), APM Terminals B.V. და კომპანიამ აიღო ვალდებულება განავითაროს ნავსადგური კარგი ინდუსტრიული სტანდარტებით და გადააქციოს ის პირველი კლასის ნავსადგურად ისეთი ტვირთბრუნვით, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოს იმპორტისა და ექსპორტის ზრდას და გადააქციოს ფოთის საზღვაო ნავსადგური გადაზიდვების აღიარებულ, რეგიონალურ საკვანძო ნავსადგურად. ეს მოიცავს არსებული ნავმისადგომებისა და მოწყობილობების რემონტს და მოვლა-შენახვას, აგრეთვე ნავსადგურის ნავმისადგომების და სასაწყობე ტერიტორიების გაფართოებას. ამ ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო ინვესტიციების ოდენობა განისაზღვრა 65 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით 2012-2018 წლების განმავლობაში. 2016 წლის 1 მარტის მდგომარეობით, კომპანიამ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ვალდებულების სრულად შესრულების შესახებ აცნობა, რაც განმტკიცებული იყო დამოუკიდებელი ანგარიშგებებით და მოითხოვა მსგავსი ვალდებულებისგან სრულად განთავისუფლება. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს პასუხი ჯერ მიღებული არ არის.

ზემოაღნიშნულის გარდა, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას გააჩნია სახელშეკრულებო კაპიტალ დანახარჯების ვალდებულებები ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებით, ჯამური ოდენობით 14,689 ლარი (2018: 3,000 ლარი)

27 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციებით, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და კრედიტის ექსპორტ/იმპორტის წერილებისთვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულულ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია აწარმოებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. მომხმარებელთან ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება, რომელსაც აღენიშნება გადახდისუნარიანობის გაუარესება, მოიხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაქტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები) კომპანია იყენებს რისკების დონეებს, რომლებიც შეფასებულია გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება ადგილზე შედგენილ ძირითად შკალაზე, სადაც მითითებულია კრედიტუნარიანობის ინტერვალი, როგორიცაა:

- **შესანიშნავი** – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- **კარგი** – სთანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- **დამაკმაყოფილებელი** – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B,B- შესაბამისი რეიტინგი)
- **სპეციალური მონიტორინგი** – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- **დეფოლტი** – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. ((გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C,D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

დეფოლტის რისკი ("EAD") არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორც წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი.

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა ქმნის მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL მოდელს, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. 12-თვიანი ECL წარმოადგენს მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL-ის ნაწილს, რაც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით. ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვისაა შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
 - მსესხებელი გარდაცვლილია;
 - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
 - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამჟღავნების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ECL-ის დონე დამოკიდებულია იმაზე, მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს ECL-ის შეფასების სამ-ეტაპიანი მოდელია. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომლის კრედიტი გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას და მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ იზრდება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქვს 12-თვიანი ECL-ზე დაფუძნებული საკრედიტო რისკის ანარიცხი (1-ლი ეტაპი). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოვლინდა SICR-ის ზრდა, ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-2 ეტაპზე, მაგრამ ის გაუფასურებული კრედიტის მქონედ არ მიიჩნევა და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. ფინანსური ინსტრუმენტის კრედიტის გაუფასურების შემთხვევაში ეს ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-3 ეტაპზე და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. აქტივის მე-3 ეტაპზე არსებობს შედეგია ის, რომ კომპანია წყვეტს მთლიანი საბალანსო ღირებულების საფუძველზე საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლისას იყენებს აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებაზე, ECL-ის გარეშე.

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ SICR-ის კრიტერიუმები აღარ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ ინსტრუმენტს ისევ 1-ელ ეტაპზე აბრუნებენ. თუ რისკი მე-2 ეტაპზე გადაიტანება ხარისხობრივი მაჩვენებლის საფუძველზე, კომპანია ახორციელებს მონიტორინგს, ეს ინდიკატორი ისევ არსებობს თუ შეიცვალა. კომპანია ECL-ის შეფასებას ინდივიდუალურ საფუძველზე აწარმოებს ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით.

კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სეგმენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გამოთვლებში გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი არის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი მნიშვნელობა.

ECL მოდელში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი : სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2019 წლის 31 დეკემბერი			2018 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს
ათასი ლარი						
აშშ დოლარი	161,196	11,371	149,825	37,872	11,058	26,814
ევრო	-	410	(410)	8	672	(664)
სულ	161,196	11,781	149,415	37,880	11,730	26,150

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. არ განიხილება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არა-მონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის და ფასიანი ქაღალდების მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა მუდმივ ცვლადებთან ერთად:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	გავლენა მოგებასა	გავლენა და	გავლენა მოგებასა	გავლენა და
	ზარალზე	კაპიტალზე	ზარალზე	კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2018: გამყარება 20%-ით)	29,965	25,470	5,363	4,559
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	(29,965)	(25,470)	(5,363)	(4,559)
ევროს გამყარება 20%-ით (2018: გამყარება 20%-ით)	(82)	(70)	(133)	(113)
ევროს გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	82	70	133	113
სულ	-	-	-	-

რისკის არსებობა გამოთვლილია იმ ვალუტაში დენომინირებული მხოლოდ მონეტარული ნაშთებისთვის, რომელიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოს სამუშაო ვალუტისგან.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტ	სულ
2019 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	28,200	124,300	105	33,636	186,241
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(2,220)	(350)	(420)	(10,224)	(13,214)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2019 წლის 31 დეკემბერს	25,980	123,950	(315)	23,412	173,027
2018 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	19,577	-	-	31,518	51,095
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(2,933)	-	-	(10,323)	(13,256)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2018 წლის 31 დეკემბერს	16,644	-	-	21,195	37,839

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის ყველა სავალო ინსტრუმენტი დატვირთულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით და ეს განაკვეთი იცვლება ყოველთვიურად.

კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვისთვის, რადგან ხელმძღვანელობას ეს რისკი უმინიმუმოდ აქვს მიჩნეული.

2019 წლის 31 დეკემბერს საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით დაბალია რომ ყოფილიყო (2018 წელი: 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი), სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 24 ათასი ლარით (2018 წელი: 22 ათასი ლარით) მეტი, ძირითადად ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე შედარებით დაბალი საპროცენტო ხარჯის შედეგად.

საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი რომ ყოფილიყო (2018 წელი: 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი) სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 24 ათასი ლარით (2018 წელი: 22 ათასი ლარით) ნაკლები, ძირითადად, შედარებით მაღალი საპროცენტო ხარჯი შედეგად ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე.

კომპანია ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღებით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული ანგარიშგების საფუძველზე:

წლიური პროცენტი	2019		2018	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7%	1%	7%	1%
გაცემული სესხები	-	2.53%	-	-

ზემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს ეფექტურ განაკვეთებს ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 15).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ-გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(70)	(140)	(630)	(4,200)	(6,020)	(11,060)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 20)	(2,154)	-	-	-	-	(2,154)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(2,224)	(140)	(630)	(4,200)	(6,020)	(13,214)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(712)	(4,805)	-	-	(5,518)	(11,035)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 20)	(2,221)	-	-	-	-	(2,221)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(2,933)	(4,805)	-	-	(5,518)	(13,256)

28 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ხარჯი. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

29 რეალური ღირებულების შეფასება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ დაუკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

29 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ა) რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები

რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

ათასი ლარი	2019				2018			
	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	მე-2 დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
არაფინანსური აქტივები								
- მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	317,113	317,113	-	-	326,353	326,353
- ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	-	-	9,778	9,778	-	-	20,407	20,407
- საწარმოო ობიექტები, მოწყობილობები და ინფრასტრუქტურა	-	-	78,876	78,876	-	-	85,529	85,529
სულ აქტივები								
რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები 31 დეკემბერს	-	-	405,767	405,767	-	-	432,289	432,289

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებით შენიშვნებში. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, გახლავთ შემდეგი:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი				2018 წლის 31 დეკემბერი			
	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები								
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	10,002	-	10,002	-	8,591	-	8,591
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	117	-	117	-	106	-	106
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	33,823	-	33,823	-	31,518	-	31,518
- აქტივები	-	124,231	-	124,231	-	-	-	-
- გაცემული სესხები	-				-			
სულ აქტივები	-	168,173	-	168,173	-	40,215	-	40,215
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო დავალიანებები	-	2,154	-	2,154	-	2,221	-	2,221
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	972	-	972	-	998	-	998
სულ ვალდებულებები	-	3,126	-	3,126	-	3,219	-	3,219

29 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ზოგადად, მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება არის მათი საბალანსო ღირებულება. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირების, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტები შეფასებული იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

30 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

31 საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

COVID-19. 2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ინფორმაცია ახალი ვირუსის, სახელწოდებით COVID-19 (კორონავირუსი), შესახებ. საანგარიშგებო წლის ბოლოსთვის უცნობი ვირუსის მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა ეცნობა მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციას. 2020 წლის დასაწყისში ვირუსი გავრცელდა მსოფლიო მასშტაბით, რამაც ბიზნესზე ნეგატიური გავლენა მოახდინა. მენეჯმენტი განიხილავს აღნიშნულ მოვლენას საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არამაკორექტირებელ მოვლენად. მიუხედავად იმისა რომ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კომპანიის გაყიდვებისა და შესყიდვების პროცესში მოცემულ შემთხვევას არ ქონია რაიმე არსებითი გავლენა, მისი სამომავლო ეფექტის პროგნოზირება შეუძლებელია. მენეჯმენტი განაგრძობს შესაძლო ზემოქმედების მონიტორინგს და მიიღებს ყველა შესაძლო ზომას, რათა მოხდეს ამ რისკების მინიმუმამდე დაყვანა.

32 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2019 წლის 1 იანვრამდე

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ვრცელდება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ შესადარის პერიოდზე და ჩასწორდა ფასს 16, იჯარით, შემდეგნაირად:

ფინანსური იჯარის ვალდებულებები. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა კომპანიას, საიჯარო აქტივები კაპიტალიზდება ძირითად საშუალებებში იჯარის დაწყებისას, საიჯარო აქტივების რეალურ ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. თითოეული საიჯარო გადახდა გადანაწილდება ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი განაკვეთი დასაფარ საფინანსო ნაშთზე. შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებები, სამომავლო ფინანსური ხარჯების გარეშე, აისახება სხვა ნასესხებ სახსრებში. საპროცენტო ხარჯი მოცემული წლის მოგება-ზარალს დაერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ფინანსური იჯარის ფარგლებში შეძენილ აქტივებს ცვეთა ერიცხება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან უფრო ხანმოკლე საიჯარო ვადის განმავლობაში, თუ კომპანია არ არის საკმარისად დარწმუნებული, რომ იგი მიიღებს აქტივის საკუთრებას იჯარის ვადის დასრულებისას.

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2019

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმადობა და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია“) დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს, რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამის სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც ამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომის ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული იმისათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- კონტეინერების სასაწყობე ტერიტორიის მართვა
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადამზიდი ბორანი

15 ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო იჯარით არის გაცემული და ამით კომპანია მის საიჯარო შემოსავალს გამოიმუშავებს

ათასი ლარი

	ამონაგების კატეგორია	ოდენობა
1	ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	116,795
2	ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	55,992
3	ამონაგები სასაწყობე ტერიტორიის მართვიდან	26,007
4	ამონაგები იჯარიდან	18,975
5	ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	5,387

წარმადობა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა ჰქონდა და ამ ზრდის გაგრძელების საფუძველი ისევ არის.

2019 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 223,156,180 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 116,686,092 ლარი შეადგინა, რაც 102% -ით მეტია გასულ წელთან შედარებით. თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 842 (2018: 858).

ამონაგები 49%-ით მეტია 2018 წელთან შედარებით და შესაბამისობაშია გაზრდილი მოცულობის ბრუნვასთან.

2019 წელს ბრუნვის გაზრდის მთავარი მიზეზებია:

1. რეგიონალურმა სტაბილურობამ გააუმჯობესა საქართველოსა და კავკასიის დერეფანში ტვირთის გადაადგილების საფუძვლები;
2. დამატებითი მოცულობა, რომელიც მანამდე ბანდარ აზზას ნავსადგურში მუშავდებოდა, აშშ-ის მიერ ირანისთვის დაწესებული სანქციების გამო;
3. ნავსადგურის შესაძლებლობების გაზრდამ და მომსახურების ხარისხის გამოსწორებამ, გააუმჯობესა მომხმარებელთა ფასეული წინადადებები და ამით დამატებითი ბიზნესები მოიზიდა.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გახდეს კავკასიის რეგიონის მთავრი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. პროექტი მოიცავს დამატებითი, 1,600 მეტრიანი ტალღმტეხის, 700 მეტრიანი სანაპირო ნავმისადგომისა და 25 ჰექტარი სასაწყობო ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ზედსტრუქტურებით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი მშრალი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს. ამით ნავსადგურს საშუალება ეძლევა მომხმარებელს შესთავაზოს გაუმჯობესებული ღირებულებები, რადგან გაუმჯობესებული შესაძლებლობებით შეძლებს მოემსახუროს უფრო დიდი ტევადობის გემებს და უზრუნველყოს სწრაფი ბრუნვა, რის შედეგადაც ინფრასტრუქტურის დაჩქარება და მიწოდების ჯაჭვის გაუმჯობესება ხდება, რაც სასიკეთოა როგორც ფოთისთვის, ასევე საქართველოსთვის.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღი 2020 წლის დასაწყისია, მოსალოდნელი დასრულების თარიღი 2023 წელი.

3. საწარმოს მიერ შესრულებული სამეცნიერო კვლევითი სამუშაოების მიმოხილვა:

2019 წელს კომპანია არ იყო ჩართული სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებში.

4. საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობაა ფოთი, საქართველო.

5. მთავარი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

	‘000 ლარი	2019	2018	განსხვავებების განმარტება
1	ამონაგები	223,156	150,049	გაზრდილი ბრუნვა
2	საერთო მოგება	162,679	91,815	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა მოგება	116,687	57,800	გაზრდილი ბრუნვა
4	საერთო მოგების მარჟა	73%	61%	გაზრდილი ბრუნვა

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდეგია:

		2019	2018
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 1,030 PSPC: 583 მოიჯარეები: 447	სულ: 768 PSPC: 457 მოიჯარეები: 311
2	TEU**-ს რაოდენობა	531,735	363,936
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	856	832
4	საერთო ტვირთის ტონაჟი	1,150,429	941,728

**TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი კონტეინერი

(i) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა 800-დან 900-მდე ფარგლებშია. კომპანიას გააჩნია კარგი სტრუქტურული დასაქმების პოლიტიკა და მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე კანდიდატები არიან კომპანიის მიერ დასაქმებული.

როგორც დამსაქმებელი, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური შესანიშნავ დაწინაურების შესაძლებლობას, დადებით სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს შრომისმოყვარე ადამიანებს იქ, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

(ii) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი პროფესიონალური ურთიერთობა ჩამოაყალიბა კლიენტებთან, ერთგულების და კლიენტზე ზრუნვის გამოხატვით.

(iii) ურთიერთობა საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა კარგად ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და საკმარისი გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის კურსში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენენ.

6. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

2019 წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

2019 წელს კომპანია დათანხმდა უკეთეს საკრედიტო პირობებს გარკვეული რაოდენობის მომწოდებლებთან და შედეგად საკრედიტო ზღვრის პერიოდი გაიზარდა 0-დან 30 დღემდე.

8. საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და მათი მართვის მექანიზმები:

კომპანიის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის მომსახურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, მოთხოვნების ამოღებას არანაირი დაბრკოლება არ აქვს. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს + 15 დღის ფარგლებშია.

9. მთავარი რისკები და გაურკვევლობები, საწარმოოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

კომპანიას საკრედიტო რისკი წარმოეშევა მისი გასესხების ტრანზაქციების და კონტრაქტებთან სხვა გარიგებების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და არა საბალანსო უწყისის კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი კომპანიის ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული. გაცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და კრედიტის ექსპორტ/იმპორტის წერილებისთვის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულულ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია აწარმოებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. მომხმარებელთან ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება, რომელსაც აღენიშნება გადახდისუნარიანობის გაუარესება, მოიხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაქტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები) კომპანია იყენებს რისკების დონეებს, რომლებიც შეფასებულია გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება ადგილზე შედგენილ ძირითად შკალაზე, სადაც მითითებულია კრედიტუნარიანობის ინტერვალი, როგორიცაა:

- **შესანიშნავი** – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- **კარგი** – სთანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- **დამაკმაყოფილებელი** – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი

საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B,B- შესაბამისი რეიტინგი)

- **სპეციალური მონიტორინგი** – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- **დეფოლტი** – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. ((გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C,D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი)

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

პოლიტიკური რისკები. კომპანიის საქმიანობის სპეციფიურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი : სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2019 წლის 31 დეკემბერი			2018 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
‘000 ლარი						
აშშ დოლარი	161,196	11,371	149,825	37,872	11,058	26,814
ევრო	-	410	(410)	8	672	(664)
	161,196	11,781	149,415	37,880	11,730	26,150

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. არ განიხილება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არა-მონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის და ფასიანი ქაღალდების მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა მუდმივ ცვლადებთან ერთად:

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2019

‘000 ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2018: გამყარება 20%-ით)	29,965	25,470	5,363	4,559
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	(29,965)	(25,470)	(5,363)	(4,559)
ევროს გამყარება 20%-ით (2018: გამყარება 20%-ით)	(82)	(70)	(133)	(113)
ევროს გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	82	70	133	113
სულ	-	-	-	-

რისკის არსებობა გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ნაშთებისთვის, რომელებიც განსხვავდება კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან.

ქელდ მოსგაარდ ქრისტენსენი
მმართველი დირექტორი

ჰულიან ანდრეს ფერნანდეზი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 20 მარტი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით
მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2019 წლის 31 დეკემბერი

მამუკა ჯგერაძე

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შინაარსი.....	i
1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა.....	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო.....	5
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები.....	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას.....	19
5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები	21
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები.....	22
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	24
8 ძირითადი საშუალებები.....	27
9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	28
10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	29
11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	30
12 გაცემული სესხები.....	31
13 მარაგები.....	31
14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	32
15 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	34
16 საწესდებო კაპიტალი	34
17 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	34
18 ცვლილებები ფინანსური ოპერაციებიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში	35
19 გადავადებული შემოსავალი.....	36
20 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	36
21 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით	36
22 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	37
23 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	37
24 ფინანსური დანახარჯები	37
25 ფინანსური შემოსავალი	37
26 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	38
27 ფინანსური რისკის მართვა	39
28 კაპიტალის მართვა	45
29 რეალური ღირებულების შეფასება.....	45
30 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით	47
31 საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	47
32 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2019 წლის 1 იანვრამდე	48

სხვა ინფორმაცია - მმართველობითი ანგარიშგება - საქმიანობის მიმოხილვა 2019

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი მოსაზრებით, ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“- ნაწილში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, პირობითი აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული პროფესიულ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის („IESBA“-ის კოდექსი) მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული ნორმებით და IESBA-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობით ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობით ანგარიშგებას, და განვიხილოთ მმართველობითი ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და მოიცავს თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნის შესაბამისად სრულ ინფორმაციას.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- მმართველობით ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად; და
- მმართველობითი ანგარიშგება მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მპს ფრანსუოთერპაუსკუპერს საქართველოს სახელით (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2020 წლის 20 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	408,242	434,086
აქტივის გამოყენების უფლება	9	8,674	-
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		2,614	2,463
არამატერიალური აქტივები		53	45
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	10	11,865	11,261
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	11	28,003	26,243
სულ გრძელვადიანი აქტივები		459,451	474,098
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	13	3,716	4,714
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	10,734	9,207
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	11	5,820	5,275
გაცემული სესხები	12	124,231	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	17,582	10,531
სულ მოკლევადიანი აქტივები		162,083	29,727
სულ აქტივები		621,534	503,825
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	16	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება		137,090	11,470
გადაფასების რეზერვი		7,468	7,468
სხვა რეზერვები		243,179	252,112
სულ კაპიტალი		584,107	467,420
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	10,223	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	17	-	10,323
გადავადებული შემოსავალი	19	10,061	10,858
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		20,284	21,181
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
იჯარის ვალდებულებები	9	837	-
საიჯარო ვალდებულებები	17	-	712
გადავადებული შემოსავალი	19	466	135
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	20	5,206	5,861
მიმდინარე მოგების გადასახადის დავალიანება		9,647	7,877
სხვა საგადასახადო დავალიანებები, ნეტო		987	639
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		17,143	15,224
სულ ვალდებულებები		37,427	36,405
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		621,534	503,825

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2020 წლის 20 მარტს.

ქელდ მოსგაარდ ქრისტენსენი
 მმართველი დირექტორი

ჰულიან ანდრეს ფერნანდესი
 ფინანსური დირექტორი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები	21	223,156	150,049
რეალიზაციის თვითღირებულება	22	(60,477)	(58,234)
საერთო მოგება		162,679	91,815
სხვა საოპერაციო მოგება/(ზარჯი)		839	(1,059)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	23	(35,414)	(30,750)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შემოსულობა/(ზარალი)		567	972
საოპერაციო მოგება		128,671	60,978
ფინანსური შემოსავალი	25	9,341	6,777
ფინანსური დანახარჯები	24	(1,198)	(985)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	1,904	1,494
მოგება დაბეგვრამდე		138,718	68,264
მოგების გადასახადის ხარჯი		(22,031)	(10,464)
წლის მოგება		116,687	57,800
სხვა სრული შემოსავალი:			
მუხლები, რომელიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	-	155,492
ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება		(8,933)	(1,887)
გადაფასების რეკლასიფიკაცია გაუნაწილებელი მოგებაში		8,933	1,887
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	10	-	2,568
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	158,060
სულ წლის სხვა სრული შემოსავალი		116,687	215,860

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 – 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

არმაჯაიშვილი 2

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	196,370	98,508	4,900	5,665	305,443
წლის მოგება	-	-	-	57,800	57,800
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	155,491	2,568	-	158,059
სულ 2018 წლის სხვა სული შემოსავალი	-	155,491	2,568	57,800	215,859
გადაფასების ნამატის გადატანა	-	(1,887)	-	1,887	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(53,882)	(53,882)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	252,112	7,468	11,470	467,420
ახალი სტანდარტების მიღება	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	252,112	7,468	11,470	467,420
წლის მოგება	-	-	-	116,687	116,687
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
სულ 2019 წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	116,687	116,687
გადაფასების ნამატის გადატანა	-	(8,933)	-	8,933	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	243,179	7,468	137,090	584,107

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5 – 48 გვერდებზე, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ამსხ (თბი)³

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		138,718	68,264
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	22,091	22,415
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	-	3,357
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	23	137	2
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი, შემცირებული შემოსულობებით		1,766	3,055
ფინანსური შემოსავალი	25	(9,341)	(6,777)
ფინანსური ხარჯი	24	1,198	-
საპროცენტო დანახარჯი შემცირებული კაპიტალიზებული ფინანსური ხარჯით	24	-	1,086
მიმდინარე მშენებლობის ჩამოწერა	8	-	863
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		(566)	(1,073)
სხვა არაფულადი საოპერაციო ხარჯები /(შემოსავალი)		418	(1,857)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	(1,904)	(1,494)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		152,517	87,841
სავაჭრო მოთხოვნების ზრდა/ (შემცირება)		(1,421)	309
მარაგების შემცირება/ (ზრდა)		636	(1,495)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების (შემცირება)/ზრდა		(650)	1,871
საგადასახადო დავალიანებების ზრდა		348	1,135
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(1,087)	1,820
გადახდილი მოგების გადასახადი		(20,346)	(9,792)
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		2,155	1,205
გადახდილი პროცენტი		-	(1,086)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		133,239	79,988
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	8	(8,444)	(8,687)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		1,124	6,941
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობები		6,183	5,375
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული სესხები	12	(125,397)	-
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	10	1,300	-
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/ წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(125,234)	3,629
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების დაფარვა		-	(6,924)
იჯარის ვალდებულებების დაფარვა		(1,961)	(402)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები		-	(76,136)
ფინანსური საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,961)	(83,462)
ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა		1,007	(1,068)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	15	10,531	11,444
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	15	17,582	10,531

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ('ფასს') მიხედვით, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია“).

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს, რაშიც დიდი წვლილი შეიტანა ნიკო ნიკოლაძემ, ცნობილმა პუბლიცისტმა და საზოგადო მოღვაწემ. 2018 წელს, ნავსადგურმა 160 წლის იუბილე აღნიშნა. ამჟამად, ის აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვსადგურისა და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე, ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების დამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობეების, ნავსადგომების არენდასა და ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს, კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 24 სექტემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია, განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი იყო APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოო მაკონტროლებელი - A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #52, ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. ხშირია ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში და ინტერპრეტაციებში.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და საქართველოს კანონის „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ შესაბამისად, ისტორიული ღირებულების კონვენციის გათვალისწინებით და ძირითადი საშუალებების გამოკლებით, რომელიც ფასდება რეალური ღირებულებით, რეგულარულ საფუძველზე. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. გარდა ფასს 16- იჯარის“, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, მიღებით გამოწვეული სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებისა, აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 და 32-ე შენიშვნები). 2018 წლის 31 დეკემბრამდე იჯარაზე გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია 32-ე შენიშვნაში.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის მოითხოვება გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. აგრეთვე, მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომელიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი შეძენის თარიღის შემდეგ ინვესტიციის მიმღების მოგებაში ან ზარალში. მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული დივიდენდების ოდენობით მცირდება მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით; (ii) კომპანიის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ხდება ცალკე; (iii) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში ყველა სხვა ცვლილება, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, „წილი მეკავშირე საწარმოს შედეგებში“-ს ფარგლებში.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემოსულობისგანაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში“, კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, მაშინ, როცა კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის მთიან წილს მეკავშირე საწარმოებში, რაც ასევე მოიცავს ნებისმიერ სხვა არაუზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, კომპანია აღარ აღიარებს შემდგომ ზარალს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მას აღებული აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები ერთობლივი საქმიანობის სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანუღირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანუღირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შვილობილი საწარმოების, მეკავშირე საწარმოების ან ერთობლივი საქმიანობის გასხვისება. როდესაც კომპანიას აღარ გააჩნია კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა, საწარმოში დარჩენილი ნებისმიერი წილი კონტროლის დაკარგვის თარიღით ხელახლა შეფასდება რეალური ღირებულებით. საბალანსო ღირებულების ცვლილება კი, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. რეალური ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება მეკავშირე საწარმოში, ერთობლივ საქმიანობაში ან ფინანსურ აქტივში დარჩენილი წილის შემდგომი აღრიცხვის მიზნებისათვის. ამასთან, ნებისმიერი თანხა, რომელიც ადრე აღიარდა სხვა სრულ შემოსავალში მოცემულ საწარმოსთან მიმართებით, აღირიცხება ისე, თითქოს კომპანიამ უშუალოდ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს, რომ სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხები რეციკლირდება მოგებაში ან ზარალში. როდესაც მეკავშირე საწარმოში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ შენარჩუნებულია მნიშვნელოვანი გავლენა, მაშინ ადრე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების პროპორციული წილი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, საჭიროებისამებრ.

უცხოური ვალუტის გადაანგარიშება. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის ოპერირებს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("ლ").

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - 'ფინანსური დანახარჯები'. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - როგორც „უცხოური ვალუტის შემოსულობები, შემცირებული ზარალით“. რეალური ღირებულებით შეფასებული არა-ფულადი მუხლები უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალ ინვესტიციების ჩათვლით, გადაანგარიშდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით ვალუტის გაცვლის კურსით. უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილების გავლენა არა-ფულად მუხლებზე ფასდება რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება, როგორც რეალური ღირებულების შემოსულობა ან ზარალი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოფიციალური ვალუტის გაცვლის კურსი, საქართველოს ბანკის მონაცემების მიხედვით, იყო შემდეგი: აშშ დოლარი 1 = 2.8677 ლარს და 1 ევრო = 3.2095 ლარს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი=2.6766 ლარი და 1 ევრო=3.0701 ლარს). 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლის კურსი იყო 1 აშშ დოლარი=2.8192 და 1 ევრო =3.1553 ლარს (2018 1 აშშ დოლარი = 2.5345 ლარს და 1 ევრო= 2.9913 ლარს). ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობების გარდა, აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ანარიცხებით, საჭიროებისამებრ. მიმდინარე მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

შენობა-ნაგებობები, გარდა მიმდინარე მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა რეალური ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გადაფასებისას მიღებული საბალანსო ღირებულების ზრდა მიეკუთვნება სხვა სრულ შემოსავალს და საკუთარ კაპიტალში ზრდის გადაფასების ნამეტს. ყველა დანარჩენი შემცირებები აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების დადგენისას გამოყენებულ ბუღალტრულ შეფასებაში ცვლილებების შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს წინა წლებში ასახული გაუფასურების ზარალის დაკორექტირება.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპერაციო შემოსავალს ან დანახარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების მუხლებს ცვეთა ერიცხებათ მათი დამონტაჟების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან. შიდა მშენებლობის აქტივებთან დაკავშირებით, აქტივის გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან (მიმდინარე მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება). სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

შენობა - ნაგებობები

გემები, ამწეები და კონტეინერები

წარმოების ობიექტები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა

სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში

1-დან 68 წლამდე

1-დან 28 წლამდე

1-დან 68 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასხვისებიდან - გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს (ხომალდებს). ხელშეკრულებები მოიცავს ორივეს, საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია ხელშეკრულებაში საზღაურს მიაკუთვნებს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს მათ შესაბამის განცალკევებულ ფასზე დაყრდნობით.

აქტივები, რომლებიც იჯარიდან წარმოიქმნება თავდაპირველად ფასდება მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, და
- იჯარის ხელშეკრულებით მოთხოვნილ ხარჯებს რომლებიც ითვალისწინებს აქტივის მოთხოვნილ მდგომარეობამდე აღდგენას.

აქტივის გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. თუ კომპანიას გააჩნია გონივრული რწმუნება, რომ მას ექნება შემდგომი შესყიდვის შესაძლებლობა, აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურდება მოცემული აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. აქტივის გამოყენების უფლების გაუფასურება გამოითვლება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის, ანუ 10 წლის განმავლობაში.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის სახით.

არამატერიალური აქტივები კაპიტალიზდება, მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

სასარგებლო მომსახურების

ვადა, წლებში

3 წელი

პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივებს, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებაზე აფასებენ მაშინ, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მის გამოყენებით მისაღებ ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების მაგენერირებელი ერთეულები). ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ხდება არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებების გადახედვა მასში შესაძლო კორექტირების გამოვლენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის ნებაყოფლობითი ოპერაციისას, ბაზრის მონაწილეთა შორის შეფასების თარიღისთვის მიმდინარე საბაზრო პირობებში. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გაგრძელებით, საწარმოს ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი

რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტრებულ ფასზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის, გამოიყენება შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან მოდელები რომლებიც ეფუძნება ე.წ. „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციებს ან ინვესტიციის მიმდებარე ფინანსური მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონის შეფასება არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი), რომლის მოპოვება საწარმოს შეუძლია შეფასების თარიღისთვის; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ემპირიული ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება, არის შეფასება რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). რეალური ღირებულების დონეების იერარქიაში ცვლილებები ხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ 29-ე შენიშვნა.

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩეველებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ("ECL"). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივების, რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი“ შესყიდვები და გაყიდვები) გარკვეულ ვადებში, შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით: ეს ის თარიღია, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შეძენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების რეალური ღირებულის დასადგენად, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, კომპანია იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდს. განსხვავებები შეიძლება წარმოიქმნას საწყისი აღიარებისას მიღებულ რეალურ ღირებულებასა, რაც მიჩნეულია რომ არის გარიგების ფასი, და თანხის ოდენობასთან რომელიც განისაზღვრება საწყისი აღიარებისას შეფასების ხერხის მეშვეობით, რაც თავის მხრივ იყენებს მე-3 დონის მონაცემებს. თუ განსხვავებები დარჩება მოდელის მონაცემების კალიბრაციის შემდეგ, ნებისმიერი მსგავსი სხვაობები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების ვადის განმავლობაში. ეს სხვაობები მაშინვე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ შეფასებისას გამოიყენება მხოლოდ 1-ლი ან მე-2 დონის მონაცემები.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ('FVOCI') და ამორტიზებული ღირებულებით ('AC'). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივების მართვისთვის; და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი'), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ('სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი') ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით ('FVTPL'). კომპანიის აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI").

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით“. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუძლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინების გარეშე.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურებისთვის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ყველა სხვა ფინანსური აქტივებისთვის კომპანია გაუფასურების სამეტაპიან მოდელს იყენებს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების საფუძველზე. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს ამ ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც შესაძლოა გამოწვეული იყოს საკრედიტო შემთხვევის დადგომისას შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, ან ამ ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ვადის განმავლობაში, რომელიც უფრო ხანმოკლეა ('12 თვიანი საკრედიტო ზარალი'). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გამოვლინდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ('SICR'), აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ეს მოქმედია სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე, მაგრამ ითვალისწინებს მოსალოდნელ გადახდილ ავანსებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მესამე ეტაპზე და მისი ECL-ი ფასდება როგორც მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კომპანია გადაცემულ აქტივზე კონტროლს ინარჩუნებს, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და, ამავე დროს, ამ შესაძლებლობის გამოყენება შეუძლია ცალმხრივად და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც “შემდგომი ამორტიზებული ღირებულებით” (‘AC’), გარდა (i) “რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა” (‘FVTPL’): ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს, პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემდგომი მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება). ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღიარდება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up“) მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) არსებობს სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL"). მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვს მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდაზე. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტებისაგან ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მომზადების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა გადაცვლაზე ან რომელთა მეშვეობით ვალდებულების ანგარიშსწორებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოდან მინიმუმ თორმეტ თვიანი შეზღუდვა მაინც არსებობს, აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან წმინდა ინვესტიციის ეკვივალენტი თანხით. დაწყების თარიღისთვის, იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს შემდეგ იჯარის გადახდებს:

- ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული), მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით,
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე,
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, და
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ განაკვეთი არ არის ადვილად დადგენილი, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანია უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივის გამოყენების უფლებას, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფითა და მდგომარეობით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს;
- იყენებს მიდგომას, რომელიც იწყება საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთით, და
- ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

კომპანია ექვემდებარება იჯარის ცვლადი გადახდების სამომავლო პოტენციურ ზრდას ინდექსზე ან განაკვეთზე დაყრდნობით, რომელიც არ არის შეყვანილი იჯარის ვალდებულებაში, სანამ ისინი არ შევა ძალაში. როდესაც ინდექსზე ან განაკვეთზე დაფუძნებული იჯარის გადახდების კორექტირებები ძალაში შევა, იჯარის ვალდებულება გადაფასდება და დაკორექტდება გამოყენების უფლებით აქტივის საწინააღმდეგოდ.

საიჯარო გადახდები განაწილებულია ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგება ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ ხდებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

ის გადახდები, რომლებიც ასოცირდება აღჭურვილობის და ავტომობილების მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალ-ღირებულებიანი აქტივების იჯარასთან აღიარდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე დანახარჯად მოგება-ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები წარმოადგენს იჯარებს, რომლების ვადაც 12 თვე ან ნაკლებია.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აგროსილზე' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით გამოანგარიშებამდე მთლიანი მოგების დადგენილ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც ითვლება როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე წლის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასაცემ დივიდენდებზე. აღსანიშნავია, რომ საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა. პირობითი საგადასახადო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდების გადახდისას, არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახადელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლედი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახადელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე და შედგება შესყიდვის ფასისგან, წარმოებისა და გადამამუშავების საფასურისგან, და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებისაგან, რომელიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილი ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოდიდება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილი ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს ინდიკატორი, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილი ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც სამისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორიცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნების და დღგ-ს გარეშე.

მომსახურების გაყიდვა. კომპანია მომსახურებას გასწევს იმ ხელშეკრულებების საფუძველზე, რომელშიც არის დადგენილი ფიქსირებული ფასი. თუ კომპანია მომსახურებაზე კონტროლს გადასცემს დროის განმავლობაში და შესაბამისად აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები იმ სააღრიცხვო პერიოდში აღიარდება, რომელშიც მომსახურება იქნა გაწეული. ფიქსირებულ ფასიანი ხელშეკრულებების შემთხვევაში ამონაგების აღიარება ხდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების წილის საფუძველზე მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში, რადგან მომხმარებელი სარგებელს მყისიერად იღებს და მოიხმარს. ეს განისაზღვრება ფაქტობრივად დახარჯული სამუშაო საათების ფარდობით მთლიანად მოსალოდნელ სამუშაო საათებზე. თუ შესრულების მოვალეობა არ დაკმაყოფილდება დროის განმავლობაში, ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, რომელშიც კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას.

როდესაც ხელშეკრულება სამუშაოს შესრულების რამდენიმე მოვალეობას შეიცავს, ოპერაციის ფასი თითოეულ სამუშაოს შესრულების მოვალეობაზე გადანაწილდება მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის საფუძველზე. თუ ეს ფასები პირდაპირ დაკვირვებადი არ არის, მაშინ ისინი შეფასდება მოსალოდნელი დანახარჯების მიმატებული მარჟის, საფუძველზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამონაგები კონტინენტების, საერთო ტვირთისა და დამატებითი მომსახურებიდან. ამონაგები კონტინენტების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან, ისევე, როგორც ამონაგები დამატებითი მომსახურების გაწევიდან, აღიარდება მოვლენებზე დაყრდნობით. ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევის შემდეგ და ეფუძნება დატვირთვა-ჩამოტვირთვის სიებს, ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებს (TDRs), შემაჯამებელ ცხრილებს და ა.შ.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან აღიარდება, როდესაც ხომალდი შედის ნავსადგურში (ნავმისადგომთან). ამონაგები აღიარდება წმინდად, ფასდათმომების გამოკლებით.

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს ქირავნობის შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან საოპერაციო იჯარის ქვეშ. იჯარის ამონაგები საოპერაციო იჯარიდან აღიარებულია წრფივი მეთოდით საიჯარო პერიოდის განმავლობაში, იმის მიუხედავად, თუ როდის არის გადახდის ვადა.

ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან შედგება სხვადასხვა, ერთმანეთთან დაკავშირებული ამონაგების ნაკადიდან, რომელიც შესაძლებელია გაიყოს მოვლენასა და დროსთან დაკავშირებულ მომსახურებებს შორის. მოვლენასთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტინენტების საწყობის ოპერაციებს და ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტინენტების და საერთო ტვირთის საწყობებს, საავტომობილო პარკინგსა და ტერმინალის მომსახურების საფასურის ამონაგებს. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები აღიარდება ყოველთვიური ამონაგების საფუძველზე.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულისა ("FVTPL"), აღიარდება სავალო ინსტრუმენტისთვის დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამ მეთოდით საპროცენტო შემოსავლის სახით გადავადდება მხარეებს შორის ხელშეკრულების ყველა საკომისიო, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, ასევე ყველა პრემია ან ფასდათმობა. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ნომინალური საპროცენტო განაკვეთით და მოგება-ზარალში აისახება „ფინანსური შემოსავლის“ მუხლში.

საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, მოიცავს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შეძენასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, საკომისიო კრედიტუნარიანობის შეფასებისთვის, გარანტიების ან გირაოს შეფასებისა და აღრიცხვისთვის, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკებისთვის და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფო გრანტები აღიარდება რეალური ღირებულებით, როდესაც არსებობს გონივრული რწმუნება, რომ გრანტი მიღებული იქნება და კომპანია შეასრულებს ყველა დაკავშირებულ პირობას.

ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები აისახება გრძელვადიან ვალდებულებებში, გადავადებული შემოსავლის სახით და მოგება-ზარალზე დაკრედიტდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, დაკავშირებული აქტივების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დანახარჯებთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები გადავადდება და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა საოპერაციო შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა იმ დანახარჯებთან შესაბამისობისათვის, რომელთა კომპენსირებაც არის გრანტის მიზანი.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და სამედიცინო დაზღვევა, დაირიცხება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. დაშვებების და მსჯელობის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა, აგრეთვე, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას იყენებს გარკვეულ განსჯას შეფასებებთან ერთად. განსჯას, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, შეიცავს შემდეგს:

ფინანსური იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგება ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9-ის მიხედვით, მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება, თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა და გულისხმობს მეთოდოლოგიის, მოდელებისა და მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია განმარტებულია 27-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის რეიტინგებს, ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელებს. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელებსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის გამოიყენა დასაბუთებადი პერსპექტიული ინფორმაცია, ძირითადად საკუთარი მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელის შედეგი. მნიშვნელოვანი პერსპექტიული დაშვებები, რომლებიც კორელაციაშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან, იყო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსები და საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის რეიტინგი.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა ("SICR"). იმისათვის, რომ განისაზღვროს ადგილი ჰქონდა თუ არა რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას, კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარებისას დეფოლტის რისკს. შეფასება მოიცავს საკრედიტო რისკის ფარდობით ზრდას და არა საკრედიტო რისკის კონკრეტული დონის მიღწევას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კომპანია ითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ პერსპექტიულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რაც მოიცავს ფაქტორების სპექტრს, მათ შორის კონკრეტული მომხმარებლის პორტფელის ქცევის ასპექტებს. კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუნარიობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის ან პორტფელის დონეზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ იყოს განსხვავებული ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი გავლენა: გაზრდა 2,329 ათასი ლარით ან შემცირება 1,905 ათასი ლარით (2018 წელი: გაზრდა 2,086 ათასი ლარით ან შემცირება 1,695 ათასი ლარით).

მშობლისთვის გაცემულ სესხზე გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი. ხელმძღვანელობამ გამოიყენა განსჯა იმის დასადგენად, წარმოადგენს თუ არა მშობელ კომპანიაზე გაცემულ სესხზე გადახდილი გადასახადი საშემოსავლო გადასახადის მიმდინარე ხარჯს, ასს 12-ის შესაბამისად. სესხი გაიცა კომპანიის მიერ წარმოქმნილი დასაბეგრი მოგებიდან, 2018 წელს. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ სავარაუდოა, სესხის ანგარიშსწორება განხორციელდეს აქციონერის სამომავლო დივიდენდების საპირისპიროდ და სჯერა, რომ გარიგებას განაწილების მახასიათებლები გააჩნია. მსგავსი სესხისგან წარმოქმნილი დაკავშირებული გადასახადი გამოცემული იქნა და შესაბამისად აღიარდა, როგორც მიმდინარე საშემოსავლო გადასახადი 22,031 ათასი ლარის ოდენობით. იმ შემთხვევაში, თუ სესხი, სამომავლოდ, მშობელი კომპანიის მიერ იქნება დაფარული კომპანიის სამომავლო დივიდენდების საპირისპიროდ პირდაპირი ანგარიშსწორების გარეშე, ასეთმა დაფარვამ შესაძლოა გამოიწვიოს საგადასახადო კრედიტის აღიარება (ე.ი. მიმდინარე საშემოსავლო გადასახადის დაბრუნება) იმ პერიოდში, როდესაც კომპანიის მიერ სესხის გადახდა მიღებულია.

დისკონტირების განაკვეთები, რომელიც გამოყენებულია ფინანსური იჯარის ვალდებულებების განსაზღვრად. კომპანია იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს, როგორც დისკონტირების განაკვეთის გამოთვლის საფუძველს, იმიტომ, რომ საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ნაგულისხმევია ფინანსურ იჯარაში, მარტივად ვერ განისაზღვრება.

დისკონტირების განაკვეთში 1%-იანი ზრდა ან შემცირება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოიწვევდა იჯარის ვალდებულებების ზრდას ან შემცირებას 122 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წლის 1 იანვარს: 95 ათასი ლარი)

5 ახალი სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ფასს 16, „იჯარა“ (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). კომპანიამ სტანდარტის გამოყენება გადაწყვიტა მისი სავალდებულო მიღების დღიდან, 2019 წლის 1 იანვრიდან გადაწყვიტა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდის გამოყენებით, შესაძარისების გადაფასების გარეშე და სტანდარტით დაშვებული გარკვეული გამარტივების გამოყენებით. ქონების იჯარით გადაცემისთვის აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება გადაცემისას, ისე, თითქოს ახალი წესი ყოველთვის გამოიყენებოდა. ყველა სხვა აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება იჯარის ვალდებულების თანხით სტანდარტის მიღებისას (დაკორექტორებულია ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული დანახარჯებით).

ფასს 16-ის პირველად გამოყენებაში, კომპანიამ გამოიყენა სტანდარტით დაშვებული შემდეგი გამარტივებული მიდგომები:

- მსგავსი მახასიათებლების მქონე საიჯარო პორტფელთან მიმართებით ერთი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენება.
- დაყრდნობა მანამდე განხორციელებულ შეფასებებზე იმის შესახებ, წამგებიანი იყო თუ არა ფინანსური იჯარები, როგორც გაუფასურების მიმოხილვის შესრულების ალტერნატივა - 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წამგებიან ხელშეკრულებებს ადგილი არ ჰქონიათ.
- კომპანიამ არჩია არ გადაეფასებინა ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა, ან მოიცავს თუ არა ფინანსურ იჯარას თავდაპირველი მიღების თარიღით. ამის ნაცვლად, იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც გაფორმდა გადასვლის თარიღამდე, კომპანია ეყრდნობოდა მის მიერ განხორციელებულ შეფასებას, რომელიც გაკეთდა ასს 17-ის, იჯარა, და IFRIC 4 განსაზღვრება, შეთანხმება მოიცავს თუ არა იჯარას მიღებისას.

კომპანიის მიერ იჯარით გაცემის ვალდებულებისთვის გამოყენებული ზღვრული სასესხო განაკვეთის შეწონილი საშუალო 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით იყო 11%. 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანიას გააჩნდა შეუქცევადი იჯარის ვალდებულება 11,035 ათასი ლარის ოდენობით. ამ ვალდებულებიდან არცერთია დაკავშირებული მოკლევადიან იჯარებთან და/ან დაბალდირებულებიან იჯარებთან.

რადგანაც ფასს 16-მა არსებითად გადაიტანა მეიჯარის სააღრიცხვო მოთხოვნები ასს 17-ში, კომპანიას არ უდღიარებია რაიმე სახის მნიშვნელოვანი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე კომპანიის, როგორც მოიჯარის საკმიანობის კუთხით. ქვემოთ მოცემული შეცვლილი სტანდარტები კომპანიისთვის ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არსებითი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიაზე:

- ფასს 23 - „განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით“ (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარიდან)
- ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ცვლილებები ასს 28 „გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წწ. ციკლი - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ასს 12-სა და ასს 23-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ცვლილებები ასს 19-ში „პროგრამის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“ (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს, ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას მანამდე არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“- (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის.

სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებას ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალითად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საწარმოს განმარტება – ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

„პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაწეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8 (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები ახსნა. დასასრულ, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმა-ფასს 9, ასს 39 და ფასს 7-ში შეტანილი შესწორებები (გამოშვებული 2019 წლის 26 სექტემბერს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ). შესწორებები გამოწვეული იყო ისეთი საპროცენტო განაკვეთის ჩანაცვლებით, როგორიცაა LIBOR და სხვა შემოთავაზებული ბანკთაშორისი განაკვეთები („IBOR-ები“). ეს შესწორებები დროებით ათავისუფლებს ჰეჯირების სპეციფიკური აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებისგან ჰეჯირების იმ ურთიერთობებზე, რომლებზეც IBOR-ის რეფორმის შედეგებს უშუალო გავლენა ჰქონდა. ფულადი ნაკადების ჰეჯირების აღრიცხვა ორივე, ფასს 9-ისა და ასს 39 -ის მიხედვით, მოითხოვს, რომ სამომავლო ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები იყოს „მაღალი ალბათობით მოსალოდნელი“. მაშინ, როდესაც ეს ფულადი ნაკადები დამოკიდებულია IBOR-ზე, შესწორებებით გამოწვეული გათავისუფლება საწარმოსგან მოითხოვს იმის დაშვებას, რომ ის საპროცენტო განაკვეთი, რომელზეც ეს ჰეჯირებული ფულადი ნაკადებია დაფუძნებული, რეფორმის შედეგად არ შეიცვლება. ორივე, ასს 39 და ფასს 9 მოითხოვს საპროცენტო პერსპექტიულ შეფასებას იმისათვის, რომ გამოიყენოს ჰეჯირების აღრიცხვა. მაშინ, როდესაც ამჟამად IBOR-ის და IBOR-ის ჩანაცვლების განაკვეთების მიხედვით ფულადი ნაკადები მოსალოდნელია, რომ იქნება თანაბრად ეკვივალენტური, რასაც მინიმუმამდე დაყავს ნებისმიერი არაეფექტურობა, ამას, შესაძლოა აღარ ჰქონდეს მნიშვნელობა, რადგან რეფორმის თარიღი ახლოვდება. ამ შესწორებების მიხედვით, საწარმომ შეიძლება დაუშვას, რომ საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილი, რომელზეც ეფუძნება ჰეჯირებული მუხლის, ჰეჯირების ინსტრუმენტის ან ჰეჯირებული რისკის ფულადი ნაკადები არ შეცვლილა IBOR-ს რეფორმის შედეგად. IBOR-ის რეფორმის აგრეთვე შეუძლია გამოიწვიოს ის, რომ ჰეჯი გასცდეს 80-125%-იან ფარგლებს, რაც მოთხოვნილია ასს 39-ით, რეტროსპექტიული შემოწმებისთვის. ასს 39 შესაბამისად შესწორდა, რათა დაეშვა გამონაკლისი რეტროსპექტიული ეფექტურობის შემოწმებაში ისე, რომ ჰეჯი არ წყდება მხოლოდ IBOR-თან დაკავშირებული გაურკვევლობის პერიოდის განმავლობაში, იმიტომ, რომ რეტროსპექტიული ეფექტურობა სცდება ამ ფარგლებს. თუმცა, ჰეჯირების აღრიცხვასთან დაკავშირებული სხვა მოთხოვნები, მათ შორის პერსპექტიული შეფასება, უნდა დაკმაყოფილდეს. გარკვეული რაოდენობის ჰეჯირებებში, ჰეჯირებული მუხლი ან ჰეჯირებული რისკი წარმოადგენს IBOR რისკის კომპონენტს, რომელიც არ არის ხელშეკრულებაში მითითებული.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

იმისათვის, რომ გამოყენებული იყოს ჰეჯირების აღრიცხვა, ორივე ფასს 9 და ასს 39 მოითხოვს, რომ აღნიშნული რისკის კომპონენტი იდენტიფიცირებადი და სარწმუნოდ შეფასებადი იყოს საწყისი ჰეჯირების დანიშნულების და არა მიმდინარე საფუძველზე. მაკრო ჰეჯირების კონტექსტში, მაშინ, როდესაც საწარმო, ხშირად, ჰეჯირების ურთიერთობას აბრუნებს საწყის მდგომარეობაში, შედავათი გამოიყენება იმ დროიდან, როდესაც ჰეჯირებული მუხლი თავდაპირველად გამიზნული იყო ამ ჰეჯირების ურთიერთობისთვის. ნებისმიერი ჰეჯირების არაეფექტურობის აღრიცხვა მოხდება მოგებასა და ზარალში ორივე, ასს 39-ის და ფასს 9-ის მიხედვით. აღნიშნული შესწორებები განაპირობებს იმას, თუ როდის დასრულდება შედავათები, რაც მოიცავს გაურკვევლობას, რომელიც წარმოშობილია იმით, რომ ადგილი აღარ აქვს საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმას. შესწორებები საწარმოებისგან მოითხოვს ინვესტირებისთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდებას ამ გაურკვევლობების შედეგად პირდაპირი გავლენის ქვეშ მყოფი ჰეჯირების ურთიერთობების შესახებ, მათ შორისაა ჰეჯირების ინსტრუმენტების ნომინალური ოდენობა, რომელზე შედავათების გამოიყენება, შედავათების გამოყენებისას გაკეთებული ყველა მნიშვნელოვანი დაშვებები და განსჯა, იმის რაოდენობრივი განმარტებები, თუ როგორი გავლენა აქვთ საწარმოზე IBOR რეფორმას და თუ როგორ მართვას ის გადასვლის პროცესს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია – შესწორებები ასს 1-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის 2022 წლის 1 იანვრიდან). ეს ვიწრო მასშტაბის ვალდებულებები კლასიფიცირდება ან როგორც გრძელვადიანი, ან როგორც მოკლევადიანი, რაც დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის არის არსებული. ვალდებულებები გრძელვადიანია თუ საწარმოს, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, გააჩნია იმის არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე 12 თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს, რომ ეს უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმის შესახებ, რომ საწარმო შემდგომში გამოიყენებს ანგარიშსწორების გადავადებას არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში არსებობს, თუ საწარმო აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით. ვალდებულება კლასიფიცირდება მოკლევადიანად თუ პირობა დარღვეულია საანგარიშო პერიოდის მსვლელობისას ან მანამდე, იმ შემთხვევაშიც, თუ ამ პირობაზე უარი გამსესხებლისგან არის მიღებული მხოლოდ საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. საპირისპიროდ, სესხი კლასიფიცირდება გრძელვადიანად თუ სესხის შეთანხმება ირღვევა მხოლოდ საანგარიშო თარიღის შემდეგ. დამატებით, შესწორებები მოიცავს კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას იმ ვალისათვის, რომლის ანგარიშსწორებასაც კომპანია მისი კაპიტალში გადაანგარიშებით შეძლებს. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის დაფარვა ფულადი სახსრებით, სხვა რესურსებით, რომელიც მოიცავს ეკონომიკურ სარგებელს ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. არსებობს გამოწაკლისი იმ გადაანგარიშებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება გადაანგარიშებული იყოს კაპიტალში, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გადაანგარიშების შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი-როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე შემადგენელი კომპონენტი. კომპანია ამჟამად ახორციელებს შესწორებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	1,529	211	-
გაცემული სესხები	124,231	-	-	-	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	11,865	-
იჯარის ვალდებულებები	-	-	(11,060)	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(314)	(548)	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(317)	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(402)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	34,786	1,042	-
იჯარის ამონაგები	-	-	36	340	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	1,021	17	-
საპროცენტო შემოსავალი	920	-	-	-	-
ხელმძღვანელობის ხარჯი	-	(10,656)	-	-	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	-	(1,867)	-	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(1,198)	-	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	1,940	-

2018 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,405	159	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	11,261	-
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები	-	-	(11,035)	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	-	-	(578)	-	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	(262)	-	-
დარიცხული ხელფასები და ბონუსები	-	-	-	-	(905)

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	გლობალური საბოლოო მშობელი	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები
მიწოდებული მომსახურების ამონაგები	-	-	24,610	1,060	-
იჯარის ამონაგები	-	-	-	408	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	764	21	-
ხელმძღვანელობის ხარჯი	-	(7,034)	-	-	-
IT მომსახურების საფასური	-	-	(1,263)	-	-
სხვა მომსახურებები	-	-	(36)	-	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(778)	-	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	1,494	-
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	-	-	2,568	-

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს. ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2019		2018	
	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,562	-	2,734	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	1,318	402	1,288	905
- არამატერიალური სარგებელი	1,267	-	660	-
სულ ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია	5,147	402	4,682	905

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ბოძალდები, ამწეები და კონტეინერები	წარმოების საშუალებები, ალჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	მიმდინარე მშენებ- ლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	252,402	14,410	85,448	2,523	354,783
დამატებები	-	10,485	-	9,040	19,525
ტრანსფერები	1,914	898	5,624	(8,436)	-
გასვლები	-	(9,346)	(1,953)	(863)	(12,162)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
ზრდა გადაფასების რეზერვში	133,470	6,766	26,122	-	166,358
შემცირება გადაფასების რეზერვში	(10,176)	-	(690)	-	(10,866)
გაუფასურება გადაფასების შედეგად	(2,788)	-	(569)	-	(3,357)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	326,353	21,171	85,529	2,264	435,317
გამოყენების უფლებით აქტივების რეკლასიფიკაცია	-	(10,485)	-	-	(10,485)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	326,353	10,686	85,529	2,264	424,832
დამატებები	-	-	-	8,142	8,142
ტრანსფერები	143	-	6,542	(6,685)	-
გასვლები	(131)	-	(2,994)	(1,246)	(4,371)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	326,365	10,686	89,077	2,475	428,603
ცვეთის და გაუფასურების ზარალი					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	35,672	3,626	22,623	467	62,388
ცვეთის ხარჯი	12,797	1,813	7,805	-	22,415
ცვეთა გასვლისას	-	(2,633)	(1,975)	-	(4,608)
ცვეთის აღმოფხვრა	(48,469)	(2,042)	(28,453)	-	(78,964)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-	764	-	467	1,231
აქტივებზე გამოყენების უფლებით დარიცხული ცვეთის რეკლასიფიკაცია	-	(764)	-	-	(764)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	467	467
ცვეთის ხარჯი	9,257	908	10,878	-	21,043
ცვეთა გასვლისას	(5)	-	(677)	-	(682)
გაუფასურების ზარალის ანულორება	-	-	-	(467)	(467)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	9,252	908	10,201	-	20,361
საბალანსო ღირებულებები					
2018 წლის 1 იანვარი	216,730	10,784	62,825	2,056	292,395
2018 წლის 31 დეკემბერი	326,353	20,407	85,529	1,797	434,086
2019 წლის 31 დეკემბერი	317,113	9,778	78,876	2,475	408,242

დავით ქაიკაძე

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადაფასების გარეშე, ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 249,564 ათასი, 261,609 ათასი და 284,785 ათასი ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის, მდგომარეობით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხომალდებს, ამწებსა და კონტეინერებში შესულია ფინანსური იჯარით ფლობილი აქტივები, ჯამური საბალანსო ღირებულებით 9,722 ათასი ლარი.

გადაფასება. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, ძირითადი საშუალებები, მიმდინარე მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი ლოკაციისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, განგრძობითი ბიზნესის ფარგლებს გარდა. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას რეალური ღირებულების განსაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე ინდუსტრიის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთან საქართველოში.

შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება, მიმდინარე მშენებლობის და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 157,900 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 422,600 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.6766).

მიმდინარე მშენებლობა: 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე მშენებლობა მოიცავს ძირითადად დაუმონტაჟებელ აღჭურვილობას და მიმდინარე ტექნიკურ პროექტებს (2018: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა). არ ყოფილა ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული კაპიტალიზებული სასესხო ხარჯები.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018: ნული) არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხრისთვის უზრუნველყოფის სახით.

9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს. საიჯარო ხელშეკრულება, როგორც წესი, შედგენილია ფიქსირებული პერიოდის გამოყენებით, 10 წლით.

2018 წლის 31 დეკემბრამდე ძირითადი საშუალებების იჯარა კლასიფიცირებული იყო ფინანსურ იჯარად ან საოპერაციო იჯარად. 2019 წლის 1 იანვრიდან იჯარა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლება და შესაბამისი ვალდებულება იმ მომენტიდან, როდესაც იჯარით მიღებული აქტივი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი ხდება კომპანიისთვის.

ბაშ ქეობ

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	სულ
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარს	9,722
ცვეთის ხარჯი	(1,048)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,674

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 1 იანვარი
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	11,060	11,035
სულ საიჯარო ვალდებულებები	11,060	11,035

ფინანსურ ხარჯებში შესული საპროცენტო დანახარჯმა შეადგინა 1,198 ათასი ლარი.

ცვლადი იჯარის გადახდა 4,888 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც უკავშირდებოდა ეკიპაჟის ხელფასების და იჯარით გაცემული საკუთრების საოპერაციო ხარჯების ასანაზღაურებას, აღიარებულია რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში.

სულ ფულადი სახსრების გადინება იჯარებისთვის 2019 წელს იყო 1,961 ათასი ლარი.

10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

ათასი ლარი	2019	2018
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	11,261	7,199
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	1,904	1,494
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	2,568
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	(1,300)	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	11,865	11,261

კომპანიის ინტერესი, საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

სახელი	საქმიანობის ბუნება	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მეკავშირე საწარმოები			
Channel Energy Limited	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის სანაპიროზე	25%	25%
Doctranshipment Poti JSC	ტვირთის აწონვის მომსახურება ნავსადგურში	50%	50%

ა. შ. ქაიშ

10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში (გაგრძელება)

კომპანიას გააჩნია სს Doctranshipment Poti-ს 50% ხმის უფლება, რომელიც წარმოადგენს მიმდინებულ საწარმოს, მაგრამ არ გააჩნია მიმდინარე შესაძლებლობა მართოს ამ საწარმოს რელევანტური საქმიანობა. აქედან გამომდინარე, სს Doctranshipment Poti არ არის კონსოლიდირებული და არ შედის კომპანიის მეკავშირე საწარმოების ჩამონათვალში.

კომპანიის ორივე პარტნიორი არის კომპანიის მეიჯარე. არცერთი ინვესტორი არ არის საჯაროდ რეგისტრირებული საწარმო და, შესაბამისად, არ აქვს გამოქვეყნებული ფასების კოტირება.

11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვილობისთვის, რომლებიც განთავსებულია ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო ვადა 25 წელია.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნების დაფარვის ვადების ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი
1 წელი	6,433
2 წელი	6,625
3 წელი	6,823
4 წელი	7,027
5 წელი	7,236
5 წლის შემდეგ	53,089
სულ გაგრძელებული ფინანსური იჯარის გადასახდელის მოთხოვნა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	87,233
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(53,410) -
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან 2019 წლის 31 დეკემბრის	33,823

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა (იჯარებში მთლიანი ინვესტიცია) და მათი ამჟამინდელი ღირებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

ათასი ლარი	1 წელში დასაფარი	2-დან 5 წლამდე დასაფარი	5 წლის შემდეგ დასაფარი	სულ
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,831	31,870	49,551	87,252
გაუნაწილებელი ფინანსური შემოსავალი	(5,846)	(28,040)	(21,848)	(55,734)
ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნა 2018 წლის 31 დეკემბრის	(15)	3,830	27,703	31,518

ყველა მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან ექვემდებარება პირველ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და მინიჭებული აქვთ „კარგი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის მიხედვით.

Handwritten signature

11 ფინანსური იჯარის მოთხოვნები (გაგრძელება)

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა უკავშირდება საწარმოო ობიექტების, აღჭურვილობისა და ინფრასტრუქტურის იჯარებს.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ეფექტურად უზრუნველყოფილია იჯარით გაცემული აქტივების საშუალებით, რადგან აქტივზე უფლება უზრუნდება კომპანიას კონტრაქტის დეფოლტის შემთხვევაში.

ფინანსური იჯარის რეალური ღირებულების შესახებ უფრო დეტალურად, იხილეთ შენიშვნა 29.

12 გაცემული სესხები

ათასი ლარი	2019	2018
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული სესხები	124,231	-
შემცირებული: : სესხის გაუფასურების ანარიცხით	-	-
სულ გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულება ამორტიზირებული ღირებულებით	124,231	-
სესხები FVTPL-ით	-	-
სულ გაცემული სესხები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	124,231	-

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გააჩნდა 124, 231 ათასი ლარის ოდენობის სესხი, რომელიც გაცემულია A.P. Moller - Maersk A/S -სთვის, კომპანიის გლობალური საბოლოო მშობლისთვის, წლიური 2,24-2.53%-ით და 2020 წლის 27 ივნისს დაფარვის ვადით. სასესხო შეთანხმების თანახმად, საპროცენტო და ძირი თანხა გადასახდელია დაფარვის ვადის თარიღით.

ყველა გაცემული სესხი პირველ ეტაპში ხვდება (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და მინიჭებული აქვთ „შესანიშნავი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის საფუძველზე.

გაცემული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი.

იხილეთ შენიშვნა 29 სესხების ყველა კლასის შეფასებული რეალური ღირებულებისთვის. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთებზე გამჟღავნებულია შენიშვნა 7-ში.

13 მარაგები

კომპანიის მარაგები შედგება სათადარიგო ნაწილებისგან, საწვავისგან და სხვა მარაგებისგან. მარაგების მოძველების ანარიცხი 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის იყო 3,361 ათასი ლარი (2018: 3,000 ათასი ლარი)

მარაგების ღირებულების ოდენობამ, რომელიც აღიარებულია როგორც დანახარჯი პერიოდის განმავლობაში, შეადგინა 7,779 ათასი ლარი (2018: 10,924 ათასი ლარი)

მ. შ. ჩ. კ. შ.

14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2019	2018
სავაჭრო მოთხოვნები	10,488	8,940
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	117	106
გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით	(486)	(349)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	10,119	8,697
წინასწარი გადახდები	615	510
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,734	9,207

1,684 ათასი ლარის ოდენობის (2018 წ. 2,258 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნა, გაუფასურების ზარალის ანარიცხების , დენომინირებულია/ასახულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც თავის მხრივ იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო მოთხოვნისათვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, კომპანია აფასებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს ინდივიდუალურადაც და კოლექტიურადაც, რომელიც დაჯგუფებულია საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი ეფუძნება კლიენტების გადახდების პროფილს თითოეული ბალანსის თარიღამდე 36 თვის განმავლობაში და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც ამ პერიოდის განმავლობაშია განცდილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთი კორექტირებულია მომხმარებლის მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების გავლენის მოხდენის მიმდინარე და პროგნოზირებადი ინფორმაციის ასახვით. კომპანიამ გამოავლინა, რომ იმ ქვეყნების მშპ და გაცვლითი კურსი, რომელშიც ის ჰყიდის მის პროდუქციას და მომსახურებას, ყველაზე შესაფერისი ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო მოთხოვნებისათვის განისაზღვრება ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარდგენილი ანარიცხის მატრიცის მიხედვით. ანარიცხის მატრიცა ეფუძნება აქტივის ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას, დაკორექტირებულს მშპ-სა და უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების პროგნოზებით.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

	2019 წელს 31 დეკემბერი				2018 წელს 31 დეკემბერი			
	ზარალის განაკვეთი	ბრუტო საბა- ლანსო დირეზუ- ლება	ფინ. ინსტრუ- მენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	ნეტო საბალანსო დირეზუ- ლება	ზარალის განაკვეთი	ბრუტო საბალანსო დირეზუ- ლება	ფინ. ინსტრუ- მენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	ნეტო საბალანსო დირეზუ- ლება
წელი მთლიან დირეზულებაში პროცენტებში (ათასი ლარი)								
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0%	3,353	11	3,342	0%	3,225	-	3,225
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	0.7%	432	3	429	1%	339	3	336
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	1%	393	4	389	8%	13	1	12
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	5%	310	14	296	33%	9	3	6
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	12%	795	96	699	50%	2	1	1
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	40%	863	341	522	100%	340	340	-
ინდივიდუალური შეფასება	0%	4,342	17	4,325	0%	5,012	1	5,011
სულ		10,488	486	10,002		8,940	349	8,591

სხვა ფინანსური მოთხოვნები 117 ათასი ლარის ოდენობით კლასიფიცირდა, როგორც მოკლევადიანი, საკრედიტო ზარალის ანარიცხის გარეშე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ახსნილია საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნისთვის გამარტივებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემთხვევაში, წლიური პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის:

ათასი ლარი	2019	2018
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სავაჭრო მოთხოვნებზე 1 იანვრის მდგომარეობით	349	894
ახლად წარმოქმნილი ან შემენილი	148	-
ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აღიარება შეუწყდათ პერიოდის განმავლობაში	(201)	(547)
სულ ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი პერიოდის მოგება-ზარალში	137	2
უცხოური ვალუტის გაცვლის მოძრაობები	53	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა მოთხოვნებზე 31 დეკემბრის მდგომარეობით	486	349

2,614 ათასი ლარის ოდენობის წინასწარი გადახდა აღიარდა მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან (2018: 2,463 ათასი ლარი)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაშთებიდან (2018: ნული) არცერთი არ არის უზრუნველყოფილი.

15 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2019	2018
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	17,582	10,531
სულ ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტები	17,582	10,531

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „B“ რეიტინგი აქვთ მინიჭებული.

16 საწესდებო კაპიტალი

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული ღირებულებით 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

2019 წლის განმავლობაში დივიდენდები არ გამოცხადებულა. 2018 წელს გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები შემდეგია:

ათასი ლარი	2018
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	(23,330)
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	(53,882)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	76,136
გადასახდელ დივიდენდებზე უცხოური ვალუტის გაცვლის შემოსულობა	1,076
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	-
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ აქციებზე	0.274

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

17 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები

იჯარით მიღებული აქტივები 9,721 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რაც აღწერილია მე -9 შენიშვნაში, ეფექტურად დაგირავებულია ფინანსური იჯარის ვალდებულებებისთვის, რადგან იჯარით გაცემული აქტივის უფლებები დეფოლტის შემთხვევაში მემკვიდრეს უბრუნდება.

ფინანსური იჯარით მინიმალური საიჯარო გადახდები და მათი ამჟამინდელი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

17 ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	1 წელიწადში გადასახდელი	1-დან 5 წლამდე გადასახდელი	5 წლის შემდეგ გადასახდელი	სულ
მინიმალური საიჯარო გადახდები 2018 წლის 31 დეკემბერს	1,849	9,247	6,858	17,954
შემცირებული სამომავლო ფინანსური ხარჯებით	(1,137)	(4,442)	(1,340)	(6,919)
2018 წლის 31 დეკემბერს მინიმალური საიჯარო გადახდების ამჟამინდელი ღირებულება	712	4,805	5,518	11,035

10,485 ათასი ლარის ოდენობის ძირი თანხის დამატებიდან 5,717 ათასი ლარი წარმოიქმნა ბუქსირების გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებიდან, რომელიც კომპანიამ გააფორმა დაკავშირებულ მხარესთან (შენიშვნა 19).

18 ცვლილებები ფინანსური ოპერაციებიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ანალიზი და ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების მოძრაობა თითოეული წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ვალდებულებების ეს მუხლები ასახულია ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში როგორც საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები:

ათასი ლარი	ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან საიჯარო ვალდებულებები
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-
საიჯარო ვალდებულების დამატება	10,485
დარიცხული პროცენტი	778
გადახდილი პროცენტი	(778)
გადახდილი საიჯარო ვალდებულებები	(402)
სავალუტო შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	952
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,035
ახალი სტანდარტების მიღება	-
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,035
საიჯარო ვალდებულების დამატება	-
დარიცხული პროცენტი	1,198
გადახდილი პროცენტი	(1,198)
გადახდილი საიჯარო ვალდებულებები	(764)
სავალუტო შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	789
ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,060

19 გადავადებული შემოსავალი

სამთავრობო გრანტი. 2004 წლის 31 აგვისტოს, საქართველოს მთავრობამ, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახით, ნიდერლანდების მთავრობასთან, რომელიც წარმოდგენილია De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. სახით, Boskalis International B.V.-ს უფლებამოსილებით დადო საგრანტო ხელშეკრულება, ტალღმტეხის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის 5,355 ათასი ევროს ოდენობით თანხის მიღებაზე.

2004 წლის 31 აგვისტოს, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობის შეთანხმების საფუძველზე, კომპანიას მიენიჭა უფლებამოსილება სესხისა და გრანტის მიღებაზე 9,945 ათასი ევროსა და 5,355 ევროს ოდენობით, სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული ამონაგები წარმოადგენს მთავრობის გრანტს 7,817 ათასი ლარის და 7,951 ათასი ლარის ოდენობით მიღებულ გრანტთან, შესაბამისად.

ბუქსირის გაყიდვა და უკუიჯარა. 2018 წლის 12 მარტს, კომპანიამ აღიარა ბუქსირის გაყიდვის და უკუიჯარის გადავადებული შემოსავალი, რომელიც გადაეცა მასთან დაკავშირებულ მხარეს, შპს Svitzer Georgia-ს, გაყიდვის შეთანხმების საფუძველზე და უკუიჯარით გადასცა ბუქსირების მომსახურების შეთანხმების მიხედვით. გარიგება აღიარდა, როგორც გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგება და შესაბამისი გადავადებული შემოსავალი აღიარდა კომპანიის ნაშთში 3,308 ათასი ლარის ოდენობით. გადავადებული შემოსავალი ამორტიზდება 10 წლის განმავლობაში, იჯარის ვადაზე.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებებზე აღიარებული გადავადებული შემოსავალი შეადგენდა 2,710 ათას ლარს და 3,041 ათას ლარს, შესაბამისად.

ათასი ლარი	2019	2018
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს	10,993	8,349
მოწყობილობების გაყიდვით აღიარებული გადავადებული შემოსავალი	-	3,308
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია დაკავშირებული აქტივის ცვეთასთან შესაბამისობაში	(466)	(664)
გადავადებული შემოსავალი მთავრობის გრანტიდან 31 დეკემბრის	10,527	10,993

20 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები შედგება დავალიანებებისგან მომწოდებლების მიმართ, დარიცხული თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯისგან, მიღებული ავანსებისგან და სხვა დარიცხვებისგან. იხილეთ შენიშვნა 29 სხვა ფინანსური ვალდებულების ყოველი კლასის შეფასებული რეალური ღირებულებებისთვის. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია შენიშვნა 7-ში.

21 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

კომპანია გამოიმუშავეს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, დროის განმავლობაში, მომსახურების შემდეგ ძირითად მიმართულებებში:

ათასი ლარი	2019	2018
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	116,795	74,443
საზღვაო მომსახურება	55,992	37,951
სახმელეთო მომსახურება	26,007	16,935
იჯარა	18,975	16,622
დამატებითი მომსახურება	5,387	4,098
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	223,156	150,049

22 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2019	2018
ცვეთა	19,590	21,599
პერსონალის ხარჯები	18,696	16,940
რემონტი და მოვლა-შენახვა	7,392	5,688
გამოყენებული ენერგორესურსების ღირებულება	5,388	4,413
საბუქსირე მომსახურების საფასური	4,888	3,357
გამოყენების უფლებით აქტივების ცვეთა	1,048	-
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	-	3,357
ექსკავაციის ხარჯები	-	267
სხვა	3,475	2,613
სულ რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	60,477	58,234

23 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
პროფესიონალური მომსახურება*	12,515	8,531
პერსონალის ხარჯები	9,790	10,778
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	3,094	2,752
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,058	2,050
უსაფრთხოება	1,997	1,923
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,454	816
დაზღვევა	955	755
მივლინებების ხარჯები	593	346
რემონტი და მოვლა-შენახვა	432	362
სარეკლამო და მარკეტინგის დანახარჯები	426	258
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	137	2
სხვა	1,963	2,177
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	35,414	30,750

(*) პროფესიული მომსახურება მოიცავს 499 ათას ლარს (2018: 382 ათასი ლარი)- აუდიტის მომსახურების საფასურს, რომელიც გაწეულია აუდიტორის/აუდიტის ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს კანონით ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

24 ფინანსური დანახარჯები

კომპანიის ფინანსური დანახარჯები მოიცავს ფინანსური იჯარის ვალდებულებებზე დარიცხულ საპროცენტო ხარჯს. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის იჯარის ვალდებულებებზე დარიცხული საპროცენტო დანახარჯი იყო 1,198 ათასი ლარი და 778 ათასი ლარი, შესაბამისად.

25 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნებზე	6,239	5,547
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	2,155	1,205
საპროცენტო შემოსავალი გაცემულ სესხებზე	920	-
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	27	25
მოგება-ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	9,341	6,777

26 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით და შესაბამისად, ანარიცხი შექმნილი არ არის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტინენტო ტვირთის გადაზიდვის ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც ის გაცხადდა, რომ იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო. 2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამოდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, სატრანსპორტო კომპანიებთან და კონკურენციის სააგენტოსთან ერთად, თუმცა, საქმე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების თარიღისთვის, ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოების მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას ადეკვატური უზრუნველყოფა აქვს საგადასახადო ვალდებულებებისთვის, ახალი და ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებებისთვის. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები, შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგანოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

26 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები . აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებული შეთანხმების შესაბამისად, რომელიც დაიდო საქართველოს მთავრობას, Ras Al Khaimah Investment Authority-ს (სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის წინამორბედი აქციონერი კომპანია, რომელმაც მიჰყიდა მისი წილი კომპანიაში APMTBV-ს), APM Terminals B.V. და კომპანიამ აიღო ვალდებულება განავითაროს ნავსადგური კარგი ინდუსტრიული სტანდარტებით და გადააქციოს ის პირველი კლასის ნავსადგურად ისეთი ტვირთბრუნვით, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოს იმპორტისა და ექსპორტის ზრდას და გადააქციოს ფოთის საზღვაო ნავსადგური გადაზიდვების აღიარებულ, რეგიონალურ საკვანძო ნავსადგურად. ეს მოიცავს არსებული ნავმისადგომებისა და მოწყობილობების რემონტს და მოვლა-შენახვას, აგრეთვე ნავსადგურის ნავმისადგომების და სასაწყობე ტერიტორიების გაფართოებას. ამ ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო ინვესტიციების ოდენობა განისაზღვრა 65 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით 2012-2018 წლების განმავლობაში. 2016 წლის 1 მარტის მდგომარეობით, კომპანიამ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ვალდებულების სრულად შესრულების შესახებ აცნობა, რაც განმტკიცებული იყო დამოუკიდებელი ანგარიშგებებით და მოითხოვა მსგავსი ვალდებულებისგან სრულად განთავისუფლება. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს პასუხი ჯერ მიღებული არ არის.

ზემოაღნიშნულის გარდა, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას გააჩნია სახელშეკრულებო კაპიტალ დანახარჯების ვალდებულებები მირთად საშუალებებთან დაკავშირებით, ჯამური ოდენობით 14,689 ლარი (2018: 3,000 ლარი)

27 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციებით, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და კრედიტის ექსპორტ/იმპორტის წერილებისთვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

Handwritten signature

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულარულ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია აწარმოებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. მომხმარებელთან ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება, რომელსაც აღენიშნება გადახდისუნარიანობის გაუარესება, მოიხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების მდგომარეობას და მათ მიერ გადაგადაცდილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები) კომპანია იყენებს რისკების დონეებს, რომლებიც შეფასებულია გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება ადგილზე შედგენილ ძირითად შკალაზე, სადაც მითითებულია კრედიტუნარიანობის ინტერვალი, როგორიცაა:

- **შესანიშნავი** – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- **კარგი** – სთანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- **დამაკმაყოფილებელი** – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B,B- შესაბამისი რეიტინგი)
- **სპეციალური მონიტორინგი** – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- **დეფოლტი** – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. ((გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C,D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

დეფოლტის რისკი ("EAD") არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორც წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი.

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა ქმნის მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL მოდელს, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. 12-თვიანი ECL წარმოადგენს მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL-ის ნაწილს, რაც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით. ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვისაა შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხვდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
 - მსესხებელი გარდაცვლილია;
 - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
 - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამჟღავნების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ECL-ის დონე დამოკიდებულია იმაზე, მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს ECL-ის შეფასების სამ-ეტაპიანი მოდელია. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომლის კრედიტი გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას და მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ იზრდება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქვს 12-თვიანი ECL-ზე დაფუძნებული საკრედიტო რისკის ანარიცხი (1-ლი ეტაპი). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოვლინდა SICR-ის ზრდა, ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-2 ეტაპზე, მაგრამ ის გაუფასურებული კრედიტის მქონედ არ მიიჩნევა და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. ფინანსური ინსტრუმენტის კრედიტის გაუფასურების შემთხვევაში ეს ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-3 ეტაპზე და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. აქტივის მე-3 ეტაპზე არსებობის შედეგია ის, რომ კომპანია წყვეტს მთლიანი საბალანსო ღირებულების საფუძველზე საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლისას იყენებს აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებაზე, ECL-ის გარეშე.

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ SICR-ის კრიტერიუმები აღარ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ ინსტრუმენტს ისევ 1-ელ ეტაპზე აბრუნებენ. თუ რისკი მე-2 ეტაპზე გადაიტანება ხარისხობრივი მაჩვენებლის საფუძველზე, კომპანია ახორციელებს მონიტორინგს, ეს ინდიკატორი ისევ არსებობს თუ შეიცვალა. კომპანია ECL-ის შეფასებას ინდივიდუალურ საფუძველზე აწარმოებს ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით.

კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სეგმენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გამოთვლებში გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი არის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი მნიშვნელობა.

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი : სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2019 წლის 31 დეკემბერი			2018 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს
ათასი ლარი						
აშშ დოლარი	161,196	11,371	149,825	37,872	11,058	26,814
ევრო	-	410	(410)	8	672	(664)
სულ	161,196	11,781	149,415	37,880	11,730	26,150

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. არ განიხილება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არა-მონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის და ფასიანი ქაღალდების მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა მუდმივ ცვლადებთან ერთად:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	გავლენა მოგებასა	გავლენა	გავლენა მოგებასა	გავლენა
	და ზარალზე	კაპიტალზე	და ზარალზე	კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2018:გამყარება 20%-ით)	29,965	25,470	5,363	4,559
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	(29,965)	(25,470)	(5,363)	(4,559)
ევროს გამყარება 20%-ით (2018: გამყარება 20%-ით)	(82)	(70)	(133)	(113)
ევროს გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	82	70	133	113
სულ	-	-	-	-

რისკის არსებობა გამოთვლილია იმ ვალუტაში დენომინირებული მხოლოდ მონეტარული ნაშთებისთვის, რომელიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოს სამუშაო ვალუტისგან.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შესაბამისობის დონეზე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2019 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	28,200	124,300	105	33,636	186,241
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(2,220)	(350)	(420)	(10,224)	(13,214)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2019 წლის 31 დეკემბერს	25,980	123,950	(315)	23,412	173,027
2018 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	19,577	-	-	31,518	51,095
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(2,933)	-	-	(10,323)	(13,256)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2018 წლის 31 დეკემბერს	16,644	-	-	21,195	37,839

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის ყველა სავალო ინსტრუმენტი დატვირთულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით და ეს განაკვეთი იცვლება ყოველთვიურად.

კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვისთვის, რადგან ხელმძღვანელობას ეს რისკი უმინიმუმდროულად აქვს მიჩნეული.

2019 წლის 31 დეკემბერს საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით დაბალია რომ ყოფილიყო (2018 წელი: 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი), სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 24 ათასი ლარით (2018 წელი: 22 ათასი ლარით) მეტი, ძირითადად ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე შედარებით დაბალი საპროცენტო ხარჯის შედეგად.

საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი რომ ყოფილიყო (2018 წელი: 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი) სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, წლის მოგება იქნებოდა 24 ათასი ლარით (2018 წელი: 22 ათასი ლარით) ნაკლები, ძირითადად, შედარებით მაღალი საპროცენტო ხარჯი შედეგად ცვალებადგანაკვეთიან ვალდებულებებზე.

კომპანია ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღებით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული ანგარიშგების საფუძველზე:

წლიური პროცენტი	2019		2018	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7%	1%	7%	1%
გაცემული სესხები	-	2.53%	-	-

ზემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს ეფექტურ განაკვეთებს ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 15).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადანაგარიშდება სპოტ-გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

27 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(70)	(140)	(630)	(4,200)	(6,020)	(11,060)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 20)	(2,154)	-	-	-	-	(2,154)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(2,224)	(140)	(630)	(4,200)	(6,020)	(13,214)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
ფინანსური იჯარის ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(712)	(4,805)	-	-	(5,518)	(11,035)
სავაჭრო დავალიანებები (შენიშვნა 20)	(2,221)	-	-	-	-	(2,221)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(2,933)	(4,805)	-	-	(5,518)	(13,256)

28 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ხარჯი. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

29 რეალური ღირებულების შეფასება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებაა, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ დაუკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

ი. შ. ჯიქია

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2019 წლის 31 დეკემბერი

29 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ა) რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები

რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

ათასი ლარი	2019				2018			
	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	მე-2 დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
არაფინანსური აქტივები								
- მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	317,113	317,113	-	-	326,353	326,353
- ხომალდები, აწვეები და კონტეინერები	-	-	9,778	9,778	-	-	20,407	20,407
- საწარმოო ობიექტები, მოწყობილობები და ინფრასტრუქტურა	-	-	78,876	78,876	-	-	85,529	85,529
სულ აქტივები								
რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები 31 დეკემბერს	-	-	405,767	405,767	-	-	432,289	432,289

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა აისახოს განმარტებით შენიშვნებში. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, გახლავთ შემდეგი:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი			2018 წლის 31 დეკემბერი		
	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე
აქტივები						
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	10,002	-	-	8,591	-
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	117	-	-	106	-
აქტივები	-	33,823	-	-	31,518	-
- გაცემული სესხები	-	124,231	-	-	-	-
სულ აქტივები	-	168,173	-	-	40,215	-
ვალდებულებები						
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
- სავაჭრო დავალიანებები	-	2,154	-	-	2,221	-
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	972	-	-	998	-
სულ ვალდებულებები	-	3,126	-	-	3,219	-

ა. შ. შ. (თბილისი)

29 რეალური ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ზოგადად, მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება არის მათი საბალანსო ღირებულება. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებულის, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტები შეფასებული იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

30 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (ც) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

31 საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

COVID-19. 2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ინფორმაცია ახალი ვირუსის, სახელწოდებით COVID-19 (კორონავირუსი), შესახებ. საანგარიშგებო წლის ბოლოსთვის უცნობი ვირუსის მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა ეცნობა მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციას. 2020 წლის დასაწყისში ვირუსი გავრცელდა მსოფლიო მასშტაბით, რამაც ბიზნესზე ნეგატიური გავლენა მოახდინა. მენეჯმენტი განიხილავს აღნიშნულ მოვლენას საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არამაკორექტირებელ მოვლენად. მიუხედავად იმისა რომ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კომპანიის გაყიდვებისა და შესყიდვების პროცესში მოცემულ შემთხვევას არ ქონია რაიმე არსებითი გავლენა, მისი სამომავლო ეფექტის პროგნოზირება შეუძლებელია. მენეჯმენტი განაგრძობს შესაძლო ზემოქმედების მონიტორინგს და მიიღებს ყველა შესაძლო ზომას, რათა მოხდეს ამ რისკების მინიმუმამდე დაყვანა.

32 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2019 წლის 1 იანვრამდე

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ვრცელდება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ შესადარის პერიოდზე და ჩასწორდა ფასს 16, იჯარით, შემდეგნაირად:

ფინანსური იჯარის ვალდებულებები. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა კომპანიას, საიჯარო აქტივები კაპიტალიზდება ძირითად საშუალებებში იჯარის დაწყებისას, საიჯარო აქტივების რეალურ ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. თითოეული საიჯარო გადახდა გადანაწილდება ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი განაკვეთი დასაფარ საფინანსო ნაშთზე. შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებები, სამომავლო ფინანსური ხარჯების გარეშე, აისახება სხვა ნასესხებ სახსრებში. საპროცენტო ხარჯი მოცემული წლის მოგება-ზარალს დაერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ფინანსური იჯარის ფარგლებში შეძენილ აქტივებს ცვეთა ერიცხება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან უფრო ხანმოკლე საიჯარო ვადის განმავლობაში, თუ კომპანია არ არის საკმარისად დარწმუნებული, რომ იგი მიიღებს აქტივის საკუთრებას იჯარის ვადის დასრულებისას.

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2019

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმატება და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია“) დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს, რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს, კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამის სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც ამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომის ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული იმისათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- კონტეინერების სასაწყობო ტერიტორიის მართვა
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადამზიდი ბორანი

15 ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო იჯარით არის გაცემული და ამით კომპანია მის საიჯარო შემოსავალს გამოიმუშავებს

ათასი ლარი

	ამონაგების კატეგორია	ოდენობა
1	ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	116,795
2	ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	55,992
3	ამონაგები სასაწყობო ტერიტორიის მართვიდან	26,007
4	ამონაგები იჯარიდან	18,975
5	ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	5,387

წარმატება. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა ჰქონდა და ამ ზრდის გაგრძელების საფუძველი ისევ არის.

2019 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 223,156,180 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 116,686,092 ლარი შეადგინა, რაც 102% -ით მეტია გასულ წელთან შედარებით. თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 842 (2018: 858).

რეზ. ქაქიძე

ამონაგები 49%-ით მეტია 2018 წელთან შედარებით და შესაბამისობაშია გაზრდილი მოცულობის ბრუნვასთან.

2019 წელს ბრუნვის გაზრდის მთავარი მიზეზებია:

1. რეგიონალურმა სტაბილურობამ გააუმჯობესა საქართველოსა და კავკასიის დერეფანში ტვირთის გადაადგილების საფუძვლები;
2. დამატებითი მოცულობა, რომელიც მანამდე ბანდარ აზზას ნავსადგურში მუშავდებოდა, აშშ-ის მიერ ირანისთვის დაწესებული სანქციების გამო;
3. ნავსადგურის შესაძლებლობების გაზრდამ და მომსახურების ხარისხის გამოსწორებამ, გააუმჯობესა მომხმარებელთა ფასეული წინადადებები და ამით დამატებითი ბიზნესები მოიზიდა.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გაზრდის კავკასიის რეგიონის მთავარი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. პროექტი მოიცავს დამატებითი, 1,600 მეტრიანი ტალღმტეხის, 700 მეტრიანი სანაპირო ნავმისადგომისა და 25 ჰექტარი სასაწყობო ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ზედსტრუქტურებით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი მშრალი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს. ამით ნავსადგურს საშუალება ეძლევა მომხმარებელს შესთავაზოს გაუმჯობესებული ღირებულებები, რადგან გაუმჯობესებული შესაძლებლობებით შეძლებს მოემსახუროს უფრო დიდი ტევადობის გემებს და უზრუნველყოს სწრაფი ბრუნვა, რის შედეგადაც ინფრასტრუქტურის დაჩქარება და მიწოდების ჯაჭვის გაუმჯობესება ხდება, რაც სასიკეთოა როგორც ფოთისთვის, ასევე საქართველოსთვის.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღი 2020 წლის დასაწყისია, მოსალოდნელი დასრულების თარიღი 2023 წელი.

3. საწარმოს მიერ შესრულებული სამეცნიერო კვლევითი სამუშაოების მიმოხილვა:

2019 წელს კომპანია არ იყო ჩართული სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებში.

4. საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობაა ფოთი, საქართველო.

5. მთავარი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

	‘000 ლარი	2019	2018	განსხვავებების განმარტება
1	ამონაგები	223,156	150,049	გაზრდილი ბრუნვა
2	საერთო მოგება	162,679	91,815	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა მოგება	116,687	57,800	გაზრდილი ბრუნვა
4	საერთო მოგების მარჟა	73%	61%	გაზრდილი ბრუნვა

ბაზი ქვ.იბი

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდეგია:

		2019	2018
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 1,030 PSPC: 583 მოიჯარეები: 447	სულ: 768 PSPC: 457 მოიჯარეები: 311
2	TEU**-ს რაოდენობა	531,735	363,936
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	856	832
4	საერთო ტვირთის ტონაჟი	1,150,429	941,728

**TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი კონტეინერი

(i) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა 800-დან 900-მდე ფარგლებშია. კომპანიას გააჩნია კარგი სტრუქტურული დასაქმების პოლიტიკა და მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე კანდიდატები არიან კომპანიის მიერ დასაქმებული.

როგორც დამსაქმებელი, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური შესანიშნავ დაწინაურების შესაძლებლობას, დადებით სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს შრომისმოყვარე ადამიანებს იქ, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

(ii) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი პროფესიონალური ურთიერთობა ჩამოაყალიბა კლიენტებთან, ერთგულების და კლიენტზე ზრუნვის გამოხატვით.

(iii) ურთიერთობა საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა კარგად ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და საკმარისი გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის კურსში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენენ.

6. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

2019 წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

2019 წელს კომპანია დათანხმდა უკეთეს საკრედიტო პირობებს გარკვეული რაოდენობის მომწოდებლებთან და შედეგად საკრედიტო ზღვრის პერიოდი გაიზარდა 0-დან 30 დღემდე.

8. საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და მათი მართვის მექანიზმები:

კომპანიის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის მომსახურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, მოთხოვნების ამოღებას არანაირი დაბრკოლება არ აქვს. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს + 15 დღის ფარგლებშია.

ა/ბ ახ. ქაჯოძე

9. მთავარი რისკები და გაურკვევლობები, საწარმოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

კომპანიას საკრედიტო რისკი წარმოეშევა მისი გასესხების ტრანზაქციების და კონტრაქტებთან სხვა გარიგებების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და არა საბალანსო უწყისის კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი კომპანიის ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული. გაცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და კრედიტის ექსპორტ/იმპორტის წერილებისთვის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდულების, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია აწარმოებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. მომხმარებელთან ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება, რომელსაც აღენიშნება გადახდისუნარიანობის გაუარესება, მოიხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაქტების მდგომარეობას და მათ მიერ გადაგადაცილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები) კომპანია იყენებს რისკების დონეებს, რომლებიც შეფასებულია გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება ადგილზე შედგენილ ძირითად შკალაზე, სადაც მითითებულია კრედიტუნარიანობის ინტერვალი, როგორცაა:

- შესანიშნავი – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- კარგი – სთანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი)
- დამაკმაყოფილებელი – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი

ამერიკელი

საკრედიტო რისკით; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B,B- შესაბამისი რეიტინგი)

- სპეციალური მონიტორინგი – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს; (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- დეფოლტი – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. ((გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C,D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი)

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

პოლიტიკური რისკები. კომპანიის საქმიანობის სპეციფიურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი : სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2019 წლის 31 დეკემბერი			2018 წლის 31 დეკემბერი		
'000 ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდე- ბულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდე- ბულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	161,196	11,371	149,825	37,872	11,058	26,814
ევრო	-	410	(410)	8	672	(664)
	161,196	11,781	149,415	37,880	11,730	26,150

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. არ განიხილება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არა-მონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის და ფასიანი ქაღალდების მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა მუდმივ ცვლადებთან ერთად:

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2019

'000 ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებასა და ზარალზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2018: გამყარება 20%-ით)	29,965	25,470	5,363	4,559
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	(29,965)	(25,470)	(5,363)	(4,559)
ევროს გამყარება 20%-ით (2018: გამყარება 20%-ით)	(82)	(70)	(133)	(113)
ევროს გაუფასურება 20%-ით (2018: გაუფასურება 20%-ით)	82	70	133	113
სულ	-	-	-	-

რისკის არსებობა გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ნაშთებისთვის, რომელებიც განსხვავდება კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან.

ქელდ მოსგაარდ ქრისტენსენი

მმართველი დირექტორი

ჰულიან ანდრეს ფერნანდესი

ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 20 მარტი

ამის დასაბუთება

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N200500165

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

30.07.2020 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

სალომე სალუქვაძე

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციული ფართი #4, 3ა

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

597999990

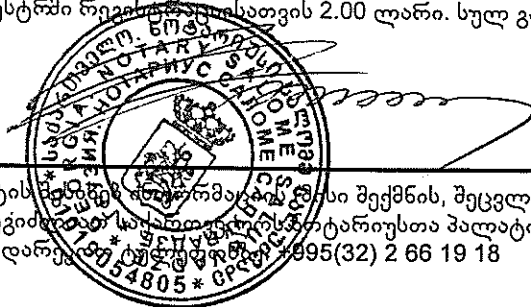
სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

76109911399220

ორიათას ოცი წლის ოცდაათ ივლისს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის
სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I
სართული, კომერციულ ფართი #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარგმანის თამარ ჯაკობიას, დაბ. 15.08.1979წ.
პირადი #01007004653, პირადობის მოწმობა #11IC22982/დიპლომი #B 03977, გაცემული ივანე
ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2000წ./ ხელმოწერის
ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის
ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2019 წლის 31 დეკემბერი, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა
გავაფრთხილე თარგმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდგინა, რომ
ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია
ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე. ქმედუნარიანობა შემოწმებულია.
გადახდილია საბაჟო: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებებისათვის საბაჟოსა და
საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი
გადახდვების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის
2011 წლის 29 დეკემბრის მიღებული #507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 118.00 ლარი და
39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეგისტრში რეგისტრაციისათვის 2.00 ლარი. სულ გადახდილია
120 (ასოცი) ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის მოწმის ანოტაციის წესი შექმნის, შეცვლის და/ან
გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ სასანოტარო სანოტარიუსთა პალატის ვებ-
გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკეთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

